

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

કામ વહ લે લીજિયે તુમ કો જો રાઝી કરે
ઠીક હો નામે 'રઝા' તુમ પે કરોળો દુરુદ

ફૌમોની તબાહીનો મૂળ સબબ

❁ :: લેખક :: ❁

મૌલાના મુહમ્મદશાકિર નૂરી

(અમીરે સુન્ની દા'વતે ઈસ્લામી-મુંબઈ)

❁ :: અનુવાદક :: ❁

પટેલ શબ્બીર અલી રઝવી દયાદરવી

(તંત્રી : બરકાતે ખ્વાજા-માસિક)

પ્રકાશક

અંજુમને રઝાએ મુસ્તફા-દયાદરા

GRWB/059/Bharuch/02 C/o. ફયુઝાને રઝા મંઝિલ,

મુ.પો. દયાદરા, તા. જિ. : ભરૂચ, પિન. ૩૯૨૦૨૦

ફોન. : (૦૨૬૪૨) ૨૮૦૦૧૧, મો. : ૯૪૨૭૪૬૪૪૧૧

Web. : www.barkatekhwaja.net

Email : anjuman2006@hotmail.com

પ્રકાશન નં. : ૨૦૮

આવૃત્તિ-૧

પ્રત : ૫૦૦૦

૧-શવ્વાલુલ મુકર્રમ

હિ.સ. ૧૪૩૫

ઓગસ્ટ-૨૦૧૪

નૂરાની આર્ટ-દયાદરા, મો. ૯૪૨૭૪ ૬૪૪૧૧

-:: અનુક્રમણિકા ::-

❑ નઅત શરીફ	04
❑ પ્રારંભિક બે બોલ.....	06
❑ ઈબ્લીસની તબાહી	19
❑ નૂહ عليه السلام ની કૌમની બર્બાદી	21
❑ હૂદ عليه السلام ની કૌમ	23
❑ હઝરત સાલેહ عليه السلام ની કૌમ	27
❑ લૂત عليه السلام ની કૌમ	30
❑ શોએબ عليه السلام ની કૌમ	34
❑ મૂસા عليه السلام ની કૌમ	37
❑ તા'ઝીમે રસૂલ عليه وسلم અને ઉમ્મતના અકાબિરો	39
❑ વુજૂનું ધોવણ અને સહાબાએ કિરામ	44
❑ હુજૂર સૈયદે આલમ عليه وسلم જ મોટા છે !	45
❑ મૌલા અલીને વારી તેરી નીંદ પર નમાઝ !	49
❑ સિદીક બલકે ગારમે જાં ઉનપે દે ચૂકે	50
❑ મૂએ મુબારક અને હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ	51
❑ વિના વુજૂએ કમાનને ન સ્પર્શવું	51
❑ સૈયદે આલમ عليه وسلم ના ગુસ્તાખોનો અંજામ	53
❑ ગુસ્તાખે રસૂલ અબૂ લહબનો ઈબ્રતનાક અંજામ	53
❑ બીજા ગુસ્તાખ વલીદ બિન મુગીરહનો અંજામ !	54
❑ ગસ્તાખે રસૂલે કુબ્ર પણ ન સ્વીકાર્યો !	56
❑ શયતાન તથા મલકુલ મૌતનો ઈલ્મ હુજૂર عليه وسلم ના ઈલ્મથી વધુ !	58
❑ નમાઝમાં રસૂલુલ્લાહ عليه وسلم નો ખયાલ આવવો !	59

-:: અનુક્રમણિકા ::-

❑ નમાઝ રસૂલનો ખયાલ અને સહાબા	60
❑ નમાઝની હાલતમાં રસૂલે પાક ﷺની તા'ઝીમ	60
❑ શું હુઝૂર ﷺના મા બાપ કાફિર છે ?!	62
❑ હુઝૂર ﷺનો ઈલ્મ બાળકો, જાનવરો તથા પાગલો બરાબર ?!	64
❑ હુઝૂર ﷺને ફયામત સુધીની હાલતોનો ઈલ્મ	65
❑ ખત્મે નબુવ્વતનો ઈન્કાર !	66
❑ નબીઓ ઝિંદા છે અને રોજી આપવામાં આવે છે	67
❑ હઝરત સિદ્દીકે અકબર رضی اللہ عنہનો અફીદો	68
❑ શારેહે બુખારીનો અફીદો	69
❑ હઝરત શયખ અબ્દુલહકક મુહદ્દિષ દહેલ્વીનો અફીદો	69
❑ શું નબી ﷺને કોઈ ચીજનો ઈખ્તિયાર નથી ?!	70
❑ આફ્રાએ કરીમ ﷺએ જન્નત અતા કરી	71
❑ હુઝૂરે ખુઝૈમાની ગવાહી બેના સમાન કરી આપી !	71
❑ હઝરત અબ્દુરહમાનના માટે રેશમ હલાલ કર્યું !	72
❑ બેઅદબની પાછળ નમાઝનો હુકમ	78
❑ બેઅદબોની સોહબતમાં રહેવાનું નુકસાન !	79
❑ બુઝુર્ગોના મઝારોની તૌહીન	79
❑ લખાણનો ખુલાસો....	82

वस्त्रे रुप उन्का किया है

अल : आ'ला हजरत एमाम अहमद रज़ा رضی اللہ عنہ

वस्त्रे रुप उन्का किया करते हैं
शरहे वशम्सो दृढा करते हैं
उन्की उम मढो षना करते हैं
जिन को उम मढमूढ कडा करते हैं
तू हैं षुशिट्टे रिसालत प्यारे
छुप गअे तेरी जिया में तारे
अंबिया और हैं सभ माड पारे
तुज से डी, नूर लिया करते हैं
अपने मौला की है अस शाने अजीम
जानवर भी करें जिनकी ता'जीम
संग करते हैं अढभ से तस्लीम
पेण सजदे में गिरा करते हैं
उगलियां पाई वोड प्यारी प्यारी
जिन से दरया अे करम है ज़ारी
जौश पर आती है जब गम ज्वारी
तिशने सौराभ हुवा करते हैं
जब सभा आती है तयभडसे ईधर
भिल भिला पणती हैं कलियां यकसर
हूल जामासे निकल कर भाडर
रुपे रंगीकी षना करते हैं

ક્યું ન ઝૈબા હો તુઝે તાજવરી
તેરે હી દમકી હૈ સબ જલ્વાગરી
મલકો જિન્નો બશરો હૂરો પરી
જાં સબ તુઝપે ફિદા કરતે હૈ

ટૂટ પળતી હૈ બલાઝે જિન પર
જિન કો મિલતા નહીં કોઈ યાવર
હર તરફ સે વોહ પુર અરમાં ફિર કર
ઉન કે દામન મેં છુપા કરતે હૈ

લબ પે આ જાતા હૈ જબ નામે જનાબ
મુંહ મેં ઘુલ જાતા હૈ શહદે નાયાબ
વજદ મેં હો કે હમ ઝે જાં બેતાબ
અપને લબ ચુમ લિયા કરતે હૈ

લબ પે કિસ મુંહસે ગમે ઉલ્ફત લાઝે
ક્યા બલા દિલ હૈ અલમ જિસકા સુનાઝે
હમ તો ઉન્કે કફે પા પર મિટ જાઝે
ઉન્કે દર પર જો મિટા કરતે હૈ

અપને દિલકા હૈ ઉન્હીંસે આરામ
સોંપે હૈ અપને ઉન્હીં કો સબ કામ
લોં લગી હૈ કે સબ ઈસ દરકે ગુલામ
ચાર ઝે દર્દે 'રઝા' કરતે હૈ

પારંભિક

* બે બોલ..... *

:: અઝ ::

મુફકિરે ઈસ્લામ ખતીબે આ'ઝમ હઝરત અલ્લામા
ફમરુઝ્ઝમાખાં આ'ઝમી મિસ્બાહી દામ મજદહૂ
(સેકે. જનરલ વર્લ્ડ ઈસ્લામિક મિશન-લંડન)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نُحْمَدُهُ وَنُصَلِّي عَلَى رَسُوْلِهِ الْكَرِیْمِ

الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا نَبِيَّ اللّٰهِ
الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا حَبِیْبَ اللّٰهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا نُوْرَ اللّٰهِ
صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْكَ وَسَلَّمَ

આ વર્ષે ૧૭ નવેમ્બર ઈ.સ. ૨૦૧૩ની રાતમાં મુંબઈના સફર
દરમ્યાન મૌલાના મુહમ્મદશાકિર નૂરી (અમીરે સુન્ની દા'વતે
ઈસ્લામી)ની સંપાદિત કિતાબ "કૌમો કી તબાહી કા અસલી
સબબ" (કૌમોની તબાહીનું મૂળ કારણ) નજરોએ પસાર થઈ. મૌલાના
મૌસૂફે આ કિતાબમાં આગલી ઉમ્મતો તથા વર્તમાન મુસ્લિમ ઉમ્મતની
પડતીના પાયાના સબબોને કુર્આન તથા હદીષની રોશનીમાં ખૂબ જ
અસરકારક અંદાઝમાં વર્ણવ્યા છે.

ઉમ્મતોની તબાહીના સબબો વિશે વિવિધ કિતાબો પ્રસિદ્ધ થઈ ચૂકી
છે, અને ચિંતન અને દષ્ટિવાળા લોકોએ ઘણા બધા સબબો પ્રતિ નિર્દેશ
કર્યો છે. પણ મૌલાના મૌસૂફે ઘણા બધા અસબાબની સરખામણીમાં તે
કેન્દ્ર સ્થાને રહેલા અને એકલા સબબનો નિર્દેશ કર્યો છે કે લોકો જેનાથી

ગાફેલ છે, બલકે અન્ય સર્વ પડતીના સબબો એ જ સબબની ઉપજ છે. એટલા માટે તેમણે પોતાની કિતાબનું નામ "ફૌમો કી તબાહી કા અસલી સબબ" રાખ્યું છે, એટલે કે બહુવચનને બદલે એક વચન વાપર્યું છે.

આનાથી અગાઉ જે કિતાબો લખવામાં આવી છે એ કિતાબોમાં ઉમ્મતે મુહમ્મદિયહ્ ﷺની પડતીના સબબો વર્ણવવામાં આવ્યા છે, પણ આ કિતાબમાં હઝરત આદમ عليه السلامથી લઈને હુઝૂર ખાતમુન્નબિય્હીન ﷺ સુધી સર્વ ફૌમોની તબાહીનો આ જ એકલો સબબ વર્ણન કરવામાં આવ્યો છે જે આ કિતાબનો કેન્દ્રિય વિચાર અને વિચારની ધરી છે.

જે રીતે સર્વ અંબિયાએ કિરામની દા'વત તથા દા'વતના સબબોમાં એકરૂપતા છે એવી જ રીતે સર્વ અંબિયાના મુખાલફત (વિરોધ)ની અદાવતનો અંદાઝ પણ સમાન છે. દા.ત. અંબિયાએ કિરામને પોતાના જેવા બશર કહેવું, તેમને મજબૂર તથા બેઈખ્તિયાર માનવું, તેમના પર ગરીબી તથા મુફલિસીનો આક્ષેપ લગાડવું, તેમને જાદૂગર, શાઈર તથા મજનૂન કહેવું, તેમની સરખામણીમાં પોતાને માલદાર તથા સત્તાધારી કહેવું, તેમની તબ્લીગની મજાક ઉડાડવી, તેમની શરીઅતને પછાતપણાથી સરખાવવું, તેમના ગયબી ઈલ્મોનો ઈન્કાર કરવો, તેમની મહાનતાને ઘટાડવાની કોશિશ કરવી વગેરે.

પાછલી ઉમ્મતો પર અલ્લાહનો અઝાબ કેવળ એ વખતે આવ્યો જ્યારે તેમણે અંબિયાએ કિરામની તૌહીન કરી છે અથવા તેમને ઈજા પહોંચાડવાનો પ્રયત્નો કર્યો છે. એક ખુદાનો ઈન્કાર તો દરેક દૌરમાં થતો રહ્યો છે પણ અઝાબ એ સમયે નાઝિલ થયો છે જ્યારે કોઈ ફૌમે નબીની તૌહીન કરી છે.

જો આપ અલ્લાહની કિતાબનો અભ્યાસ કરશો તો એ વાત સ્પષ્ટ થઈ જશે કે તમામ અંબિયાએ કિરામે પોતાના ઉપર લગાડવામાં આવેલા આક્ષેપોના જવાબો પોતે આપ્યા છે અને જવાબ આપવામાં પયગંબરાના સભ્યતા વિવેકની સાચવણી કરવામાં આવી છે. દા.ત. તેઓની બદ્તરીન બકવાસ તથા બદ્દખાનીના મુકાબલામાં મોઅઝ્ઝઝ પયગંબરોએ કેવળ એવું ફર્માવ્યું છે કે હું અલ્લાહનો રસૂલ છું અથવા નબી છું, મને મારા રબે

તમારી હિદાયત તથા ખુશખબરી તથા ડરાવવાના ફરીજાના માટે મોકલ્યો છે.

પણ સૈયદે આલમ عليه السلامના બારામાં ગૈરતે મશિયતનો આલમ એ છે કે આક્ષેપબાજી ઈસ્લામના દુશ્મનો કરી રહ્યા છે અને જવાબ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્જત આપી રહ્યો છે ! કાફિરોએ તેમને શાઈર, જાદૂગર તથા પાગલ વગેરે કહ્યું તો કુર્આને અઝીમે ખૂબ જ જબરદસ્ત તથા દિલેરીપૂર્વક અંદાઝમાં જવાબ આપ્યો : "مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ" તમે તમારા રબના ફઝ્લથી મજનૂન નથી." (પારા : ૨૯, આયત : ૨)

"وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ" અને અમે તેમને શેઅર કહેવું ન શીખવાડ્યું અને ન એ એમની શાનને લાયક છે." (પારા : ૨૩, આયત : ૬૯)

"إِنَّ شَأْنِكَ هُوَ الْآبِتْر" બેશક ! જે તમારો દુશ્મન છે તે જ દરેક ભલાઈથી મહેરૂમ છે." (પારા : ૩૦, આયત : ૩)

આવી ડઝનબંધી આયતો છે કે આક્ષેપ કાફિર લગાડી રહ્યા છે અને જવાબ અલ્લાહ આપી રહ્યો છે.

આ અલ્લાહ અને તેના રસૂલ عليه السلامના દરમ્યાનનો મામલો છે કે જ્યારે ખુદાનો ઈન્કાર થાય અથવા કાફિર શિર્કમાં પડે અથવા કોઈને ખુદાનો બેટો કહે તો પયગંબર જવાબ આપે છે અને જ્યારે પયગંબર આક્ષેપબાજી કરવામાં આવે તો ખુદા ખૂદ જવાબ નાઝિલ ફર્માવે છે.

અલ્લાહ તઆલાનો વજૂદ એક હમેશાંની સચ્ચાઈ પર આધારિત દાવો છે અને તમામ અંબિયાએ કિરામનું વજૂદ એ દાવાની દલીલ તથા બુરહાન છે. દા.ત. الله દાવો છે અને محمد رسول الله દલીલ છે.

અને એ આમ ફાયદો છે કે દાવાને બાતિલ સાબિત કરવા માટે દલીલને કમજોર કરવાની કોશિશ કરવામાં આવે છે. એ જ કારણે દરેક યુગના ખુદાના મુન્કિરોએ નબુવ્વતની દલીલ પર ઘા કરવાની કોશિશ કરી છે. દલીલ જ્યારે પોતાની સર્વ મહાનતાઓની સાથે પ્રદર્શિત થાય છે તો દાવાની જલાલતે શાન (શાનની મહાનતા) તથા હક્કાનિયત (સચ્ચાઈ)

આપોઆપ જાહેર થઈ જાય છે. અને જો દલીલ કમજોર છે તો દાવો આપમેળે બાતિલ (ગલત) પુરવાર થઈ જાય છે.

કિતાબના લખકે જનાબ આદમ, જનાબ શોએબ, જનાબ મૂસા, જનાબ સાલેહ તથા અન્ય અંબિયાએ કિરામ ﷺના હવાલાથી કુર્આની આયતોની રોશનીમાં એ વાત સાબિત કરવાની કામયાબ કોશિશ કરી છે કે જ્યારે જ્યારે એ અંબિયાની ફૌમોએ તેમનો વિરોધ કરવાની કોશિશ કરી અને તેમની તૌહીન કરી, તેમના પર આક્ષેપબાજી તથા તકલીફો પહોંચાડવાની હદ કરી નાખી તો એમના પર અલ્લાહનો અઝાબ નાજિલ થયો અને અમુક ફૌમો દા.ત. ફૌમો આદ, ફૌમે ષમૂદ વગેરેનું અસ્તિત્વ નષ્ટ કરી દેવામાં આવ્યું.

ઉમ્મતે મુહમ્મદિયહ્ પર રસૂલની બેઅદબીના કારણે કોઈ સામૂહિક અઝાબ એ રીતે કે ફૌમે આદ, ફૌમે ષમૂદની જેમ તેમના અસ્તિત્વને નષ્ટ કરી દેવામાં આવે, એ નીચેનાં બે કારણો નહીં આવે.

પ્રથમ કારણ એ છે કે દીને ઈસ્લામ અલ્લાહનો આખરી દીન છે અને હુઝૂર ખાતમુન્નબીય્હીન ﷺ આખરી નબી છે, એટલા માટે આ દીનને કયામત સુધી બાકી રહેવાનું છે.

બીજું કારણ એ છે કે હુઝૂર રહમતે આલમ ﷺની પોતાના રબથી પોતાની ઉમ્મતના હવાલાથી વિનવણીઓના જવાબમાં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતનું આ ફર્માન : **وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ** "અને અલ્લાહની શાન નથી કે અલ્લાહ તેમને અઝાબ કરે જ્યાં સુધી હે મહબૂબ ! તમે એમનામાં રહેલા છો." (સૂરએ અન્કાલ, આયત : ૩૩)

પરંતુ નબીએ પાક ﷺની બેઅદબીમાં પડવાના કારણે આ ઉમ્મત અધોગતિ, તબાહી તથા બર્ખાદીના દર્દનાક અઝાબને ભેટી ચૂકી છે.

ગુલામી, જેહાલત, પડતી, લાચારી તથા જાલિમ ફૌમોના મુકાબલામાં લાચારીની હાલત, વિવિધ દૌરમાં મુસલમાનોની કૃત્લેઆમ, આબાદીઓની તબાહી, બાતિલ શક્તિઓનું તેમના પર સવાર થઈ જવું એ કેટલી મોટી દર્દનાક સ્થિતિ છે કે જે ફૌમને મોઅલ્લિમ (શિખવાડનાર) બનાવીને

મોકલવામાં આવી હતી, અને જેના માથા પર ખયરે ઉમ્મત (શ્રેષ્ઠ ઉમ્મત)નો તાજ રાખવામાં આવ્યો હતો અને وَالْأَعْلَىٰ نِی ખુશખબરી સંભળાવવામાં આવી હતી તેની આજે દુનિયાની બેઈજજત તથા પડતીમાં પડેલ ફૌમોમાં ગણના થઈ રહી છે.

પડતીના આ સર્વ સ્વરૂપો કેવળ એ કારણે લાગુ કરવામાં આવેલ છે કે ઉમ્મતે મુહમ્મદિયહનો પોતાના મહાન પયગંબરથી અફીદત, મહોબ્બત તથા ઈતાઅત (આજ્ઞાપાલન)નો સંબંધ ક્યાં તો ખત્મ થઈ ગયો છે અથવા કમજોર પડી ગયો છે, અને તે ફૌમી તથા મિલ્લી ગૈરત જે બારગાહે નબુવ્વતના એહતેરામના કારણે ઝિંદા હતી તે મુદ્દા થઈ ચૂકી છે.

આબાદીઓ તબાહ થઈ રહી છે, જનાઝા ઉઠી રહ્યા છે, શહેરો તથા દેશોને બોમ્બવર્ષા કરનાર વિમાનોના થકી કાટમાળના ઢગલામાં ફેરવવામાં આવી રહ્યા છે. મજબૂરો અને લાચારીનો ચીસો, બેવાઓ તથા યતીમોની આહો મિલ્લી ગૈરતને જાગૃત કરવામાં નિષ્ફળ છે ! અને આ કેવળ એટલા માટે છે કે મહબ્બતે રસૂલ ﷺ જે આપણા ભૌતિક તથા રૂહાની જીવનનો શ્રોત હતો તે હવે પોતાના વાસ્તવિક સ્વરૂપમાં મૌજૂદ નથી. હકીકતમાં મહબ્બતે રસૂલ ﷺ તે હરાવી ન શકાય તેવી શક્તિ હતી કે જેના થકી ફાફાકશ રણવાસીઓએ ફૈસર તથા કિસ્રાની શક્તિઓને પોતાના પગોની નીચે કચડી નાખી હતી અને કેવળ એક સદીની અંદર દુનિયાના ત્રણ મહાન ખંડો એશિયા, યૂરોપ તથા આફ્રિકા પર વિજયીની હૈસિયતથી પોતાની મહાનતાના ઝંડા લહેરાવ્યા હતા અને લગભગ એક હજાર વરસો સુધી જિંદગીના દરેક ક્ષેત્રે લીડરશીપની ફરજો અંજામ આપતા રહ્યા.

પરંતુ જ્યારે ઈસ્લામ દુશ્મન શક્તિઓએ મુસલમાનોની હકીકત તાકાતનો અંદાજો કરી લીધો તો તેમણે કોશિશ કરી કે મુસલમાનોના દિલોએથી મહબ્બતે રસૂલ કાઢી લેવામાં આવે અને દિલના આઈનાને ચૂરચૂર કરી દેવામાં આવે જેમાં અઝમતે રસૂલની શમ્એ ફરોઝાં છે. તેઓ શરૂઆતમાં યૂરોપના મુસ્તશરફીનના થકી રિસાલત મઆબ ﷺ ના નબુવ્વતના સ્થાન, તેમની પયગંબરાના અઝમતની વિરુદ્ધ છેડછાડ કરતા

રહ્યા અને પોતાનાં નાપાક લખાણો વડે દુનિયાને ઈસ્લામ તથા પયગંબરે ઈસ્લામ વિરુદ્ધ ઉશ્કેરવાની કોશિશ કરતા રહ્યા, પણ જ્યારે તેમને કામચાબી ન મળી શકી અને દિલોએથી રસૂલે પાક ﷺની તા'ઝીમનો જઝબો ન કાઢી શક્યા તો તેમણે નામ માત્રના મુસલમાનોમાંથી એવી વ્યક્તિઓને શોધી કાઢી જેઓ કલ્મો તો પઢતા હોય પણ ઝમીર વિહોણા હોય અને ઈસ્લામનું રૂપ અપનાવીને ઈસ્લામના પાયાઓને મિસ્માર કરવા માટે તૈયાર હોય. જેમ કે ઝમીર ફરોશોએ પયગંબરે આખિરુઝ્ઝમાં ﷺ પર એ જ આક્ષેપો લાગુ કર્યા હતા જે પાછલા નબીઓની ઉમ્મતે દા'વતે તેમના પર લગાડ્યા હતા.

આ આક્ષેપોમાં સૌથી મોટો આક્ષેપ એ હતો કે, "તે આપણા જ જેવા છે, તે બેબસ તથા મજબૂર છે. એમની આસપાસ સમાજના ઉતરતી કક્ષાના લોકો ભેગા થઈ ગયા છે." બલ્કે એ ઝમીર ફરોશોએ તો થોડાક ડગલાં આગળ વધીને એવું પણ કહેવાનું શરૂ કરી આપ્યું કે, "તેમને કોઈ ચીજનો અધિક્તર (ઈખ્તિયાર) નથી, તે પોતાની પુત્રીને પણ બખ્શાવી નથી શક્તા, તેમને તો ખૂદ પોતાના અંજામની પણ ખબર નથી, એ મરીને માટીમાં ભળી ગયા છે, તેમનાં મા બાપ કાફિર છે....." આ પ્રકારના બાતિલ અફીદાઓનો પ્રચાર કરીને તેમણે દરેક તે અમલથી રોકવાની કોશિશ કરી જેનાથી અઝમતે રિસાલત મઆબ દિલોમાં જામે અને મહબ્બતે રસૂલનો જઝબો જન્મ લઈ શકે. જેથી તેમણે મીલાદુન્નબી ﷺને બિદઅત ઠરાવી દીધી, રસૂલે પાક ﷺના રોઝાની ઝિયારતની નિયતથી સફરને હરામ ઠરાવી, તે સર્વ ઐતિહાસિક નિશાનીઓ તથા ઈમારતોને નષ્ટ કરી નાખી જેની ઝિયારતથી ઈસ્લામી ઈતિહાસ તથા સીરતે રસૂલ ﷺની છાપ દિમાગમાં ઉજ્જવળ થઈ શકે.

વિશ્વભરની ફૌમો પોતાના ઈતિહાસની એક એક નિશાનીને બાકી રાખવાની કોશિશમાં લાગેલી છે, જ્યારે કે આ બદ્અફીદા જાલિમ પોતાની નિશાનીઓ તથા ઈતિહાસને ખૂદ મિટાવી રહ્યા છે. તેઓને ખબર નથી કે જેઓ પોતાના ઈતિહાસને મિટાવે છે તેમને ઈતિહાસ હમેશાંના માટે ફના કરી આપે છે. દુઃખ એ છે કે આ પ્રકારના બાતિલ અફીદાઓના પ્રચાર

પાછળ અબજો ડોલર ખર્ચ કરવામાં આવે છે અને આખા જગતમાં લાખો બદ્ અફીદા મુબલ્લિગો કાર્યરત છે જેઓ આ જ બાતિલ અફીદાઓની તબ્લીગ તથા પ્રચારમાં નિયુક્ત તથા મશગૂલ છે. ડો. ઈકબાલે લગભગ એક સદી પહેલાં આ ખતરાને મહેસૂસ કરીને ફર્માવ્યું હતું કે :-

વો ફાફાકશ કે મૌતસે ડરતા નહીં ઝરા !

રહે મુહમ્મદ ઉસ્કે બદનસે નિકાલ દો !

મૌલાના મુહમ્મદશાકિર નૂરીએ પાછલા નબીઓના હવાલાથી જે આયતો નફલ કરી છે એમાં મોટાભાગની તે છે જે અંબિયાએ કિરામની નબુવ્વતોના મુન્કિરોના સંબંધે છે, પણ આજે મુસ્લિમ ફોમની કમ્બખ્તી એ છે કે એ પ્રકારના આક્ષેપો તે લોકો લગાડી રહ્યા છે જેઓ પોતાને મુસલમાન કહે છે. આ દોસ્તના રૂપમાં દુશ્મન એ લોકો કરતાં અધિક ખતરનાક છે જેમની આક્ષેપબાજીઓ નબુવ્વતના ઈન્કારના સબબે હતી.

આજે જ્યારે કે મુસ્લિમ રસૂલે પાક ﷺની બેઅદબી કરવાના ફળ સ્વરૂપે અધોગતિ પર છે તો મહબ્બતે રસૂલ ﷺના દાવેદારોની જિમ્મેદારી બને છે કે તેઓ પોતાના સર્વ મતભેદોને ભૂલી જઈને સીસુ પીગળાવેલી દીવાલ બનીને એ સાજિશો તથા ચેલેજોનો સામનો કરે જે આજે ઈમાનવાળાઓ સામે ખડી છે.

ખાકસાર : મુહમ્મદ ફમરુઝમાં આ'ઝમી

(સેક્રેટરી જનરલ : વર્લ્ડ ઈસ્લામિક મિશન)

જેટ એરવેઝ, સીટ નં. ૧૨/ડી, તા. ૧૭-૧૧-૨૦૧૩

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نَحْمَدُهُ وَنُصَلِّي عَلَى رَسُولِهِ الْكَرِيمِ

الْصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ الْصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ

الْصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ الْصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نُورَ اللَّهِ

صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْكَ وَسَلَّمَ

દુનિયામાં ક્રૌમોની ચડતી પડતીનો ઇતિહાસ એટલો જ પૂરાણો છે જેટલો સૃષ્ટિનો ઇતિહાસ પૂરાણો છે. દુનિયાના નકશા પર અસંખ્ય ક્રૌમો પૂરી શાનો શૌકતની સાથે પ્રદર્શિત થઈ અને ઝિલ્લત તથા રુસ્વાઈ (બેઈજજતી)ની સાથે તબાહ તથા બર્બાદ થઈને બોધપાત્ર બની ગઈ. આવો ! આપણે વિચારણા કરીએ કે છેવટે ક્રૌમોની તબાહીના સબબો કયા છે ? એટલા માટે કે ક્રૌમોની પડતી સબબ વિના નથી થતી.

અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ઇર્શાદ ફર્માવે છે :-

“بَشِك ! اَللّٰهُ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوْا مَا بِاَنْفُسِهِمْ
ક્રૌમથી પોતાની નેઅમત નથી બદલતો જ્યાં સુધી તે ખૂદ પોતાની હાલત ન બદલે.” (સૂ. રઅદ, પારા : ૩૦, આ : ૧૧)

વર્તમાનકાળમાં ખાસ કરીને ઉમ્મતે મુહમ્મદિયહની તબાહી તથા બર્બાદીના હવાલાથી દરેક ચિંતિત જોવા મળે છે. ક્રૌમના દાનિશ્વરો (શાણા લોકો) સબબો તલાશ કરી રહ્યા છે અને ઉમ્મતને પડતીથી ચડતી તરફ લઈ જવા માટે આયોજનોમાં વ્યસ્ત છે. જો ક્રૌમના જિમ્મેદારોને પૂછવામાં આવે કે કલમો પઠવા છતાં, હુજૂર ﷺ ને નબી માનવા છતાં, અને કુર્આનને અલ્લાહની આખરી કિતાબ માનવા અને આખેરતના દિવસ પર અફીદો ધરાવવા છતાં આજે ક્રૌમ મુસીબતના દિવસો કેમ પસાર કરી રહી છે ? અને દિન પ્રતિ દિન અધોગતિની તરફ શા માટે જઈ રહી છે ? તો અધિકતર લોકોનો એ જ જવાબ હશે કે જેહાલત, બદ્અખ્લાફી, ગુનાહોમાં ડૂબી જવું, મા બાપની નાફર્માની, પશ્ચિમી સંસ્કાર તથા

રીતભાતને અપનાવવું વગેરે. યફ્રીનન ! આ સર્વ જુમો તથા ગુનાહ બર્ખાદી તરફ જનારા અમલો છે જ, પરંતુ અસલ કારણો કેવળ આ જ નથી ! એટલા માટે કે જો મૂળ સબબો આ જ હોત તો આજે તા'લીમી કક્ષા પહેલાંના કરતાં કાંઈક ઠીક થઈ છે, નમાઝીઓની સંખ્યા કાંઈક અંશે વધી છે, માબાપની નાફર્માનીથી લઈને ઈસ્લામી સંસ્કાર અમુક અંશે વિકસી રહેલ છે. પરંતુ છતાંય સંજોગો બદ્ધથી બદ્ધતર થઈ રહ્યા છે. ક્યાંય કોઈ ખાસ કામયાબી જોવા નથી મળતી અને ન મુસલમાનોમાં પ્રગતિ તથા ચડતીના અણસાર જોવા મળે છે. આ બતાવવાની જરૂરત નથી બલકે માથાની આંખોથી આપણે રોજ એનો અનુભવ કરી શકીએ છીએ.

હવે પ્રશ્ન એ થાય છે કે વર્તમાનકાળમાં આ ઉમ્મતની તબાહીનો સબબ શો છે ? અને એનો ઈલાજ શું છે ? તો આવો ! આપણે કુર્આને મુફ્દસની રોશનીમાં પાછલી ઉમ્મતોની તબાહીનું કારણ અને વર્તમાનકાળમાં મુસલમાનોની તબાહીનું કારણ પણ જાણીએ અને એનો ઈલાજ તલાશ કરીએ. એટલા માટે કે કુર્આને મફ્દસ ખૂદ પોતાની શાન વર્ણન કરે છે :
 "بَشِكْ ! أَعْنِي الْبَارِثِي
 بُدْرِشَانِي أَوْنِي أَوْ لِي" (સૂરએ યૂસુફ, પારા : ૧૩, આ : ૧૧)

અલ્લાહ ﷻ એ પોતાના બંદાઓને કોઈ અઝાબમાં અમસ્તા જ નથી સપડાવ્યા બલકે તેમને સીધો માર્ગ દેખાડવાના માટે પોતાના અંબિયાએ કિરામ عَلَيْهِمُ السَّلَام તેમની વચ્ચે મોકલ્યા. જેમ કે તેણે કુર્આને મુફ્દસમાં ઈર્શાદ ફર્માવ્યો, "وَإِنَّ مِنْ أُمَّةٍ أَلَخَلَفِيهَا نَذِيرٌ" એટલે કે જેટલી ક્રૌમો પસાર થઈ છે એમનામાં ૬૨ સંભળાવનારા પસાર થઈ ચૂક્યા છે. ક્રૌમની જિમ્મેદારી એ હતી કે જે રબના બંદા છે તેની રજૂ કરેલી રેખાઓ પર ચાલતા અને જીવનના માર્ગે હાદીઓની રહનુમાઈમાં ડગલાં ભરતા, અને એમના માટે જરૂરી હતું કે એ હાદીનું સન્માન તથા મહોબ્બત પ્રથમ દિલમાં હોત. એટલા માટે કે માણસ એની પાસેથી કાંઈક શીખવાનું પસંદ કરે છે અને એને આઈડિયલ બનાવે છે જેની મહોબ્બત દિલમાં મૌજૂદ છે. જો અદબ તથા મહોબ્બત દિલમાં નથી તો તા'લીમ હાંસલ કરીને પણ મુઅલ્લિમ (શીખવનાર)ની મજાક ઉડાવશે, બેઅદબીનું પ્રદર્શન કરશે, જે

• નેઅમતના ખોવાય જવાનો જ સબબ નહીં બલકે તબાહી તથા બર્બાદીનો
• ઝરીયો પણ બનશે, એટલા માટે નાફર્માનીના મુકાબલામાં બેઅદબી તથા
• તૌહીન ખતરનાક જુમ છે.

• આપણો દીન દરેક ચીજની અદબ શીખવાડે છે. મા બાપનો અદબ,
• કુર્આનનો અદબ, મસ્જિદનો અદબ, ચાલવાનો અદબ, ખાવાનો અદબ,
• ત્યાં સુધી કે જમીનનો અદબ તથા તેના હક્કો પણ બતાવે છે. શા માટે ?
• એટલા માટે કે સર્વ ચીજો આપણને ફાયદો પહોંચાડે છે અને અલ્લાહ
• ﷻની નેઅમતો છે. અને બેઅદબીથી બચવાનો હુકમ ફર્માવ્યો જેથી
• કુદરદાનોમાં આપણી ગણના થાય અને આપણો દરજો પણ બુલંદ થાય,
• નેઅમતો પણ મળે અને અલ્લાહ ﷻની ખુશનુદી પણ હાંસલ થાય.

• બાઅદબ લોકો દરેક શખ્સને પસંદ તથા પ્યારા હોય છે. એ જ બાળક
• માબાપને પ્રિય હોય છે જે એમની અદબ કરતો રહે. તે જ શાગિર્દ ઉસ્તાદને
• પસંદ હોય છે જે તેમની અદબ તથા તા'ઝીમ કરે. અને તે જ મુરીદ શયખને
• મહબૂબ હોય છે જે પીરની અધિક અદબ કરે. અને બેઅદબ ચાહે કેટલોય
• કાબેલ તથા હસીનો જમીલ હોય પણ અદબના અલંકારથી સજજ ન
• હોવાના કારણે દરેક તેને નાપસંદ કરે છે, બલકે બેઅદબોને તો અલ્લાહના
• પ્યારા રસૂલ ﷺએ ઈર્શાદ ફર્માવ્યો, "જે નાનાઓ પર હેત ન કરે અને
• મોટાઓની ઈજાત ન કરે તે અમારામાંથી નથી." (સુનને તિર્મિઝી, ૪/૩૨૧)

• એટલા માટે જો આપણે ધ્યાનપૂર્વક કુર્આને મુકુદ્દસનો અભ્યાસ કરીએ
• તો જાણવા મળશે કે ફ્રોમોએ અંબિયા ﷺની મજાક ઉડાવી, તેમની
• સાથે ઠટ્ટા મશકરી કરી તો અલ્લાહ પાકે તેમને તબાહ તથા બર્બાદ કરી
• આપ્યા. આપ આખુ કુર્આન ઉઠાવી જોઈ લો તથા પઢી લો, આપને જાણ
• થઈ જશે કે જ્યારે પણ કોઈ ફ્રોમે નબીની મજાક ઉડાવી તો ફ્રોમ તરત જ
• અઝાબે ઈલાહીમાં સપડાયને તબાહી તથા બર્બાદીનો શિકાર થઈ ગઈ.
• એટલા માટે અલ્લાહ પાકે કુર્આને મુકુદ્દસમાં વિવિધ ફ્રોમોનો ઉલ્લેખ કર્યો
• અને તેમના બનાવોને વર્ણવ્યા, જેથી આપણે એ ફ્રોમોથી સબક હાંસલ
• કરીએ. અલ્લાહ ﷻ ઈર્શાદ ફર્માવે છે : وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا :
• "અને અમે અઝાબ કરવાવાળા નથી જ્યાં સુધી રસૂલ ન મોકલી લઈએ."
• (સૂરએ બની ઈસ્રાઈલ, પારા : ૧૫, આ : ૧૫)

بَشِك ! تَمَنِي بَخَرِثِي
 બુદ્ધિમાનોની આંખો ખુલે છે." (સૂરએ યૂસુફ, પારા : ૧૩, કન્ઝુલ ઈમાન)

જે લોકો અન્ય કૌમોથી ઈબ્રત (બોધ) હાંસલ નથી કરતા તેઓ લોકોના માટે ખૂદ ઈબ્રત બની જાય છે ! ઉમ્મતે મુહમ્મદિયહને આખરમાં પેદા કરવાની એક હિકમત એ પણ છે કે અન્ય કૌમોએ પોતાના હાદી (માર્ગદર્શક) તથા પયગંબરની બેઅદબી કરી, તેમનો મજાક ઉડાવ્યો તેઓ જ હલાક થયા, તો આપણે તેમનાથી બોધગ્રહણ કરીએ અને અદબનો દામન હાથથી જવા ન દઈએ. એટલા માટે અલ્લાહ તબારક વ તઆલાએ આપણને ખૂદ બારગાહે રિસલાત ﷺનો અદબ શીખવ્યો અને પોતાની મુકુદ્દસ કિતાબમાં એવા શબ્દો બારગાહે મહબૂબમાં કહેવા પર પાબંદી લગાડી કે જેમાં એક અર્થ સારો અને એક અર્થ બુરો હોય અથવા એક અર્થ સારો અને કેટલાય અર્થો બુરા હોય.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنًا وَقُولُوا انظُرْنَا وَاسْمَعُوا
 "હે ઈમાનવાળાઓ ! (મારા મહબૂબને) رَاعِنًا (રાઈના) ન કહો, બલકે આ પ્રમાણે અર્જ કરો કે હુઝૂર અમારા પર નજર રાખો." (સૂરએ બકરહ, પારા : ૧, આ : ૧૦૪)

બારગાહે રસૂલમાં હાજરી તથા વાતચીતના આદાબ કુર્આન આ પ્રમાણે વર્ણવે છે :-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا
 لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالِكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ

"હે ઈમાનવાળાઓ ! તમારા અવાજો ઊંચા ન કરો એ ગયબ બતાવનાર (નબી)ના અવાજ પર અને તેમની સમક્ષ વાત ચીસો પાડીને ન કહો જેવી રીતે કે આપસમાં એકબીજાની સામે ચીખો છો કે ક્યાંક તમારા અમલો બેકાર ન થઈ જાય અને તમને ખબર ન પડે." (સૂરએ હુજુરાત, પારા : ૨૬, આ : ૨, કન્ઝુલ ઈમાન)

પૂરા કુર્આનમાં ચાર વખત નામ "મુહમ્મદ" વર્ણવીને "હે મુહમ્મદ" કહીને સંબોધન નથી કર્યું. જ્યારે તે ખુદા થઈને પોતાના મહબૂબના આટલા નાઝ ઉઠાવે છે કે અન્યોની જેમ હબીબનું નામ લઈને નથી પોકારતો બલકે

લકબો વડે યાદ ફર્માવે છે :-

يا ايها النبي، يا ايها الرسول، يا ايها المزمّل، يا ايها المدثر، طه، يس

જેવા પ્યારા અલ્ફાબ વડે યાદ ફર્માવે છે તો આપણે પણ જોઈએ કે અદબને જ આપણી ખાસ ખૂબી બનાવીએ, અને અંબિયાએ કિરામ, સહાબાએ એઝામ તથા અહલે બયતનો અદબ કરતા રહીએ. બુઝુર્ગોની બારગાહમાં અદના સરખી તૌહીન પણ તેમણે માન્ય ન રાખી બલકે તૌહીન કરનારા બેઅદબોથી પોતાનો સંબંધ પણ કટ કરી લીધો. જેમ કે હઝરત અલલામા ફાઝી અયાઝ رحمة الله عليه પોતાની વિશ્વવિખ્યાત કિતાબ "અશિફા"માં લખે છે :-

હઝરત સૈયદના ઉમર ઈબ્ને અબ્દુલ અઝીઝે ફર્માવ્યું, મારે એક કાતિબ (લહીયા)ની જરૂરત છે. કાતિબ એવો તલાશ કરો જે અરબી હોય, મુસલમાન હોય અને તેનો બાપ પણ મુસલમાન હોય. હઝરત ઉમર ઈબ્ને અબ્દુલ અઝીઝના મુન્શીએ જવાબ આપ્યો કે સરકારે દો આલમ عليه السلامના પિતા પણ મુસલમાન ન હતા ! (મઆઝલલાહ !) આ સાંભળીને ઉમર ઈબ્ને અબ્દુલ અઝીઝ જલાલમાં આવી ગયા અને ફર્માવ્યું કે તું મહબૂબે ખુદા عليه السلامના સમકક્ષ તલાશ કરે છે ?! ગુસ્તાખ ! આજ પછી તું મારે ત્યાં કામ કરવાને લાયક નથી, હું તને નોકરીથી બરતરફ કરું છું ! હવે તારી પાસેથી કિતાબતનું કામ લેવામાં નહીં આવે. (શિફા શરીફ, ૨/૩૭૮)

શિફાના લેખક આગળ લખે છે : "બાદશાહ હાઝન રશીદના દરબારી શાઈરે શેઅર પઢ્યો એમાં જનાબ મૂસા عليه السلامના અસા (સ્ટીક)ની તૌહીન કરી, તો હાઝન રશીદ એ શાઈર પર ગુસ્સે થયા અને કહ્યું, પલીદના બચ્ચા ! તું મૂસા عليه السلامના અસા સાથે ઠટ્ટો કરે છે ?! અહીંથી નીકળી જા ! તું અમારી મજલિસના લાયક નથી."

હે ઈશકે મુસ્તફા عليه السلامના દીવાનાઓ ! વિચારો કે પોતે તો બાઅદબ બનેલા રહ્યા અને જો કોઈએ બેઅદબી કરી તો સહન પણ ન કર્યું અને તરત તેનાથી સંબંધ કટ કરી લીધો. ત્યાં સુધી કે જો અંબિયા عليه السلام સાથે સંબંધિત કોઈ ચીજની તૌહીન કરવામાં આવી તો તેને પણ ન વેઠ્યું. પણ અફસોસ ! આજે તો અંબિયા عليه السلامનો મજાક ઉડાડવામાં આવી રહ્યો છે, જાત જાતની ગુસ્તાખીઓ કરવામાં આવી રહી છે અને આપણે ખામોશ

તમાશાઈ બનેલા છીએ !

ક્યાંક એવું તો નથી કે આજે આપણી લૂટાઈ રહેલી આબરૂ, ફૂંદ્ર તથા કફન વિનાના જનાઝા, વેરાનીમાં તબદીલ થતી વસ્તીઓ, રોટીને તરસતાં પેટો, ખુશીઓ તરસતાં આંગણા, સુકૂનને તરસતાં દિલો હઝરાત અંબિયાએ કિરામ વિશેષતઃ નબીઉલ અંબિયા, જાને કાઈનાત, મુસ્તફા કરીમ ﷺની બેઅદબી તથા ગુસ્તાખીનું પરિણામ છે ?! ક્યાંક એવું તો નથી કે જાણે અજાણે બેઅદબ તથા ગુસ્તાખ બનાવીને આપણી અઝમત તથા શૈકતને પાયમાલ કરવાની નાપાક સાઝિશ કરવામાં આવી રહી છે જેને આપણે સમજી નથી રહ્યા ?!

આપણે આપણા તથા પરાયામાં તમીઝ કરવી પડશે, ઈમાન તથા કુફ્રમાં ફર્ક કરવો પડશે. હક્કવાળાઓની હક્કગોઈને મસ્લકી પૂર્વગ્રહ કહીને અથવા મોલ્વીઓના ઝઘડા કહીને આપણે એનાથી જાન નથી છોડાવી શક્તા, બલકે આપણે સાડા ચૌદસો વરસ પાછળ પલટવું પડશે. એ જ જમાનો જેમાં સોઝે સિદીક, દર્દે બિલાલ, ઈશકે ઉવૈસી હોય, એ દૌરને પાછો લાવવો પડશે, અને એ તા'ઝીમે રસૂલ ﷺ વિના નથી આવી શક્તો, અને દીનની હકીકત સમજવી પડશે કે દીન શું છે ?!

ડો. ઈકબાલ કહે છે :-

બ મુસ્તફા બ રસાં ખ્વેશરા કે દીં હમા અસ્ત

અગર બહી ન રસીદી તમામ બૂ લહબીસ્ત

આશિકે રસૂલ હઝરત અબ્દુરહમાન જામી رحمة الله عليه ફર્માવે છે :-

આયાતે કુર્આ આબરૂયત તફસીરે કુર્આ ગેસૂયત

રૂએ તૂ કુર્આ મા ઈમાં તૂઈ ઈમાં તૂઈ

આજના દાશિન્વરો, મુફકિરો, મુદખિરો અને કૌમના શાણા લોકો આશ્ચર્ય સાથે કહેતા જોવા મળે છે કે કાલે આપણે તાજદાર હતા આજે આપણે ભીખારી છીએ ! કાલે બાદશાહ હતા આજે ભીખ માગી રહ્યા છીએ ! એવું શાથી છે ?! જ્યારે કે નમાઝીઓની સંખ્યા કાલ કરતાં આજે અધિક જોવા મળે છે, રોઝદારોની સંખ્યામાં વધારો થયો છે. હજજ તથા

ઉમરા કરનારાઓની સંખ્યામાં પણ વધારો થયો છે, બાળકીઓએ પદો અપનાવી લીધો, મદોએ દાઢી સજાવી લીધી છતાં આ નિષ્ફળતા, લાચારી તથા બેબસી શાથી ? જવાબ મળશે કે કાલના મુસલમાન રસૂલુલ્લાહ ﷺની બારગાહના બેઅદબ હતા અને આજનો કલ્મો પઢનાર રસૂલે ખુદા ﷺની બારગાહનો બેઅદબ છે ! એ જ કારણ છે કે અમલ તો છે પણ બેઅદબીના કારણે નિરર્થક છે ! કાલનો મુસલમાન બાદશાહ થઈને પણ વિના વુજૂએ નામેપાક મુહમ્મદ ﷺ લેવું પસંદ કરતો ન હતો, અને આજે દરેક અયરો ગયરો હુજૂર ﷺને પોતાની જેવા બશર બતાવી રહ્યો છે ! જ્યાં સુધી તા'ઝીમે મુસ્તફા કરીમ ﷺનો દામન આપણા હાથોમાં હતો ત્યાં સુધી આપણે બાદશાહ હતા, મીરે કારવાં હતા, કામયાબ તથા કામરાન હતા. અને જ્યારથી બેઅદબી તથા ગુસ્તાખીની નહૂસત આવી તબાહી જ તબાહી છે. અલ્અયાઝુબિલ્લાહ !

પ્રસ્તુત કિતાબમાં આપ કુર્આનની રોશનીમાં વાંચશો કે જ્યારે પણ ફ્રોમોએ અંબિયા ﷺની મજાક ઉડાવી અથવા બેઅદબી કરી તો ફ્રોમો બર્બાદ થઈને દુનિયામાં ઈબ્રતનો સામાન બની ગઈ. એ નિષ્ફળ ફ્રોમોની તબાહીનું વર્ણન કુર્આને મુકદ્દસની રોશનીમાં આપ જુઓ અને જિંદગીના માટે માર્ગદર્શક ઉસૂલ નિશ્ચિત કરો. ઈન્શાઅલ્લાહ ! કિતાબના છેવટમાં અમો હઝરાતે સહાબાએ કિરામ તથા તે ઉમ્મતના અગ્રેસરોના મામૂલાત પણ પેશ કરીશું જેઓ બારગાહે રિસાલત મઆબ ﷺમાં અદબની તસ્વીર બનીને સૃષ્ટિભરમાં છવાઈ ગયા, જેથી જાણવા મળે કે અંબિયાની તૌહીને ફ્રોમોને તબાહ તથા બર્બાદ કરી આપી અને તા'ઝીમે રસૂલ ﷺની દૌલતે ફ્રોમોને ઝિલ્લત તથા રુસ્વાઈની પડતીમાંથી કાઢીને પ્રગતિ તથા ઉચ્ચતાની મંઝિલોના મુસાફિર બનાવી દીધા.

★ ઈબ્લીસની તબાહી ★

માનવની પેદાઈશના હજારો વરસો અગાઉ જમીન પર જિન વસેલા હતા. જ્યારે તેમણે આપસમાં ખૂનરેજીઓ કરી તો અલ્લાહ તઆલાએ ફરિશતાઓને હુકમ આપ્યો કે તેમને જમીનથી ઉઠાવીને ફેંકી દો. જ્યારે હુકમે ઈલાહીથી જિન્નતોથી જમીન ખાલી કરાવવામાં આવી ત્યારે ઈબ્લીસ

જિન્નાતનું નાનું બચ્ચું હતો. ફરિશ્તા તેને પોતાની સાથે આસ્માનો પર લઈ ગયા, તે પ્રગતિ કરતાં કરતાં ફરિશ્તાઓનો ઉસ્તાદ બની ગયો. (ઈમામ ગઝાલી)

પછી શું કહેવું ! જ્યારે ચાહતો જમીન પર આવતો, જન્નતમાં જતો. હજારો વરસોની ઈબાદત, ઈલ્મી કાબેલિયત સર્વ કાંઈ તેની પાસે હતું પણ અદબના ઘરેણાથી વંચિત ઈબ્લીસ નારી થઈ ગયો કે જ્યારે આદમ عليه السلامની પેદાઈશ પછી અલ્લાહ પાકે ફરિશ્તાઓને હુકમ આપ્યો કે આદમની તા'ઝીમ બજાવી લાવો અને તેમને સજદો કરો, તો સર્વ ફરિશ્તાઓએ સિજદો કર્યો ઈબ્લીસ ન કર્યો અને તે મરદૂદ થયો. હઝરત જિબ્રઈલ عليه السلامએ તમામ ફરિશ્તાઓમાં સૌ પ્રથમ સિજદો કર્યો તો અલ્લાહ તઆલાએ તેમને ફરિશ્તાઓના સરદાર બનાવી આપ્યા. (તફસીરે નઈમી, ભાગ : ૧)

આ પરથી આપણને સબક મળ્યો કે તા'ઝીમ બજાવી લાવનાર સરદાર બની ગયો અને બેઅદબ મરદૂદ બની ગયો. અલ્લાહ તઆલા ઈર્શાદ ફર્માવે છે : આ મખ્લૂકમાં સૌથી પ્રથમ બેઅદબી હતી જે ઈબ્લીસથી ઉપસ્થિત થઈ અને તે પણ અલ્લાહ ﷻના નબી હઝરત આદમ عليه السلامની, તો અલ્લાહ ﷻએ પોતાની બારગાહમાં કરવામાં આવનારા સિજદાઓ તથા ઈબાદતને નથી જોયી, બલકે નબીની બેઅદબીની સજાના તોર પર તેની જિંદગીભરની ઈબાદત અને તેના ઉચ્ચ મન્સબો સર્વ કાંઈ બર્બાદ કર્યા અને એની પાસેથી ઈજ્જતનો તાજ ધીનવી લેવામાં આવ્યો અને કયામત સુધી આવનારી આદમની ઔલાદને સબક આપવામાં આવ્યો કે જો તમારી પાસે ઈબ્લીસ જેટલા સિજદા પણ હોય તો પણ મારા નબીની મામૂલી બેઅદબીથી તે બેકાર થઈ જશે, અને તમે મારી બારગાહના મરદૂદ ઠરાવી દેવામાં આવશો. જેથી ખબરદાર ! ઈબાદત પર મગરૂર તથા ગર્વ કરનાર ન થશો બલકે કુદમ કુદમ પર ડરતા રહેજો અને ભૂલથી પણ મારા નબીની શાનમાં ગુસ્તાખી તથા બેઅદબી ન કરશો, નહીં તો બેઈજ્જતી તથા રુસ્વાઈની ઊંડી ખાઈમાં જઈને પડશો.

હવે હઝરત આદમ عليه السلامના બનાવને કુર્આને મુકુદ્દસની રોશનીમાં સમજો :-

રબ તઆલા ઈશાદ ફર્માવે છે :-

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۝ قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

قَالَ يَا آدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ الْغَيْبَ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ

"અને યાદ કરો જ્યારે તમારા રબે ફરિશ્તાઓને ફર્માવ્યું, હું જમીનમાં મારો નાઈબ બનાવનારો છું. બોલ્યા, શું એવાને નાઈબ બનાવીશ જે એમાં ઝઘડો ફેલાવે અને ખૂનરેજીઓ કરે, અને અમે તારી પ્રશંસા કરતાં તારી પાકી બોલીએ છીએ. ફર્માવ્યું, મને માલૂમ છે જે તમે નથી જાણતા. અને અલ્લાહ તઆલાએ આદમ عليه السلام ને સર્વ ચીજોનાં નામ શીખવાડ્યાં, પછી સર્વ ચીજો ફરિશ્તાઓ સમક્ષ રજૂ કરીને ફર્માવ્યું કે સાચા હોવ તો એમનાં નામો બતાવો ! બોલ્યા, પાકી છે તને, અમને કાંઈ ઈલ્મ નથી પણ જેટલો તે અમને શીખવાડ્યો. બેશક ! તું જ ઈલ્મ તથા હિકમતવાળો છે. ફર્માવ્યું, હે આદમ ! બતાવી દે એમને સૌ ચીજોનાં નામ જ્યારે આદમે તેમને સૌનાં નામો બતાવી આપ્યાં તો ફર્માવ્યું, હું ન કહેતો હતો કે હું જાણુ છું આસ્માનો તથા જમીનની સર્વ છુપી ચીજો અને હું જાણુ છું જે કાંઈ તમે જાહેર કરો અને જે કાંઈ તમે છુપાવો છો." (સૂરએ બકરહ, આયત : ૩૦ થી ૩૪, ક-જુલ ઈમાન)

★ નૂહ عليه السلام ની ફૌમની બહાદી ★

મોટાભાગના મુફ્સિરોની એ વાત પર એકમતિ છે કે હઝરત નૂહ عليه السلام અલ્લાહ ﷻ ના પહેલા રસૂલ છે. રસૂલ એ નબીને કહે છે જે સાહિબે

શરીઅત તથા સાહિબે કિતાબ હોય છે. અમુક ઈતિહાસકારો એ વાત પર એકમત છે કે હઝરત આદમ عليه السلامની વફાતના ૧૨૬ વરસો પછી હઝરત નૂહ عليه السلامની વિલાદત થઈ. (તારીખે તિબરી)

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنهماના હવાલાથી ઈમામ ઈબ્ને હબ્બાન ફર્માવે છે કે હઝરત આદમ عليه السلام તથા નૂહ عليه السلامની દરમ્યાન દસ ફરન (સદી)નું અંતર છે. હઝરત નૂહ عليه السلامના જમાનાથી પહેલાં લગભગ એક હજાર વરસનું અંતર રહ્યું. તે સર્વ લોકો ઈસ્લામ પર હતા. (તબકાતે કુબરા, ભાગ : ૧, પૃષ્ઠ : ૪૨)

હઝરત નૂહ عليه السلامની બઅષત (આગમન) ત્યારે થયું જ્યારે આપની ફોમ મૂર્તિપૂજા, શૈતાનની પયરવી, નફ્સ પરસ્તી તથા અબ્લાકી પડતીઓનો શિકાર થઈ ચૂકી હતી. બઅષતના વખતે હઝરત નૂહ عليه السلامની ઉંમર ૮૪ વરસની હતી. આપની ફોમમાં મૂર્તિપૂજાની શરૂઆત એ રીતે થઈ કે જ્યારે એમનામાં કોઈ નેક શખ્સ મરી જતો હતો તો તેની કબ્રને સજદાગાહ બનાવી લેતા અને એના પર ફોટા રાખી દેતા અને તેની ઈબાદત (પૂજા) કરતા. હઝરત નૂહ عليه السلامએ તેમને ૮૫૦ વરસો સુધી સમજાવ્યા. જનાબ નૂહ عليه السلامની આ કોશિશને કુર્આને આ પ્રમાણે વર્ણવેલ છે :-

જ્યારે ફોમે જનાબ નૂહ عليه السلامને પોતાની જેવા નર્યા બશર તૌહીનનારૂપે કહ્યા, અને સરદારીના લાલચુ તથા દીવાના તથા પાગલ કહીને જનાબ નૂહ عليه السلامની મજાક ઉડાડી અને આપની ગુસ્તાખીમાં પડયા ત્યારે અલ્લાહ તબારક વ તઆલાએ એ ફોમ પર અઝાબ નાઝિલ કર્યો જેને કુર્આને મુકદ્દસ આ પ્રમાણે વર્ણવે છે :-

فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانتَصِرْ ۝ فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُّثَمَّرٍ ۝ وَفَجَرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَىٰ أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ۝ وَحَمَلْنَاهُ عَلَىٰ ذَاتِ الْأَوَّاحِ وَوَدُسْرٍ ۝ تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِّمَن كَانَ كُفْرًا ۝ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً ۝ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ۝ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ ۝

"તો તેણે પોતાના રબથી દુઆ કરી કે હું મગ્લૂબ (જેના પર કોઈ સવાર થઈ જાય) છું, તું મારો બદલો લે. તો અમે આસ્માનના દરવાજા ખોલી નાખ્યા, જોરથી વહેતા પાણી વડે. અને જમીન ઝરણા કરીને વહાવી

દીઘી, જેથી બંનેવ પાણી મળી ગયાં એટલા પ્રમાણમાં જે મુકદ્દર હતી. અને અમે નૂહને સવાર કર્યા તખ્તાઓ અને ખીલાઓવાળી પર કે અમારી નિગાહની રૂબરૂ વહેતી એના બદલામાં જેની સાથે કુફ કરવામાં આવ્યું હતું. અને અમે એને નિશાની છોડ્યો. તો છે કોઈ ધ્યાન આપનાર ! તો કેવો રહ્યો મારો અઝાબ અને મારી ધમકીઓ." (સૂરઅ ફૂમર, પારા : ૨૭, આયત : ૧૦ થી ૧૬)

ફોમો નૂહ પર અલ્લાહનો તે અઝાબ દુનિયાના અસ્તિત્વ સુધી ઈબ્રતનું નિશાન બની ગયો. જનાબ નૂહ عليه السلامની ફોમ પર સતત વર્ષા થતી રહી ત્યાં સુધી કે જમીનથી પથ્થરોથી પાણી નીકળવા લાગ્યું અને પૂરી ફોમ તોફાનમાં ડૂબી ગઈ. એ જ લોકો સલામત રહ્યા જેઓ હઝરત નૂહ عليه السلام પર ઈમાન લાવ્યા અને કશ્તીએ નૂહમાં સવાર થઈ ગયા.

ઉપરોક્ત આયતોથી એ વાત ઉઘાડા દિવસની જેમ જાહેર થઈ ગઈ કે ફોમો નૂહ પર અલ્લાહ ﷻનો અઝાબ એ સમયે નાઝિલ થયો જ્યારે તેણે હઝરત નૂહ عليه السلامની તૌહીન કરી તથા તેમને જૂઠલાવ્યા. અલ્લાહની દા'વતના ઈન્કાર પર અલ્લાહ ﷻએ કોઈ અઝાબ નાઝિલ ન કર્યો બલકે નબીની તૌહીન તથા બેઅદબીના બદલામાં અલ્લાહ ﷻને તેમને પોતાના અઝાબમાં ગિરફતાર કર્યા. અધિક વિચારવાની વાત એ છે કે મોટાભાગે તૌહીન કરવાવાળા હતા, અદબ કરનારા થોડાક હતા, પરંતુ અલ્લાહ ﷻએ મોટાભાગનાની પરવા ન કરી બલકે બાઅદબ લોકોને અદબના બદલામાં બચાવી લીધા. બેઅદબ નાફર્માન પુત્ર તો હલાક થયો પરંતુ ફર્માબરદાર ઉમ્મતી નજાત પામી ગયા, જેથી કોઈ ફિક્કાની અધિક સંખ્યા અથવા તેમની ભીડભાડ જોઈને તેમને હક્ક પર સમજવા નાદાની છે. બલકે થોડા હોય પણ હક્ક પર હોય તો થોડાની સાથે જ રહેવું જોઈએ. આ પરથી એ વાત સ્પષ્ટ થઈ ગઈ કે અલ્લાહ ﷻ નાફર્માનને સહન કરી લે છે પરંતુ પોતાના નબીના બેઅદબને માફ નથી કરતો, એને જરૂર બેઅદબીની સજા આપે છે.

★ હૂદ عليه السلامની ફોમ ★

હઝરત હૂદ عليه السلام અલ્લાહના નબી છે અને હઝરત નૂહ عليه السلامના પછી

મબૂઠિષ કરવામાં આવ્યા. આપ અતિશય હસીનો જમીલ તથા મજબૂત શરીર ધરાવતા હતા. આપને અલ્લાહ તઆલાએ ફૌમે આદની તરફ મબૂઠિષ કર્યા. ફૌમે આદ એક ખુશહાલ અને સ્તંભોના ખૂબસૂરત મકાનોમાં રહેવાવાળી ફૌમ હતી. અરબમાં એ ફૌમની તરક્કી, ખુશહાલી અને ઈમારત બાંધકામની કલાની ચર્ચાઓ હતી, બલકે અરબના પૂરાણા શાઈરોએ એના પર સૈકડો શેઅરો કહ્યા છે જે આજે પણ ઈતિહાસની કિતાબોમાં મૌજૂદ છે. કુર્આને મુકદ્દસમાં એમની વસ્તીને અહકાફના નામથી યાદ કરવામાં આવેલ છે.

અલ્લામા પીર કરમશાહ અઝહરી પોતાની વિશ્વવિખ્યાત તફસીર "ઝિયાઉલ કુર્આન"માં લખે છે કે, અહકાફથી મુરાદ તે રણ છે જે ઓમાનથી હઝરમૂત સુધી ફેલાયલું છે તેનું કુલ ક્ષેત્રફળ ત્રણ લાખ ચોરસ માઈલ બતાવવામાં આવે છે. ફૌમે આદના લોકો અતિશય મજબૂત શરીરવાળા તથા શક્તિવાન હતા. તેમની તાકત તથા ખૂબસૂરતી તથા ખુશહાલીએ તેમને અલ્લાહ ﷻ ના બાગી બનાવી દીધા. અલ્લાહ ﷻ ની નેઅમતો પામ્યા બાદ તેઓ અલ્લાહ ﷻ ની બારગાહમાં ઝુકવાને બદલી ઘમંડી બનીને ખુદાના બાગી બની બેઠા અને મૂર્તિઓની પૂજામાં પડી ગયા. હઝરત હૂદ ﷺ એ પોતાની ફૌમને ઘણા જ દિલનશી અંદાઝમાં અતિશય નમ્રતાપૂર્વક સમજાવ્યા, જેને અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતે આ પ્રમાણે વર્ણવ્યું :

أَتَّبِنُونَ بِكُلِّ رَيْحٍ أَيَّةً تَغْبِئُونَ ۝ وَتَسْخَدُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ۝ وَإِذَا
بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ ۝ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا ۝ وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا
تَعْلَمُونَ ۝ أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَيْنِينَ ۝ وَوَجْنَتٍ وَغَيْرُهَا ۝ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ
يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝

"શું દરેક બુલંદી પર એક નિશાની બનાવો છો વટેમાર્ગુઓની હંસી ઉડાડવા માટે અને મજબૂત મહેલ યણો છો એ ઉમ્મીદ પર કે તમે હમેશાં રહેશો. અને જ્યારે કોઈના પર પકડ કરો છો તો ખૂબ કુરતાપૂર્વક પકડ કરો છો, તો અલ્લાહથી ડરો ! અને મારો હુકમ માનો અને એનાથી ડરો જેણે તમારી મદદ કરી એ ચીજોથી કે તમને માલૂમ છે, તમારી મદદ કરી, ચોપગાંઓ તથા પુત્ર? અને બગીચાઓ અને ઝરણાં વડે. બેશક ! મને

તમારા પર ડર છે એ મોટા દિવસના અઝાબનો." (સૂરએ શોઅરા, પારા : ૧૯, આ. ૧૨૮ થી ૧૩૫, ક-જુલ ઈમાન)

હઝરત હૂદ عليه السلام એ ખૂબ જ હેતાળ ભાવે તેમને અલ્લાહ તબારક વ તઆલાની વહદાનિયત (એક હોવું) તથા પોતાની નબુવ્વત તથા ઈતાઅત (આજ્ઞાપાલન)ની તરફ બોલાવ્યા પણ દૌલત તથા તાફાતના નશામાં ચૂર એ ક્રૌમે ઘમંડના તૌર પર હઝરત હૂદ عليه السلام ની મજાક ઉડાડતાં આપની શાનમાં હંસી મજાક કરી જેને કુઆને મુકદ્દસ આ પ્રમાણે વર્ણવે છે :-

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۝ قَالَ يُقَوْمٌ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَإِنَّا لَكُمْ ناصِحٌ أَمِينٌ ۝

"એની ક્રૌમના સરદાર બોલ્યા, બેશક ! અમે તમને મૂર્ખ સમજીએ છીએ, અને બેશક ! અમે તમને જૂઠાઓમાં ગુમાન કરીએ છીએ. કહ્યું, હે મારી ક્રૌમ ! મને મૂખાઈ સાથે શું સંબંધ ?! હું તો પરવહિગારે આલમનો રસૂલ છું, તમને તમારા રબની રિસાલતો પહોંચાડુ છું અને તમારો વિશ્વાસુ શુભેચ્છક છું. (સૂરએ અઅરાફ, પારા : ૮, આ : ૬૬ થી ૬૮)

જ્યારે ક્રૌમે આદે હઝરત હૂદ عليه السلام ની બેવકૂફી તથા જૂઠ જેવા બદ્દતરીન શબ્દોમાં તૌહીન કરી તો અલ્લાહ તબારક વ તઆલાએ એ ક્રૌમને પણ નૂહની ક્રૌમની જેમ અઝાબમાં સપડાવી અને ઈર્શાદ ફર્માવ્યો, ۝ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ۝ "શું તમે ન જોયું તમારા રબે આદની સાથે કેવું કર્યું ?! (સૂરએ ફજર, પારા : ૩૦, આયત : ૬)

أَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ۝ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ لِنَدِينَقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ ۝

"તો તેઓ જે આદ હતા તેમણે જમીનમાં નાહકકુ ઘમંડ કર્યો અને બોલ્યા, અમારાથી વધુ કોનું જોર ? અને શું તેમણે ન જોયું કે અલ્લાહ જેણે

તેમને બનાવ્યા એમના કરતાં અધિક મજબૂત છે, અને અમારી આયતોનો ઈન્કાર કરતા હતા, તો અમે એમના પર એક આંધી મોકલી સખત ગરજવાળી તેમના બુરાના દિવસોમાં કે અમે તેમને બેઈજજતીનો અઝાબ ચખાડીએ દુનિયાની જિંદગીમાં. અને બેશક ! આખેરતના અઝાબમાં સૌથી મહાન બેઈજજતી છે અને તેમની મદદ ન થશે."

—(સૂરએ હા મીમ સજદા, પારા : ૨૪, આયત : ૧૫, ૧૬)

وَأَمَّا عَادُ فَأَهْلِكُوهَا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ ۖ سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَنِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَىٰ كَأَنَّهُمْ أُغْرَجُوا ۖ وَقَوَاعٍ فَارًّا ۖ فَمَنْ لَّهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ ۖ وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكِثُ بِالْحَاطِئَةِ ۖ

"અને રહ્યા આઠ તે હલાક કરવામાં આવેલા ખૂબ જ સખત ગરજતી આંધીથી તે એમના પર શક્તિ વડે લગાડી આપી સાત રાતો અને આઠ દિવસ સતત, તો એ લોકોને એનામાં જુઓ પડછાએલા જાણે કે તેઓ પડેલા ખજૂરના ઢંડાઓ છે, તો તમે એમનામાં કોને બચેલો જુઓ છો."

(સૂરએ હાક્કહ, પારા : ૨૯, આયત : ૬ થી ૯)

બોધગ્રહણ કરવાની દષ્ટિએ આ મુબારક આયતો વારંવાર પઢવામાં આવે કે જ્યારે ક્રૌંમે આઠે હઝરત નૂહ عليه السلام ની ગુસ્તાખી કરી તો મજબૂત સ્તંભોમાં રહેવાવાળી પ્રગતિ પામેલ ક્રૌંમને અલ્લાહે એ રીતે હલાક કરી કે પ્રથમ તેમને દુકાળમાં સપડાવ્યા અને જ્યારે તેઓ વરસાદના અભિલાષી થયા તો તેમના પર કાળુ વાદળ મોકલ્યું જેને જોઈને તેઓ ખુશ થયા કે હવે બહુ જોરમાં વરસાદ થશે ! નદી નાળાં સૌ ઉભરાઈ જશે, ખેતીઓ હરીયાળીવાળી લીલીછમ થઈ જશે, બાગો હર્યા ભર્યા થઈ જશે. પણ તેમનો એ ખ્વાબ પૂર્ણ ન થઈ શક્યો અને સતત સાત રાતો અને આઠ દિવસ સુધી જબરદસ્ત આંધી ચાલી જેનાથી ઝાડો, જાનવરો તથા માણસોને તરણાની જેમ ઉડાડી મૂક્યા અને ખુશહાલ આબાદી ખંડેરોના એક બોધદાયક કિસ્સો બની ગઈ. આજે પણ એ ખંડેરોને જોઈને લોકો બોધ ગ્રહણ કરતાં કહેતા જોવા મળે છે કે શું અહીં પણ કોઈ પ્રગતિ પામેલ ક્રૌંમ મૌજૂદ હતી ?! فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْإَبْصَارِ

★ હઝરત સાલેહ عليه السلام ની ફોમ ★

હઝરત સાલેહ عليه السلام નું કુર્આન મુકદ્દસમાં ઘણા સ્થાનોએ વર્ણન હઝરત હૂદ عليه السلام ની પછી કરવામાં આવે છે. આપની બઅષત હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام ના ઘણા પહેલાં થઈ. આપની ફોમ ખૂબ જ સંસ્કારી, ખુશહાલ તથા માલદાર હતી. કુર્આન મુકદ્દસમાં હઝરત સાલેહ عليه السلام ની ફોમને ફોમે ધમૂદના નામથી યાદ કરવામાં આવી છે. ફોમે આદની જેમ આ લોકો પણ ઈમારતની કારીગરીમાં ઘણા જ પ્રખ્યાત હતા. આ ફોમે પહાડોને કોતરીને ખૂબસૂરત તથા મજબૂત મકાનો તૈયાર કર્યા હતાં, તે પૂરાણી નિશાનીઓના રૂપમાં આજે પણ મૌજૂદ છે. એ ફોમ હિજાઝ તથા શામ (સીરિયા)ની વચ્ચે આબાદ હતી જેનું મુખ્ય સ્થળ અલ્હજરના નામથી ઓળખાય છે. એ ફોમે પણ પોતાની દૌલત, ખુશહાલી તથા હર્યા ભર્યા હોવાની હાલતથી ઘમંડી થઈને અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્જતથી બગાવત કરી અને મૂર્તિપૂજા તથા અખ્લાકી નીચતાનો શિકાર બની સામાજિક વહેવારના મામલામાં તો ખૂબ જ ઉચ્ચ હતી પણ ઈ-સાની શરાફતના મામલામાં અતિ નીચ તથા હલકાપણાનો શિકાર હતી. એ ફોમની હિદાયતના માટે અલ્લાહ તઆલાએ હઝરત સાલેહ عليه السلام ને મબ્તીષ ફર્માવ્યા (મોકલ્યા) અને તેમણે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્જતની તૌહીદ (એક અલ્લાહ હોવાની)ની દા'વત આપી, જેને અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્જતે કુર્આનમાં વિવિધ સ્થાનોએ આ મુજબ વર્ણવેલ છે :-

وَالِي تَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَقَوْمِ اغْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنَ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَ تَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذُرُّوهَا تَأْكُلُ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلْنَا خُلَفَاءَ مِن بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأْنَاكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهولِهَا قُصُورًا وَتَنْجِتُونَ الْجِبَالَ نُيُوتًا فَاذْكُرُوا الْآيَةَ اللَّهُ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۝

"અને ધમૂદની તરફ તેમની બિરાદરીમાંથી સાલેહને મોકલ્યા. કહ્યું, હે મારી ફોમ ! અલ્લાહને પૂજો, તેના સિવાય તમારો કોઈ મઅબૂદ (પૂજનીય) નથી. બેશક ! તમારી પાસે તમારા રબની તરફથી રોશન દલીલ આવી.

આ અલ્લાહનું ઊંટ છે તમારા માટે નિશાની તો એને છોડી આપો કે
અલ્લાહની જમીનમાં ખાય અને તેને બુરાઈથી હાથ ન લગાડો કે તમને
દર્દનાક અઝાબ આવશે. અને યાદ કરો જ્યારે તમને આદના જાનશીન
કર્યા અને મુલકમાં જગા આપી કે નરમ જમીનમાં મહેલ બનાવો છો અને
પહાડોમાં મકાન કોતરો છો, તો અલ્લાહની નેઅમતો યાદ કરો. અને
જમીનમાં ફસાદ મયાવતા ન કરો. (સૂરએ અઝ્રાફ, પારા : ૮, આયત : ૭૩,
૭૪, કન્ઝુલ ઈમાન)

وَالَّذِينَ تَمْشُونَ عَلَيْهِمُ اصْحَابُ طَلُوتَ قَالَ قَالَ يَوْمَ اَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ اٰلِهٍ غَيْرُهُ هُوَ
اَنْشَاَكُمْ مِنْ الْاَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَفِرُّوْهُ ثُمَّ تُوْبُوْا اِلَيْهِ اِنَّ رَبِّيْ
قَرِيْبٌ مُّجِيْبٌ ۝

"અને ષમૂદની તરફ તેમના સમજાતિય સાલેહને (મોકલ્યા) કહ્યું, હે
મારી ફૌમ ! અલ્લાહને પૂજો, એના સિવાય તમારો કોઈ મરબૂદ નથી.
એણે તમને જમીનથી પેદા કર્યા અને એમાં તમને વસાવ્યા, તો એનાથી
માફી ચાહો, ફરી એની તરફ પલટો. બેશક ! મારો રબ નજીક છે દુઆ
સાંભળનારો." (સૂરએ હૂદ, પારા : ૧૨, આ : ૧૯)

હઝરત સાલેહ عليه السلام એ પોતાની એ ફૌમની ભલાઈ યાહી અને તેમને
અલ્લાહથી ડરાવ્યા અને ખુદા વહદહૂ લાશરીકની ઈબાદતની તરફ
બોલાવ્યા પણ ફૌમે ષમૂદની બદનસીબી કે તેમણે પોતાના ખેરખ્વાહ મહાન
પયગંબરની મજાક કેવા બુરા શબ્દોમાં ઉડાડી એને અલ્લાહ પાકે આ
શબ્દોમાં વર્ણવ્યું :-

كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ بِالنُّذُرِ فَقَالُوا ابَشِّرْنَا وَاٰحِدًا تَنْبَغُهُ اَنَا اِذَا لَفِيَ ضَلٰلٍ وَّسُغْرٍ ۝
اَلَّذِي الْذِكْرُ عَلَيْهِ مِنْ يَبِيْنًا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ اَشْرٍ ۝

"ષમૂદે રસૂલોને જૂઠલાવ્યા. તો બોલ્યા, શું અમે અમારામાંના એક
બશર (માનવ)ની તાબેદારી કરીએ ! તો અમે જરૂર ગુમરાહ તથા દીવાના
છીએ. શું અમારા સૌમાંથી એના પર ઝિક ઉતારવામાં આવ્યું ? બલકે એ
સખત જૂઠો તથા ઘંમડી છે." (સૂરએ ફમર, પારા : ૨૭, આયત : ૨૩ થી ૨૫)

ફૌમે ષમૂદે તૌહીનની નિયતે અલ્લાહના નબી હઝરત સાલેહ عليه السلام ને
પોતાના જેવા નર્યા માણસ (બશર) કહ્યા, સાથોસાથ જૂઠા, ઘંમડી જેવા

બુરા શબ્દો વડે આપની પણ બેઅદબી કરી, અને એના પર જ બસ નથી કર્યું બલકે આપના કુત્લનો મનસૂબો પણ બનાવ્યો. અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ફર્માવે છે :-

قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ، ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ۝

"આપસમાં અલ્લાહની કૃસમો ખાઈને બોલ્યા, અમે જરૂર રાતમાં છાપો મારીશું સાલેહ અને તેના ઘરવાળાઓ પર, પછી તેમના વારસોને કહીશું કે આ ઘરવાળાઓના કુત્લ વખતે અમે હાજર ન હતા, અને બેશક ! અમે સાચા છીએ." (સૂરઅ નમલ, પારા : ૯, આ. : ૪૯)

ક્રોમે ષમૂદે હઝરત સાલેહ عليه السلام ની ઊંટણી જે આપની દુઆથી પહાડોથી પ્રદર્શિત થઈ હતી એની ઘૂંટીઓ કાપી નાખી, આપની મજાક ઉડાડી, ત્યાં સુધી કે આપના કુત્લનો મનસૂબો બનાવ્યો. તેઓ મજબૂત મકાનો પર ઘમંડ કરતા રહ્યા, દૌલત તથા મજબૂત મકાનોના નશામાં ચૂર રહ્યા. અલ્લાહ તઆલાએ નબીની બેઅદબી તથા મજાક ઉડાડવાના લીધે ક્રોમે આદની જેમ આ ક્રોમને પણ અઝાબમાં સડપાવીને બુદ્ધિમાનોના માટે બોધ પામવાનું નિશાન બનાવી આપ્યું. અલ્લાહ તઆલા ઈર્શાદ ફર્માવે છે :-

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ۖ إِذِ انبَعَثَ أَشْقَاهَا ۖ فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ۖ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَذَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا ۖ وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ۝

"ષમૂદે પોતાની સરકશી (નાફર્માની)થી જૂઠલાવ્યા, જ્યારે એમનો સૌથી બદ્ બખ્ત ઊઠીને ઉભો થયો તો તેને અલ્લાહના રસૂલે ફર્માવ્યું, અલ્લાહના ઊંટ અને તેના પીવાની વારીથી બચો ! તો તેમણે તેને જૂઠલાવ્યો પછી ઊંટની ઘૂંટીઓ કાપી નાખી. તો એમના પર તેમના રબે તેમના ગુનાહોના સબબે તબાહી નાખીને તે વસ્તીને સરખી કરી નાખી અને એમનો પીછો કરવાનો એને ડર નથી."

-(સૂરઅ શમ્સ, પારા : ૩૦, આ. : ૧૧ થી ૧૫)

وَمَكْرُؤًا مَكَرًا وَمَكْرًا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۚ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ
 أَنَا ذَمَرْنَهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ۚ فَتِلْكَ يُبَيِّنُهَا بِمَا ظَلَمُوا ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ
 لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝

"અને તેમણે પોતાના જેવો મકર (પ્રપંચ) કર્યો અને અમે અમારી ઘુપી તદબીર કરી અને તેઓ ગાફેલ રહ્યા, તો જુઓ કેવો અંજામ થયો તેમના મકરનો. અમે હલાક કરી દીધા તેઓને અને તેમની સઘળી ફોમને. તો આ છે એમના ઘરો ભેંકાર પડેલાં, બદલો એમના જુલમનો. બેશક ! એમાં નિશાની છે જાણનારાઓ માટે."

—(સૂરએ નમલ, પારા : ૧૯, આયત : ૪૯ થી ૫૨)

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْمَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثْمِينَ ۚ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ
 لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولًا مِّن رَّبِّي ۖ وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِن لَّا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ ۝

"તો એમને ઘરતીકંપે આવીને લીધા તો સવારે તેમના ઘરોમાં ઊંઘા પડેલા રહી ગયા. તો સાલેહે તેમનાથી મોઢુ ફેરવ્યું અને કહ્યું, હે મારી ફોમ ! બેશક ! મેં તમને મારા રબની રિસાલત પહોંચાડી આપી અને તમારું ભલુ યાહું પણ તમો શુભેચ્છાઓના તમને ભલુ યાહનારાઓની કાંઈ પડી જ નથી." (સૂરએ અઅરાફ, પારા : ૮, આયત : ૭૮, ૭૯)

વાંચકો વિચારે કે જ્યારે ફોમે હઝરત સાલેહ عليه السلام ની મજાક ઉડાડી તો અલ્લાહ ﷻ એ તેમને કેટલી દર્દનાક સજા અતા કરી.

★ લૂત عليه السلام ની ફોમ ★

હઝરત લૂત عليه السلام હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام ના સગા ભત્રીજા છે. આપને અલ્લાહ રબબુલ ઈઝઝતે અર્જે મુકદ્દસમાં મબ્ઊષ ફર્માવ્યા (મોકલ્યા) એ સમયે તે વિસ્તાર ચાર મોટા શહેરોમાં વહેંચાયેલો હતો. સદૂમ, અમૂરા (આમૂરા), સબૂહ, સબૂવૈરા. ચારેવ શહેરોમાં સદૂમને પાટનગરની હૈસિયત ઉપલબ્ધ હતી. એ સર્વ ઈલાકાઓની સંયુક્ત વસ્તી લગભગ ચારથી પાંચ લાખ હતી. હઝરત લૂત عليه السلام એ સદૂમ શહેરને પોતાનું રહેઠાણ બનાવ્યું હતું. સદૂમ બાગો તથા ફળોની અધિક્તાના કારણે ખૂબ જ ખુશહાલ સ્થળ હતું. સદૂમની વિશિષ્ટતા એ પણ હતી કે એક ખૂબસૂરત શહેર હોવાને

કારણે લોકો દૂર દૂરથી પિકનિકના માટે આવ્યા કરતા હતા. નહેરોની અધિકતા અને બાગોની સુંદરતાએ એને લોકોના આકર્ષણનું કેન્દ્ર બનાવી આપ્યું હતું. લૂત عليه السلامની ફોમમાં વિવિધ બુરાઈઓ હતી, જેમ કે સીટી વગાડવી, તાળીઓ પાડવી, ગિલોર વડે શિકાર કરવો, દાઢી મૂંડાવવી, મૂછો લાંબી કરવી, રેશમ પહેરવું અને ખાસ કરીને પુરૂષોને પુરૂષોની સાથે અપ્રાકૃતિક અમલ (બદફેઅલી) કરવું. હઝરત લૂત عليه السلامએ પોતાની ફોમને એ સર્વ બુરાઈઓથી રોકવાની કોશિશ કરી અને અલ્લાહના અઝાબથી તેમને ડરાવ્યા. અલ્લાહ તઆલા ઈશાદ ફર્માવે છે :-

أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ۖ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ

بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ۝

"શું મખ્લૂકમાં પુરૂષો સાથે દુષ્કર્મ કરો છો ! તે જે તમારા માટે તમારા રબે પત્નીઓ બનાવી, બલકે તમે લોકો હદથી વધી જનારા છો." (સૂરએ શુઅરા, પારા : ૧૮, આયત : ૧૬૫, ૧૬૬)

أَنْتُمْ تَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ ۖ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ۝

"તમે તો પુરૂષોની પાસે વાસનાભેર જાવ છો સ્ત્રીઓને છોડીને, બલકે તમે લોકો હદથી નીકળી ગયા." (સૂરએ અઅરાફ, પારા : ૮, આયત : ૮૧)

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ۖ أَأَنْتُمْ تَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقَاطِعُونَ السَّبِيلَ ۖ وَأَأْتُونَ فِي نَادِيَكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۝

"અને લૂતને નજાત આપી જ્યારે તેણે પોતાની ફોમને ફર્માવ્યું, તમે બેશક ! બેહયાઈનું કામ કરો છો કે તમારાથી પહેલાં દુનિયાભરમાં કોઈએ ન કર્યું. શું તમો પુરૂષો સાથે દુષ્કર્મ કરો છો અને રહઝની (ડાકૂગીરી) કરો છો અને તમારી મજલિસમાં બુરી વાત કરો છો !" (સૂરએ અન્કબૂત, પારા : ૨૦, આયત : ૨૮, ૨૯)

આ બદકાર તથા હવસ પરસ્ત ફોમને જ્યારે લૂત عليه السلامએ ભલાઈની તરફ બોલાવી તો તે પોતાની ઈસ્લાહ કરવાને બદલે હઝરત લૂત عليه السلامને

ઈજા પહોંચાડવાના માટે તૈયાર થઈ ગયા અને હઝરત લૂત عليه السلام ની જનાબમાં બેઅદબીઓ તથા ગુસ્તાખીઓ કરી.

અલ્લાહ પાક ઈર્શાદ ફર્માવે છે :-

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مَنْ قَرَيْتُمْ لَهُمْ أَنْسُ يَنْتَهَرُونَ ۝

"અને એની ફોમનો કોઈ જવાબ ન હતો પણ એ જ કહેવું કે તેમને આપણી વસ્તીથી કાઢી નાખો. આ લોકો તો પાકીઝગી ચાહે છે." (સૂરએ અઅરાફ, પારા : ૮, આયત : ૮૨)

બોલ્યા, હે લૂત ! જો "قَالُوا لَنْ نَمُوتَ بِأَنْتَ تَلُوْطُ لَتَكُوْنَنَّ مِنَ الْمَخْرُجِيْنَ ۝" તમે ન અટક્યા તો જરૂર કાઢી મૂકવામાં આવશો." (સૂરએ શુઅરા, પારા : ૧૯, આયત : ૧૬૮)

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ۝
"તો એની ફોમનો કોઈ જવાબ ન થયો પણ એવું બોલ્યા કે અમારા પર અલ્લાહનો અઝાબ લાવો જો તમે સાચા છો." (સૂરએ અન્કબૂત, પારા : ૨૦, આયત : ૨૯)

શું અમે તમને મના ન કર્યું કે અન્યના મામલામાં દખલ ન કરો." (સૂરએ હજર, પારા : ૧૪, આયત : ૭૦)

કોઈ ફોમની હવસપરસ્તીની આ હદ નથી તો બીજું શું છે ? કે પોતાના મહાન મુસ્લેહ જે પયગંબર પણ છે એમની વાત સાંભળીને પોતાની સુધારણા કરવાને બદલે તેમને જ ટોણા મારીને વસ્તીથી બહાર કાઢવાની ધમકી આપે અને તેમને જૂઠલાવે ! જ્યારે લૂતની ફોમે જનાબ લૂત عليه السلام ની શાનમાં બેઅદબી કરી અને વસ્તીથી બહાર કાઢી મૂકવાની ધમકી આપી તો એ ફોમ પર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતે અઝાબ નાઝિલ ફર્માવ્યો.

અલ્લાહ પાક ઈર્શાદ ફર્માવે છે :-

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِيْنَ ۝
"અને એમના પર એક મેહ વર્ષાવ્યો તો જુઓ કેવો અંજામ થયો મુજરિમોનો !" (સૂરએ અઅરાફ, પારા : ૮, આયત : ૮૪)

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ
مَّنصُودٍ ۝ مَّسُومَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بَعِيدٍ ۝

"પછી અમારો હુકમ આવ્યો, અમે એ વસ્તીના ઉપરને તેના નીચે કરી દીધું અને તેના પર કાંકરાના પથ્થર વરસાવ્યા જે નિશાન કરેલ તારા રબની પાસે છે અને તે કેટલાક જાલિમોથી દૂર નથી."

-(સૂરએ હૂદ, પારા : ૧૨, આયત : ૮૨, ૮૩)

ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ ۝ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ ۝ مَطَرُ الْمُنذَرِينَ ۝

"પછી અમે બીજાઓને હલાક કરી આપ્યા અને અમે તેમના પર એક વર્ષા વરસાવી, તો કેટલીય બુરી વર્ષા હતી ડરાવવામાં આવેલાઓની."

-(સૂરએ શુઅરા, પારા : ૧૯, આયત : ૧૭૨, ૧૭૩)

لَعْمُرِكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ۝ فَأَخَذْتَهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ۝ فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا
سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ ۝ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ ۝

"હે મહબૂબ ! આપની જાનની કસમ ! બેશક ! તેઓ પોતાના નશામાં ભટકી રહ્યા છે. તો દિવસ નીકળતાં જ તેમને ચિન્ગારે પકડી લીધા તો અમે વસ્તીનો ઉપરનો હિસ્સો તેની નીચે કરી આપ્યો અને એમના પર કાંકરીના પથ્થર વરસાવ્યા. બેશક ! એમાં નિશાનીઓ છે દષ્ટિવાળાઓ માટે." (સૂરએ હજર, પારા : ૪, આયત : ૭૨ થી ૭૫)

જ્યારે અલ્લાહના અઝાબનો સમય આવ્યો તો હઝરત લૂત عليه السلام પોતાના ખાનદાના લોકોને લઈને સદ્મથી બહાર નીકળી આવ્યા. પછી અલ્લાહ તઆલાએ તે દુષ્કર્મ કરનારી તથા નબીની બેઅદબ ફોમ પર પથ્થરોની વર્ષા કરી. પછી જિબ્રઈલ عليه السلامને હુકમ આપ્યો તો તેમણે પોતાની પાંખ તે શહેરની નીચે દાખલ કરી અને જમીનને ઉખેડીને બુલંદ કરી ત્યાં સુધી કે આસ્માનવાળાઓએ કૂતરાં તથા મરઘીઓના અવાજો સાંભળ્યા. પછી તેમણે એટલી ઊંચાઈએ લઈ જઈને જમીનને પલ્ટાવી દીધી. (તિબ્યાનુલ કુર્આન, ભાગ : ૪, પૃષ્ઠ : ૨૨૦)

તો એક ખુશહાલ ફોમ ઈતિહાસના પુષ્ઠોમાં હમેશાંના માટે ઈબ્રતનો સામાન બની ગઈ. આ છે અલ્લાહના નબીની બેઅદબીનો અંજામ !

★ શોએબ عليه السلام ની ફોમ ★

હઝરત શોએબ عليه السلام હઝરત ઈબ્રાહીમ عليه السلام ની ઔલાદમાં એક ફસીહુલ લિસાન (ઉમદા સ્પીચવાળા) નબી ગુજર્યા છે. તેમની દલીલ કરવાની ખૂબસૂરત પદ્ધતિ તથા ઉમદા વાણીની વાતચીતના અંદાજના કારણે તેમને ખતીબુલ અંબિયા પણ કહેવામાં આવે છે. આપને અહલે મદયનની તરફ મોકલવામાં આવ્યા. આપની ફોમ યમનથી શામ (સીરિયા) અને ઈરાકથી મિસર જતાં મુખ્ય માર્ગ પર આબાદ હતી. મુખ્ય માર્ગ પર આબાદ હોવાને લીધે મદયનમાં એક મશહૂર વ્યાપારી મંડી હતી. એના લીધે મદયનવાળા એક નિષ્ણાત વ્યાપારી હોવાને લીધે આર્થિક રીતે ખુશહાલ હતા. પણ કમનસીબીએ કે આર્થિક સદ્ધરતાએ તેમને પણ અન્ય ફોમોની જેમ મૂર્તિપૂજા, ડાકૂગીરી, માપતોલમાં કમી તથા અપ્લાકી નીચતાનો શિકાર કરી દીધા હતા. હઝરત શોએબ عليه السلام એ પોતાની ઉમદા સ્પીચના લબો લહેજામાં આ ફોમને એ તમામ બુરાઈઓથી રોક્યા. જેને અલ્લાહ પાકે કુર્આન મુકદ્દસમાં આ પ્રમાણે વર્ણવેલ છે :-

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ۝ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۝ فَاتَّقُوا اللَّهَ ۝ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ۝ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝
 أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ۝ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ۝ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْنُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۝ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّ الْأُولِينَ ۝

"જ્યારે એમને શોએબે ફર્માવ્યું, શું તમે ડરતા નથી? બેશક! હું તમારા માટે અલ્લાહનો રસૂલ છું, તો અલ્લાહથી ડરો અને મારો હુકમ માનો. અને હું એના પર તમારાથી કોઈ મજૂરી નથી માગતો, મારો બદલો તો એના પર છે જે સર્વ જહાનનો રબ છે. માપતોલ પૂર્ણ કરો અને ઘટાડનારાઓમાં ન થાવ, અને સીધા ત્રાજવાથી તોલો અને લોકોની ચીજો ઓછી કરીને ન આપો અને જમીનમાં ફસાદ ફેલાવતા ન કરો અને એનાથી ડરો જેણે તમને પેદા કર્યા અને આગલી મખ્લૂકને."

— (સૂરઅ શુઅરા, પારા : ૧૯૫ આયત : ૧૭૭ થી ૧૮૪)

મોહતરમ વાંચકો ! વિચારવાનું સ્થાન છે કે હઝરત શોએબ عليه السلام એ કેટલા દર્દભર્યા અંદાઝમાં એ ફોમને સમજાવી ! માલદાર ફોમ એવું ન સમજે કે વઅઝ તથા નસીહત અને શુભેચ્છાના બદલામાં હઝરત શોએબ عليه السلام માલ હાંસલ કરવા માગે છે જેથી આપે આપના ઉમદા સ્પીચવાળા લેકચરમાં એ પણ ખુલાસો કરી આપ્યો કે એના પર હું તમારી પાસે કોઈ વળતર નથી માગતો બલકે હાલતોની સુધારણાનો હેતુ છે. પણ જે ફોમ દૌલતના નશામાં ચૂર થઈ જાય અને ગુરૂર તથા તકબ્બુરના કીચડમાં ફસાઈ જાય તો પછી એ ફોમની હાલત જ અજબની હોય છે. ફોમના ઘમંડી સરદારોએ હઝરત શોએબ عليه السلام ના જવાબમાં અતિશય ગુસ્તાખીપૂર્ણ રીતે અપનાવી. અલ્લાહ તઆલા ઈર્શાદ ફર્માવે છે :-

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ۖ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نَطُّنْتَ لَمِینَ
الْكَذِبِينَ ۖ فَاسْقِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ ۖ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ۝

"બોલ્યા, તમારા પર જાદૂ થયો છે. તમે તો નથી પણ અમારા જેવા માણસ, અને બેશક ! અમે તમને જૂઠા સમજીએ છીએ ! તો અમારા પર આસ્માનનો કોઈ ટુકડો પાડી દો જો તમે સાચા હોવ."

-(સૂરએ શોઅરા, પારા : ૧૯, આયત : ૧૮૫ થી ૧૮૭)

હઝરત શોએબ عليه السلام ના હૃદયાકર્ષક સુધારણામય સંબોધન પછી પોતાની ઈસ્લાહને બદલે મદયનવાળાઓએ આપની શાનમાં આવા ગુસ્તાખીમય લબો લેહજામાં જવાબ આપ્યો. આપને જાદૂ થયેલા, પોતાના જેવા માણસ અને જૂઠા કહ્યા મઆઝલલાહ ! તો નબીની તૌહીન તથા બેઅદબીના લીધે અલ્લાહ તઆલાએ એ ફોમને પણ હલાક કરી નાખી.

અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ઈર્શાદ ફર્માવે છે :-

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ، كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ۝ إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ۖ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝

"તો તેમણે એને જૂઠલાવ્યો તો એમને શામિયાનાવાળા દિવસના અઝાબે પકડી લીધા. બેશક ! તે મોટા દિવસનો અઝાબ હતો. બેશક ! એમાં જરૂર

નિશાની છે અને એમાં ઘણા મુસલમાન ન હતા અને બેશક ! તમારો રબ જ ઈજ્જતવાળો મહેરબાન છે." (સૂરએ શુઅરા, પારા : ૧૯, આયત : ૧૮૯ થી ૧૯૧)

وَقَالَ الْمَلَأَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَتَنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا اِنَّكُمْ اِذَا لَخُسْرُوْنَ ۝
فَاَخَذْتَهُمُ الرَّجْفَةُ فَاصْبَحُوْا فِيْ دَارِهِمْ جِثْمِيْنَ ۝ اَلَّذِيْنَ كَذَّبُوْا شُعَيْبًا كَاَنْ
لَّمْ يَغْنُوْا فِيْهَا الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا شُعَيْبًا كَاَنْوَا هُمُ الْخٰسِرِيْنَ ۝

"અને એની ફ્રોમના કાફિર સરદાર બોલ્યા કે જો તમે શોએબના તાબે થયા તો જરૂર તમે નુકસાનમાં રહેશો. તો એમને ઘરતીકંપે પકડી લીધા તો સવારે પોતાના ઘરોમાં ઊંઘા પડેલા રહી ગયા શોએબને જૂઠલાવનાર, જાણે એ ઘરોમાં કદી રહ્યા જ ન હતા, શોએબને જૂઠલાવનારા જ તબાહીમાં પડ્યા." (સૂરએ અઅરાફ, પારા : ૯, આયત : ૯૦ થી ૯૨)

શોએબ عليه السلامની ફ્રોમના હવાલાથી મુફ્ફિસિરો વર્ણન કરે છે કે જ્યારે ફ્રોમે બેઅદબી કરીને સરકશી (નાફર્માની)ની હદ કરી નાખી તો અલ્લાહ તઆલાએ તેમને સખ્ત ગરમીમાં સપડાવી દીધા. તેઓ પોતાના ઘરોમાં ગયા ત્યાં પણ ખૂબ જ ગરમી હતી. પછી તેઓ જંગલના તરફ ભાગ્યા તો અલ્લાહ તઆલાએ એક વાદળ મોકલ્યું જેણે એમનાં માથાઓ પર સાયો કર્યો તો તેમને ઠંડક પહોંચી અને તેમને આરામ થયો. તેમણે ઠંડક પામીને પોતાની ફ્રોમના બાકી લોકોને પણ વાદળની નીચે ભેગા કરી લીધા અને તેઓ ખુશ થવા લાગ્યા કે તેમને ગરમીથી રક્ષણ મળી ગયું ! ત્યારે અલ્લાહ તઆલાએ તેમના પર આગ મોકલી જેના વડે તે સૌને સળગાવીને ખાક કરી નાખ્યા. અને અમુકને ભયાનક ઘરતીકંપ વડે હલાક કરી નાખ્યા. આ રીતે ફ્રોમોના ઈતિહાસમાં આ ફ્રોમ પણ બોધગ્રહણ કરવાનો સામાન બની ગઈ. આજે પણ મદ્યનવાળાઓની દાસ્તાન આપણને ચિંતનની દા'વત આપી રહી છે કે નબીની બેઅદબીનો અંજામ તબાહી અને કેવળ તબાહી છે.

★ મૂસા عليه السلام ની ફોમ ★

હઝરત સૈયદના મૂસા عليه السلام બની ઈસ્રાઈલના નબીઓમાં તે મહાન રસૂલ છે જેમને અલ્લાહ તબારક વ તઆલા સાથે હમકલામીનો શરફ હાંસલ છે અને આપ સાહિબે કિતાબ પયગંબર છે. અલ્લાહ તઆલાએ આપના પર તૌરાત નાઝિલ કરી. આમ તો આપ તથા આપની ફોમના ઘણા બધા બનાવો કુર્આન મુકદ્દસમાં અલ્લાહ તઆલાએ વર્ણન કર્યા છે પણ લખાણ લાંબુ થવાના ડરથી અમો અમુક બનાવો જ રજૂ કરીને સંતોષ લઈએ છીએ જેથી માનવાવાળાઓને નસીહત થઈ જાય.

હઝરત મૂસા عليه السلام ને બની ઈસ્રાઈલની તરફ મબ્હૂષ કરવામાં આવ્યા. એ વખતે બની ઈસ્રાઈલ ફિરઔનની તરફથી થતી તકલીફોમાં સપડાયેલા હતા. હઝરત મૂસા عليه السلام ની બઅષત પછી અલ્લાહ તઆલાએ બની ઈસ્રાઈલને ફિરઔનીઓના સકંજાથી નજાત અતા કરી અને તેમને ખુશહાલી અતા કરી.

અલ્લાહ તઆલા ફર્માવે છે :-

وَإِذْ نَجَّيْنٰكُمْ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَخِفُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ۝ وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَنجَيْنٰكُمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ۝

"અને યાદ કરો જ્યારે અમે તમને ફિરઔનવાળાઓથી નજાત બખ્શી કે તમારા પર અઝાબ કરતા હતા. તમારા પુત્રોને ઝબહ કરતા તથા તમારી પુત્રીઓને જીવંત રાખતા, અને એમાં તમારા રબની તરફથી મહાન બલા હતી અને જ્યારે તમારા માટે દરિયો ફાડી આપ્યો તો તમને બચાવી લીધા અને ફિરઔનવાળાઓને તમારી આંખો સમક્ષ ડૂબાડી દીધા."

-(સૂરએ બકરહ, પારા : ૧, આયત : ૪૯, ૫૦)

થવું તો એવું જોઈતું હતું કે હઝરત મૂસા عليه السلام ના સદકા તથા તુફેલથી બની ઈસ્રાઈલની ફોમને ઈજજત, ખુશહાલી નસીબ થઈ તો તે બારગાહે મૂસા عليه السلام માં બાઅદબ રહેતા અને આપના ફદમોમાં જ પોતાની ભલાઈ તથા ઈજજત સમજતા પણ તેમની બુરી કિસ્મત કે તેઓ હઝરત મૂસા

● મુસીની શાનમાં ગુસ્તાખીમય અંદાજમાં વિવિધ પ્રકારના વાંધાઓ કરી
● બેઠા અને અજાબે ઈલાહીના શિકાર થઈને ઈબ્રતનો સામાન બની ગયા.

● અલ્લાહ તઆલા ઈર્શાદ ફર્માવે છે :-

● **وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهَ جِهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّعِقَةُ**

● **وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ۝**

● "અને યાદ કરો જ્યારે તમે કહ્યું, હે મૂસા ! અમે હરગિજ ઈમાન લાવીશું
● નહીં તારા પર જ્યાં સુધી અમે ન જોઈ લઈએ અલ્લાહને જાહેર. તો આ
● ગુસ્તાખી પર વીજળીના ચમકારાએ પકડી લીધા, અને અમે તમે જોઈ
● રહ્યા હતા. (સૂરઅ બકરહ, પારા : ૧, આયત : ૫૫)

● **وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبِ اللَّهِ ذَلِكَ بَأْسُهُمْ كَانُوا**

● **يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا**

● **يَعْتَدُونَ ۝**

● "અને લાગુ કરી દેવામાં આવી તેમના પર બેઈજજતી તથા ગરીબી
● અને ગજબે ઈલાહીના મુસ્તહિફ થઈ ગયા. આ સર્વ કાંઈ એ કારણે હતું કે
● તેઓ ઈન્કાર કરતા રહેતા હતા અલ્લાહની આયતોનો અને ફત્લ કરતા
● હતા અંબિયાને નાહક્ક, આ સર્વ કાંઈ એ કારણે હતું કે તેઓ નાફર્માન
● હતા અને હદથી વધી જતા હતા." (સૂરઅ બકરહ, પારા : ૧, આયત : ૬૧)

● ફઝીલત તથા ખુશહાલી મળ્યા બાદ જ્યારે ફૌમે હજરત મૂસા عليه السلامને
● જૂઠલાવ્યા અને આપના પર વાંધો ઉઠાવનાર બનાવ્યા તો વીજળીના
● કડાકાના અજાબમાં સપડાય ગયા અને અલ્લાહે હમેશાં હમેશાંના માટે
● યહૂદી ફૌમ પર ઝિલ્લત તથા ગુર્ભત લાગુ કરી આપી. આજે પણ દુનિયામાં
● સૌથી અધિક ગરીબ ફૌમ યહૂદી ફૌમ છે, અંબિયાને નાહક્ક ફત્લ કરવા
● તથા એમના પર એતરાજ કરવાના કારણે. એ જ કારણે આખી દુનિયામાં
● યહૂદીઓની કોઈ મુસ્તફિલ (ફાયમી) હુકૂમત નથી. બયતુલ મુફદસ પર
● એમનો ગેરકાયદેસર ફબજો તો છે પણ તેને સંપૂર્ણ હુકૂમતનું નામ એ
● બુદ્ધિશાળીઓની શાનની વિરુદ્ધ છે.

● અત્યાર સુધી અમુક અંબિયાએ કિરામ عليهم السلامની શાનમાં બેઅદબીનો

અંજામ આપ કુઆનની રોશનીમાં પઠી ચૂક્યા છો. અલ્લાહ ﷺ પોતાના મહબૂબ ﷺની ઉમ્મતને આ મુસીબતમાં ગિરફતાર કરવા નથી ચાહતો એટલા માટે કુઆને મુકદ્દસમાં મહબૂબ ﷺની અદબની તા'લીમ આપી કે મહબૂબ સાથે વાત કરો તો કેવી રીતે કરો, તેમની સાથે ચાલો તો કેવી રીતે ચાલો, તેમના ઘરે જાવ તો કેવી રીતે જાવ, કેટલીવાર રોકાવ, તેમને પુકારો તો કેવી રીતે પુકારો, બલકે અલ્લાહ ﷺએ કુઆને મુકદ્દસમાં પોતાના મહબૂબને પુકારવાનો અંદાજ અતા કર્યો.

તા'ઝીમે રસૂલ ﷺ અને ઉમ્મતના અકાબિરો

હવે તે નુકૂસે કુદ્દસિયાનું વર્ણન બરકત પ્રાપ્તિ માટે કરવામાં આવે છે જેમની જિંદગીનો હેતુ તા'ઝીમે રસૂલ ﷺ હતો. અને તે હઝરાત પોતાના દીન, દુનિયા તથા આખેરતની કામચાબી તા'ઝીમે રસૂલને જ સમજતા હતા, કેમ કે તા'ઝીમે નબી તથા નબીઉલ અંબિયા મુસ્તફા જાને રહમત ﷺની તા'ઝીમની તા'લીમ ખૂદ અલ્લાહ તઆલાએ આપી.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنًا وَقُولُوا انظُرْنَا وَاسْمَعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

"હે ઈમાનવાળાઓ ! 'રાઈના' ન કહો, અને આ પ્રમાણે અર્જ કરો કે હુઝૂર ! અમારા પર નજર રાખો, અને પહેલેથી જ ધ્યાનપૂર્વક સાંભળો અને કાફિરોના માટે દર્દનાક અઝાબ છે."

—(સૂરએ બકરહ, પારા : ૧, આયત : ૧૦૪)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ

"હે ઈમાનવાળાઓ ! અલ્લાહ વ રસૂલના બોલાવવા પર હાજર થાવ જ્યારે રસૂલ તમને એ ચીજના માટે બોલાવે જે તમને જિંદગી બખ્શે."

(સૂરએ અન્કાલ, પારા : ૯, આયત : ૨૪)

નબીએ મોઅઝ્ઝમ ﷺની દા'વત અને પોકારવા પર કે આપ આપના કોઈ ગુલામને પોતાની જાહેરી હયાત મુબારકમાં કોઈ સમયે પણ પોકારે તો ગુલામો પર ફર્જ છે કે તે કારણ જાણ્યા વિના દોડતા આવે, અને હુકમનું પાલન કરે. બુખારી શરીફમાં હઝરત સઈદ બિન મુઅલ્લાથી મરવી છે, તે પોતાનો બનાવ રજૂ કરે છે :-

"એકવાર હું મસ્જિદે નબવી શરીફમાં નમાઝ પઢી રહ્યો હતો એવામાં હુઝૂર ﷺ એ મને પોકાર્યો. મેં જવાબ ન આપ્યો અને નમાઝ પૂર્ણ કર્યા બાદ આપના દરબારમાં હાજર થયો. આપે જવાબ ન આપવાનું તથા મોડેથી હાજર થવાનું કારણ પૂછ્યું તો મેં અર્ઝ કરી આપ્યું કે હું નમાઝમાં વ્યસ્ત હતો, હુઝૂર ﷺ એ ફર્માવ્યું, શું તમે અલ્લાહનો ઈર્શાદ નથી સાંભળ્યો ?! 'اَسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ' "અલ્લાહ વ રસૂલના બોલાવવા પર હાજર થાવ જ્યારે રસૂલ તમને એ ચીજના માટે બોલાવે." (બુખારી શરીફ, ભાગ : ૬, પેજ : ૧૭)

એ જ પ્રકારનો બનાવ હઝરત ઉબય ઈબ્ને કઅબ رضي الله عنه ના વિશે પણ હદીષોમાં મૌજૂદ છે. જાણે હુઝૂર ﷺ એ સ્પષ્ટ કરી આપ્યું કે નમાઝ મારા વસીલાથી તમને નસીબ થઈ તો નમાઝની હાલતમાં પણ તમારે અમારાથી ગાફેલ થવું જોઈએ નહીં. જેથી જ્યારે રસૂલ પોકારે તો કા'બાથી મોઢું ફેરવીને કા'બાના કા'બા હુઝૂર ﷺ ની તરફ મોં કરો, તેમના દરબારમાં હાજર થઈ જાવ, તેમના હુકમનું પાલન કરો. એ શરઈ મસ્અલો છે કે આ સ્થિતિમાં નમાઝ તૂટશે નહીં. જ્યાં સુધી ગુલામ આફાના દરબારમાં હાજર છે નમાઝમાં જ છે. અહીંથી ઈજાઝત મળે તો પાછા ફરીને બાકીની નમાઝ અદા કરે. જેમ કે ફિક્કહી મસ્અલો છે કે જો નમાઝની હાલતમાં વુઝૂ તૂટી જાય તો કોઈની સાથે વાત કર્યા વિના વુઝૂ કરીને બાકીની નમાઝ પૂરી કરી લેવામાં આવે. અલ્લાહુ અકબર ! જ્યારે વુઝૂના માટે કા'બાથી મોં ફેરવ્યું અને નમાઝનો અદા થયેલો હિસ્સો બેકાર ન થયો તો જેમના સદકામાં કા'બાની તરફ મોં કરીને નમાઝ પઢવાનો હુકમ મળ્યો તેમની વાત સાંભળવા, તેમનાથી વાત કરવા, તેમના હુકમનું પાલન કરવાથી નમાઝનો અદા થયેલ હિસ્સો કઈ રીતે વેડફાઈ શકે છે ?! બલકે હક્ક તો એ છે કે એ નમાઝ એટલી મહાન થઈ ગઈ જેના પર લાખો નમાઝો કુર્બાન ! એ નમાઝી એટલા બુલંદ મર્તબાવાળો થઈ ગયો જેના પર લાખો જાનો કુર્બાન ! જરા વિચાર તો કરો કે મસ્જિદે નબવી શરીફમાં હાજર થઈને નમાઝ અદા કરવાનો સવાબ પચાસગણો અધિક થઈ જાય છે તો નમાઝની હાલતમાં નબીએ મુકર્રમ صلى الله عليه وسلم ના દરબારમાં હાજરી પર નમાઝનો સવાબ

કેટલા ગણો થઈ જશે ?! આ હકીકતને કેવળ અહલે મહબ્બતો ઈશક જ સમજી શકે છે. એ મુકદ્દર હતું સહાબાએ કિરામ જેઓ વિના શંકાએ ઉમ્મતમાં સૌથી આ'લા તથા અફઝલ અને ઉચ્ચ મર્તબાવાળા છે. એમનાથી મહોબ્બત એમનો એહતેરામ આપણા માટે નજાતનો ઝરીયો છે. (અહકામુલ કુર્આન, ભાગ : ૨, પેજ : ૬૨)

તા'ઝીમે રસૂલની તા'લીમ આપતાં રબ ઈર્શાદ ફર્માવે છે :
 لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا
 "રસૂલને પોકારવાને આપસમાં એવું ન ઠરાવી લો જેવું કે તમારામાં એકબીજાને પુકારે છે."
 (સૂરએ નૂર, પારા : ૧૮, આયત : ૬૩)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ

"હે ઈમાનવાળાઓ ! નબીના ઘરોમાં હાજર ન થાવ જ્યાં સુધી નિમંત્રણ ન પામો." (સૂરએ અહઝાબ, પારા : ૨૨, આયત : ૫૩)

فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي

أُنزِلَ مَعَهُ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝

"તે જેઓ આ (રસૂલ) પર ઈમાન લાવે અને એમની તા'ઝીમ કરે અને એમને મદદ આપે અને એ નૂરની પયરવી કરે જે એમની સાથે ઉતર્યું તેઓ જ બામુરાદ થયા." (સૂરએ અઅરાફ, પારા : ૮, આયત : ૧૫૭)

لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝

"જેથી હે લોકો ! તમે અલ્લાહ અને તેના રસૂલ પર ઈમાન લાવો અને રસૂલની તા'ઝીમ તથા તૌફીર કરો અને સવાર સાંજ તેની પાકી બોલો."
 (સૂરએ ફતહ, પારા : ૨૬, આયત : ૮)

પ્રિય વાંચકો ! ઉપરોક્ત આયતોમાં અલ્લાહ તઆલાએ પોતાની ઈબાદતથી પહેલાં હુઝૂર સૈયદે કાઈનાત, મુસ્તફા જાને રહમત ﷺની તા'ઝીમ તથા અદબની તા'લીમ આપી. જો કુર્આનને માનવાનું નામ જ ઈમાન છે, અને યકીનન ! છે તો પછી તૌહીદના નામ પર હુઝૂર સૈયદે આલમ ﷺની તૌહીદન શું અર્થ ધરાવે છે ?! જ્યારે અલ્લાહ પાક પોતાની

● મુકદ્દસ કિતાબમાં પોતાની ઈબાદત પર પોતાના મહબૂબ ﷺ ની તા'ઝીમ
● તથા અદબને અગ્રતા આપી રહ્યો છે તો પછી તમને મને શું હકક પહોંચે છે
● કે તા'ઝીમે મુસ્તફા ﷺ પર શિક્કનો ભય અપાવીને ફોમને રોકવામાં
● આવે.

● يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدُمُوا يَدَيَّ اللَّهُ وَرَسُولَهُ وَأَقْبُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

● "હે ઈમાનવાળાઓ ! અલ્લાહ અને તેના રસૂલથી આગળ ન વધો અને
● અલ્લાહથી ડરો ! બેશક ! અલ્લાહ સાંભળનાર જાણનાર છે." (સૂરએ
● હુજુરાત, પારા : ૨૬, આયત : ૧)

● આ મુબારક આયતે કરીમામાં અલ્લાહ તઆલાએ પોતાના હબીબ
● ﷺ થી આગળ વધવાનું મના ફર્માવી આપ્યું. હુજૂર ﷺ થી આગળ
● વધવાને અલ્લાહ પાકે પોતાનાથી આગળ વધવા સમાન ઠરાવ્યું.
● મુફ્ફરિનીને કિરામ ફર્માવે છે કે આફાએ કરીમ ﷺ એ બકર ઈદના
● મોકા પર હજી કુર્બાની કરી ન હતી. એક સાહબે આફા ﷺ થી
● પહેલાં કુર્બાની કરી લીધી, એના પર આ આયતે કરીમા નાઝિલ થઈ.
● (ખઝાઈનુલ ઈફાન, તફસીરે નઈમી)

● હે ઈશકે રસૂલ ﷺ ના દીવાનાઓ ! વિચારો તો ખરા કે કુર્બાનીના
● દિવસોમાં અલ્લાહ પાકને સૌથી વિશેષ પસંદીદા અમલ કુર્બાની કરવું છે,
● પરંતુ મહબૂબથી પહેલાં જે કુર્બાની થઈ તેને નાપસંદ કરી અને રદ પણ
● કરી આપી અને સાથોસાથ ધમકી પણ નાઝિલ ફર્માવી આપી. અલ્લાહ
● અકબર !

● يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ

● بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ۝

● "હે ઈમાનવાળાઓ ! તમારા અવાજો ઊંચા ન કરો એ ગયબ બતાવનાર
● (નબી)ના અવાજ કરતાં, અને એમની સમક્ષ વાત ચિલ્લાઈને ન કહો જેમ
● કે આપસામાં એકબીજા સમક્ષ ચિલ્લાવ છો, ક્યાંક તમારા અમલો બેકાર
● ન થઈ જાય." (સૂરએ હુજુરાત, પારા : ૨૬, આયત : ૨)

● આ મુબારક આયતે કરીમા આફાએ કરીમ ﷺ ની રોશન નઅત છે
● જેમાં મહબૂબે ખુદા ﷺ ની બારગાહમાં અવાજ ઊંચો કરવા અને જોરથી

બોલવા પર અમલો બેકાર થવાની ધમકી સંભળાવી ! અમલો બેકાર ક્યારે થાય છે ?! જો કુર્આન મુકુદ્દસની બીજી આયત પર નજર દોડાવીએ તો જાણવા મળે છે, આ છે તેઓ જેમના અમલો બેકાર થઈ ગયા દુનિયા તથા આખેરતમાં, અને તેમનો કોઈ મદદગાર નથી.

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ

—(સૂરઅ આલે ઈમ્માન, પારા : ૨૩, આયત : ૨૨)

એટલે કે એક બંદાના અમલો એ વખતે બેકાર થાય છે જ્યારે તે કુફરમાં સપડાય છે અને જેમના અમલો બેકાર થઈ જાય તેમનો દુનિયા તથા આખેરતમાં કોઈ મદદગાર નથી.

આયતે કરીમામાં શબ્દ **حَبِط** (બર્બાદ, બેકાર) વિચારવા પાત્ર છે કે અલ્લાહ તઆલાએ આક્રાએ કરીમ **ﷺ**ની બારગાહમાં ઊંચા અવાજે અને બેઅદબી પર અમલો બેકાર કરવાની ચેતવણી આપી, ઝબ્ત કરવાનો તરીકો નથી જણાવ્યો. "હબ્ત" તથા ઝબ્તમાં ફરક છે. જો સોનુ અથવા કિંમતી ચીજો હુકૂમતના અધિકારી પકડે તો "ઝબ્ત" કરવામાં આવે છે એટલે કે સંજોગો ઠીક થતાં પરત મળવાની અને ફાયદો ઉઠાવવાની કાંઈ ન કાંઈ ઉમ્મીદ હોય છે, પણ શરાબ અથવા એના જેવી નશીલી ચીજો હુકૂમતના અધિકારી પકડે તો ઝબ્ત નહીં હબ્ત કરી લે છે, એટલે કે ક્યાં તો શરાબ જમીનમાં ધોળી દઈને ફેંકી દેવામાં આવે છે અથવા નશીલી ચીજોને આગ લગાડી દેવામાં આવે છે. એટલે કે સંજોગો ગમે તેટલા સારા થઈ જાય પણ તેના પાછા મળવાની ઉમ્મીદો ખત્મ થઈ જાય છે. કેમ કે વસ્તુઓ નષ્ટ થઈ ગઈ. બસ એ જ પ્રમાણે ૨બે મહબૂબની બેઅદબી પર અમલો ઝબ્ત કરવાનો ઉલ્લેખ નથી કર્યો જેથી કોઈ બેઅદબ ભ્રમમાં ન રહે કે ખુદાને મનાવીને ફરીથી અમલો પરત ફાયદામંદ કરી દેવામાં આવશે, બલકે હબ્ત ફર્માવ્યા જેથી કરીને દરેકે દરેક સમજી જાય કે બારગાહે રિસાલત મઆબ **ﷺ**ની બેઅદબીના પછી અમલો ઝબ્તના લાયક રહેતા જ નથી બલકે નષ્ટ કરી દેવામાં આવે છે.

إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ

قُلُوبَهُمْ لِتَتَّقُوا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ۝

"બેશક ! તેઓ જેઓ પોતાના અવાજો નીચા કરે છે રસૂલની પાસે, તેઓ છે જેમના દિલ અલ્લાહે પરહેઝગારીના માટે પારખી લીધાં છે, એમના માટે બખ્શિશ તથા મોટો સવાબ છે."

—(સૂરએ હુજુરાત, પારા : ૨૬, આયત : ૩)

إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنَ الْهُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ۝

"બેશક ! તેઓ જે તમને હુજરાઓથી બહાર પોકારે છે એમનામાં મોટા ભાગે અક્કલવિહીણ છે." (સૂરએ હુજુરાત, પારા : ૨૬, આયત : ૪)

સહાબાએ કિરામ તથા મોહદિષીને એઝામ તથા અવલિયાએ ઝવીલ એહતેરામે કુર્આને મુકદ્દસને કેવળ પઢ્યું જ ન હતું બલકે તેઓ કુર્આને મુકદ્દસની અમલી તસ્વીર હતા એ જ કારણે તેમને અંબિયાની તથા નબીઉલ અંબિયાની તા'ઝીમનો સબક કુર્આને મુકદ્દસની આયતોથી મળ્યો હતો અને તેઓ રસૂલના એહતેરામને જ પોતાની દુનિયા તથા આખેરતમાં કામયાબીનો ઝરીયો સમજતા હતા.

★ વુઝૂનું ઘોવણ અને સહાબાએ કિરામ ★

આફાએ કરીમ عليه الصلوة والسلام ઉમરાની નિયતે પોતાના પંદરસો સહાબાને લઈને હરમની તરફ રવાના થયા. મક્કાના કાફિરોએ આફાએ કરીમ عليه السلام તથા તેમના સહાબાને મક્કા આવવાથી રોક્યા તો આપ عليه السلام એ હુદૈબિયાના સ્થળે પડાવ નાખ્યો. મક્કાના કાફિરોએ યેનકેન પ્રકારે આફાએ કરીમ عليه السلام ના જાંનિષારોને પરત થવા મજબૂર કર્યા. સહાબાએ કિરામ અડગ રહ્યા તો એ વખતે મક્કાના કાફિરોએ હઝરત ઉરવહ બિન મસ્ઊદ ષકફી رضي الله عنه ને (જે ત્યારે મુસલમાન થયા ન હતા) હુદૈબિયાના સ્થળે હુઝૂર عليه السلام થી સુલહની વાતચીત કરવા માટે મોકલ્યા. એ મોકલા પર હઝરત ઉરવા ષકફીએ સહાબાએ કિરામને હુઝૂર عليه السلام ની જે તા'ઝીમ કરતાં જોયા તેનું વર્ણન મક્કા પરત થયા બાદ કાફિરો સમક્ષ આ શબ્દોમાં રજૂ કર્યું :—

"હે ફોમ ! વલ્લાહ ! હું બાદશાહોના દરબારોમાં પ્રતિનિધિમંડળ લઈને ગયો છું. હું કેસર તથા કિસ્રાના દરબારમાં હાજર થયો છું, પરંતુ ખુદાની

ફસમ ! મેં કોઈ બાદશાહ એવો નથી જોયો કે એના સાથી એની આ પ્રમાણેની તા'ઝીમ કરતા હોય જેવી કે મુહમ્મદ (ﷺ)ના સાથી તેમની તા'ઝીમ કરે છે. ખુદાની ફસમ ! જ્યારે તે થૂકે છે તો તેમનું થૂક (મુબારક) કોઈ ન કોઈ માણસની હથેળી પર જ પડે છે જેને તે પોતાના ચહેરા તથા શરીર પર ઘસી લે છે. જ્યારે તે વુજૂ કરે છે તો એવું મહેસૂસ થવા લાગે છે કે લોકો વુજૂનું વપરાયેલ પાણી હાંસલ કરવા માટે એકબીજા સાથે લડવા મરવા માટે તૈયાર થઈ જશે. તેઓ એમની બારગાહમાં પોતાના અવાજો ધીરા રાખે છે અને અતિશય કક્ષાની તા'ઝીમના કારણે તેમની તરફ આંખ ભરીને નથી જોઈ શકતા. (બુખારી શરીફ, કિતાબુશરૂત, ભાગ : ૨, પેજ : ૩૦, હદીષ : ૪)

★ હુઝૂર સૈયદે આલમ (ﷺ) જ મોટા છે ! ★

મુત્તલિબ વાલિદના વાસ્તાથી પોતાના દાદા ફૈસ બિન મુખરમાથી રિવાયત કરે છે. તે ફર્માવે છે : હું અને રસૂલુલ્લાહ (ﷺ) આમ્મુલ ફીલમાં પેદા થયા. હઝરત ઉખ્માન ઈબ્ને અફફાન (رضي الله عنه) બની યઅમર બિન લૈષના ભાઈ કુબાષ બિન અશીમને પૂછ્યું, તમારી ઉમર વધારે છે કે રસૂલુલ્લાહ (ﷺ)ની ? તેમણે ફર્માવ્યું, રસૂલુલ્લાહ (ﷺ) મારાથી મોટા છે અને મારો જન્મ પહેલાં થયો અને મેં (અબરહાના) હાથીની લીંડ લાલ રંગમાં બદલાયેલી જોયી છે. (જામિઅ તિર્મિઝી, અબ્વાબુલ મનાકિબ, ભાગ : ૨, હદીષ : ૧૫૫૩, પેજ : ૬૭૧)

સહાબાએ કિરામ (رضي الله تعالى عنهم)નું નિયમ હતો કે તેઓ નબી કરીમ (ﷺ)ની તા'ઝીમ તથા તૌફીરમાં અતિશય કક્ષાની કાળજી રાખતા હતા.

હઝરત અમ્ર બિન આસ (رضي الله عنه) ફર્માવતા હતા કે મારી નજરોમાં કોઈ શખ્સિયત નબી (ﷺ)થી વધુ મહબૂબ ન હતી, અને ન કોઈ આપનાથી અધિક બુઝુર્ગ તથા મર્તબાવાળો હતો. આપ (ﷺ)ના રૂઆબ તથા દબદબાના પ્રભાવ તથા ધાકનો એ આલમ હતો કે મારી કદી એ હિંમત ન થઈ કે હું આપ (ﷺ)ને નજર ભરીને જોઈ શકતો. હું કોશિશ કરવા છતાં એ પાત્રતા ધરાવતો ન હતો કે આપ (ﷺ)નો હુલિયો મુબારક (દેખાવ)

વર્ણન કરી શકું, કેમ કે મારાથી એ વાતની હિંમત જ ન થતી કે આપ ﷺ ના હુલિયા મુબારકનું વિગતવાર નિરીક્ષણ કરી શકતો.

હઝરત ઓસામા ઈબને શરીક ફર્માવે છે કે હું જ્યારે બારગાહે રિસાલતમાં હાજર થયો તો મેં જોયું કે હાજરજનો ત્યાં એ પ્રમાણે હાલ્યા ચાલ્યા વિનાના બેઠેલા છે કે જાણે એમનાં માથાંઓ પર પક્ષીઓ બેઠેલાં હોય, કે જો તેમણે જરા પણ હરકત કરી તો તે ઉડી જશે. અને આ વિષયની એક અન્ય હદીષ પણ રિવાયત થયેલી છે જેમાં સહાબાએ એ વાતનો સ્વીકાર કરેલો છે કે અમે બારગાહે રિસાલતમાં એ રીતે બસતા હતા જાણે કે અમારાં માથાંઓ પર પક્ષીઓ બેઠાં છે. એક હદીષમાં છે કે જ્યારે આપ ﷺ વાત કરતા તો હાજરજનો પોતાની ગરદનો ઝુકાવી લેતા.

હઝરત અનસ બિન માલિક رضي الله عنه એ પોતાનો અનુભવ આ શબ્દોમાં વર્ણવ્યો છે કે એકવાર હુઝૂર عليه الصلوة والسلام બાલ મુબારક કપાવી રહ્યા હતા અને સહાબાએ કિરામ હુઝૂર عليه السلام ની આસપાસ વર્તુળ બનાવીને ઉભા હતા, જેથી હુઝૂર عليه السلام ના મૂએ મુબારક જમીન પર પડતા પહેલાં જ મેળવી લે. (મુસ્લિમ શરીફ, કિતાબુલ ફઝાઈલ, ભાગ : ૩, પૃષ્ઠ : ૨૫૩, હદીષ : ૫૮૨૧)

હઝરત ઉખ્માન ગની رضي الله عنه સુલહે હુદૈબિયાના મોકા પર મુસલમાનોના તરફથી સફીર બનીને મક્કા મુકર્રમા તશરીફ લઈ ગયા તો મક્કાવાસીઓએ આપને કહ્યું કે આપ કા'બાના તવાફ કરી શકો છો, પરંતુ ગૈરતે ઉખ્માનીને એ માન્ય ન થયું કે તે એકલા તવાફ કરે. આપે સ્પષ્ટ શબ્દોમાં જણાવી આપ્યું કે એ અશક્ય છે કે હું હુઝૂર عليه الصلوة والسلام થી પહેલાં કા'બાનો તવાફ કરું ! પ્રથમ હુઝૂર عليه السلام તવાફ કરી લે ત્યારબાદ હું તવાફ કરી શકીશ.

જ્યારે હઝરત ઉખ્માનગની رضي الله عنه મક્કાથી પરત તશરીફ લાવ્યા તો અમુક સહાબાએ પૂછ્યું કે, ભાઈ ઉખ્માન ! તમે તો મક્કા મુકર્રમા ગયા હતા, તમે કા'બા શરીફનો તવાફ કરી લીધો હશે ! હઝરત ઉખ્માન ગની رضي الله عنه એ જવાબ આપ્યો કે, ભાઈઓ ! તમે મારા પ્રત્યે બદ્દુગુમાની કરી ! હું મક્કા મુકર્રમા જરૂર ગયો હતો. મક્કાના કુરૈશીઓએ મને તવાફ કરવાની દા'વત આપી હતી પણ મેં તેમને કહ્યું કે જ્યારે મારા આકા મુસ્તફા જાને રહમત عليه السلام એ તવાફ નથી કર્યો તો હું કેવી રીતે કરું ?! જો હું એક વરસ

● સુધી મક્કા મુકર્રમા રહેતો તો પણ હુઝૂર ﷺ ના વિના તવાફ ન કરતો.
● (કિતાબુશિફા, ફાઝી અયાઝ, ૨/૮૭)

● હુઝૂર ﷺ ની તૌફીર તથા તા'ઝીમ જે રીતે આપની જાહેરી હયાતીમાં
● કરી હતી એ જ રીતે આપણી નજરોથી પદોં કર્યા બાદ પણ વાજિબ તથા
● લાઝિમ છે. નામ નામી સાંભળ્યા બાદ દુરુદો સલામ અર્ઝ કરવું, આપની
● હદીષ, સીરતનું વર્ણન, અહલે બયતે અત્હાર, સહાબાએ કિરામનો ઉલ્લેખ
● સાંભળતી વખતે અઝમત તથા અદબને પ્રદર્શિત કરવું વાજિબ તથા
● અનિવાર્ય છે.

● ઈબ્રાહીમ નજીબી ફર્માવે છે કે દરેક મુસલમાન પર લાઝિમ છે કે જ્યારે
● આપનો ઝિક કરે અથવા સાંભળે તો ખૂબ જ ખુશુઅ તથા ખુઝૂઅ (દિલ
● લગાડી તલ્લીન થઈને) પ્રદર્શિત કરે અને પોતાની જાહેરી હરકતોમાં એ
● જ વાતો પ્રદર્શિત કરે જેવી રીતે હુઝૂર ﷺ ની જાહેરી હયાતમાં કરતા
● હતા.

● અબૂ જઅફર મન્સૂર મદીના તયબહ આવ્યો અને મસ્જિદે નબવીમાં
● ઈમામ માલિક સાથે મુનાઝરાના અંદાઝમાં વાતચીત કરવા લાગ્યો.
● વાતચીત દરમ્યાન તેનો અવાજ મોટો થવા લાગ્યો તો ઈમામ માલિકે તેને
● ચેતવણી આપી અને કહ્યું કે મસ્જિદે નબવીમાં તમારો અવાજ ઊંચો ન
● કરો ! કેમ કે અલ્લાહ તઆલાએ અદબ શીખવાડતાં ફર્માવ્યું છે, તમારા
● અવાજોને નબી કરીમ ﷺ ના અવાજ પર બુલંદ ન કરો. અને હુઝૂર
● ﷺ ની બારગાહમાં અવાજો નીચા કરનારાઓના બારામાં ફર્માવ્યું, "તે
● લોકો જેઓ પોતાના અવાજોને બારગાહે રિસાલતમાં નીચા રાખે છે એમનાં
● દિલોને અલ્લાહ તઆલાએ પરહેઝગારી માટે ચૂંટી લીધાં છે." એ જ પ્રમાણે
● એવા લોકોની ટીકા કરી જેઓ બારગાહે નબવીના આદાબનો લેહાઝ રાખતા
● ન હતા. આયતે કરીમા છે : "તે લોકો જેઓ આપને દરવાજા બહાર પુકારે
● છે તેઓમાં મોટાભાગે સમજ નથી ધરાવતા." હે અબ્બાસી અમીર ! એ
● વાતને યાદ રાખ કે હુઝૂર ﷺ નો એહતેરામ આજે પણ એ જ પ્રમાણે
● વાજિબ છે જેવી રીતે હુઝૂર ﷺ ની જાહેરી હયાતમાં હતો. ઈમામ
● માલિકની આ વાતો સાંભળીને મન્સૂર ચૂપ થઈ ગયો.

● ખલીફા મન્સૂરે ઈમામ માલિક રઝેલ્લેહુ 'એલ્લેહુ 'એલ્લેહુ ને પૂછ્યું કે દુઆ કરતી વખતે

ખાનએ કા'બા તરફ મોઢું કરું કે મવાજહે શરીફ (હુઝૂરની કબ્ર શરીફ) તરફ ?! (મન્સૂરના સવાલ પર ઈમામ માલિકે તે જવાબ આપ્યો જે અહલે મહબ્બત વ અફીદતના માટે સરમાયએ બસીરત છે) આપે ફર્માવ્યું, હે અમીર ! તું હુઝૂર ﷺ થી શા માટે મોઢું ફેરવે છે જ્યારે કે હુઝૂર ﷺ તારા માટે અને તારા જદે આ'લા (દાદા) આદમ ﷺ ના માટે કયામતના દિવસે વસીલો છે. તું હુઝૂરની તરફ ધ્યાનિત થઈને તલબ કર અને તારી શફાઅતની માગણી કર, અને આપના વાસ્તા તથા વસીલાથી દુઆ કર, અલ્લાહ તઆલા કબૂલિયત અતા ફર્માવશે.

ઈશાદે રબ્બાની છે :-

وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا

"અને તે લોકો જો પોતાની જાનો પર જુલમ કરે પછી હાજર થઈને બારગાહે રિસાલતમાં શર્મિદગી પ્રદર્શિત કરે અને અલ્લાહથી મગફેરત તલબ કરે અને આપ પણ તેમની સિફારિશ ફર્માવો, તો તેઓ અલ્લાહને તૌબા કબૂલ કરનાર પામશે." (શિફા શરીફ, ફાઝી અયાઝ, ઉન્-હલુસી, ૨/૮૮)

પણ અફસોસ ! જો આજે આશિકાને મુસ્તફા ﷺ મદીના મુનવ્વરામાં સોનેરી જાળીઓની સામે પોતાના આકા તથા મૌલા ﷺ ના મવાજએ અફદસ (કબ્ર મુબારક)ની તરફ મોઢું કરીને સલામ પેશ કરે અથવા દુઆ કરે તો સઉદી મુતવ્વા "શિર્ક ! શિર્ક !" કહીને બળજબરીપૂર્વક કબ્ર શરીફ તરફ પીઠ કરી આપે છે ! અફસોસ ! ક્યાં સહાબા તથા ઈમામોનો અદબ અને ક્યાં આ બેઅદબી ?! છેવટે એઓ આ કૌમને ક્યાં લઈ જવા ચાહે છે ? ક્યાંક તેઓ યહૂદી તથા નસરાની સાઝિશના શિકાર તો નથી ?! કેમ કે યહૂદી તથા નસારા ઈતિહાસના અભ્યાસથી એ નિર્ણય પર પહોંચ્યા કે મુસ્લિમ કૌમની કામયાબી તથા સફળતાનું રાઝ મુસ્તફા જાને રહમત ﷺ ના ઈશક તથા રિસાલત મઆબ ﷺ ની તા'ઝીમ છે. દુનિયા જેને સૈફુલ્લાહ કહીને પોકારે છે તે પોતાની કામયાબીનો ઝરીયો શક્તિ તથા યુદ્ધ કળાને સમજતા ન હતા બલકે હુઝૂર ﷺ ના મૂએ મુબારકને સમજતા હતા. એ જ કારણે યહૂદી તથા નસારાએ આ ઉમ્મતને નિષ્ફળતાના

ચુંગાલમાં ઘકેલવાના માટે, ગરીબી તથા બેઈજજતીની કાંટાળી પગદંડીનો મુસાફિર બનાવવા માટે ઈશકે મુસ્તફા ﷺ તથા તા'ઝીમે રસૂલ ﷺ ધીનવાની ભરપૂર કોશિશ કરી જેથી આ ફોમ ઈશકે રસૂલ તથા તા'ઝીમે રસૂલ ﷺ વિના હરતી ફરતી બેરૂહ લાશ બની જાય અને એક મુદ્દા ફોમની હૈસિયતથી ઝિલ્લતની વાદીઓ (બેઈજજતીની ઘાટીઓ)માં ભટકતી રહે અને પરિણામે એવા તત્વો મુસ્લિમ ફોમમાં છોડી આપ્યા જેમની રાત દિવસની કોશિશ તૌહીદના નામ પર તૌહીને રિસાલત કરવું અને કરાવવું છે. ડો. ઈકબાલે એટલા માટે તો ઘણા જ દર્દની સાથે કહ્યું છે :-

થહ ફાફાકશ જો મૌત સે ડરતા નહીં ઝરા
રહે મુહમ્મદ ઉરકે બદનસે નિકાલ દો
ફિકે અરબ કો દેકર ફિરંગી તખેયુલાત
ઈસ્લામ કો હિજમો ચમનસે નિકાલ દો

★ મૌલા અલીને વારી તેરી નીંદ પર નમાઝ ! ★

એક દિવસ મક્રામે સહબામાં હુઝૂર ﷺ એ ઝોહરની નમાઝ પઢીને હઝરત અલી رضی اللہ عنہને કામના માટે ક્યાંક મોકલી આપ્યા. હઝરત અલી رضی اللہ عنہ જ્યારે પરત આવ્યા તો હુઝૂર ﷺ અસ્રની નમાઝ પઢી ચૂક્યા હતા. હુઝૂર સરવરે આલમ ﷺ એ પોતાનું માથું હઝરત અલી رضીના ખોળામાં રાખ્યું અને સૂઈ ગયા. હઝરત અલી رضીએ અસ્રની નમાઝ પઢી ન હતી. સમય જઈ રહ્યો હતો પણ હુઝૂર ﷺ આરામનો ખયાલ કરીને હુઝૂર ﷺ ને જગાડવાનું પસંદ ન કર્યું, ત્યાં સુધી કે સૂરજ ડૂબી ગયો. હુઝૂર ﷺ ઉઠ્યા તો ફર્માવ્યું, હે અલ્લાહ ! તારો બંદો અલી તારા નબીની ખાતર બેઠેલો રહ્યો, તું સૂરજને એના માટે પરત કરી આપ ! હુઝૂર ﷺ નું આટલું જ કહેવું હતું કે સૂરજ ફરી નીકળી આવ્યો ત્યાં સુધી કે તેનો તડકો પહાડો તથા જમીન પર પડવા લાગ્યો. હઝરત અલી رضી ઉઠ્યા, વુઝૂ કર્યું અને અસ્રની નમાઝ પઢી. પછી સૂરજ અસ્ત થઈ ગયો.

-(મોઅજમે કબીર, હુજજતુલ્લાહિ અલલ આલમીન, અશિશકા : ફાઝી અયાઝ)

વિચારો ! હુઝૂર સૈયદે આલમ ﷺ મૌલા અલી رضي الله عنه ખોળામાં આરામ કરી રહ્યા છે. મૌલા અલી رضي الله عنه ને નમાઝ પઢવી છે. સમય વિદાય થઈ રહ્યો છે પણ મૌલાએ કાઈનાત અલીએ મુર્તઝા رضي الله عنه હુઝૂર ﷺ ને જગાડવામાં આફ્રાએ કરીમ ﷺ ની બેઅદબી સમજે છે. એ જ અસમંજસમાં હતા કે એક તરફ અસ્રની નમાઝ છે જેને નિશ્ચિત સમયમાં અદા કરવી ફર્જ છે અને બીજી તરફ એનાથી પણ અધિક મહત્વની ચીજ રસૂલુલ્લાહ ﷺ ની તા'ઝીમ તથા અદબ છે ! છેવટે એ જ વિચારમાં પોતાની નમાઝ હુઝૂર ﷺ ની નીંદ પર કુર્બાન કરી આપી.

આ તો નમાઝ હતી જે મૌલાએ કાઈનાત અલીએ મુર્તઝા رضي الله عنه હુઝૂર ﷺ ની નીંદ પર કુર્બાન કરી આપી બલકે સહાબા જાન પણ આપની નીંદ પર કુર્બાન કરી આપતા ! જેમ કે યારે ગાર સિદીકે અકબર رضي الله عنه હુઝૂર ﷺ પર પોતાની જાન કુર્બાન કરી કરી આપી.

★ સિદીકે બલકે ગારમેં જાં ઉનપે દે ચૂકે ★

હઝરત સિદીકે અકબર رضي الله عنه (હિજરતની રાતે) જ્યારે હુઝૂર ﷺ ની સાથે (ગારે ધૌર) ગુફા સુધી પહોંચ્યા તો હુઝૂર ﷺ ને અર્ઝ કરી કે હુઝૂર ! ગુફામાં પ્રથમ આપ તશરીફ ન લઈ જાવ પણ હું જાઉં છું જેથી એમાં કોઈ ચીજ (મૂઝી જાનવર વગેરે) હોય તો તેની તકલીફ મને પહોંચે, આપને ન પહોંચે. જ્યારે સિદીકે અકબર رضي الله عنه ગુફામાં પ્રવેશ્યા તો એમાં કેટલાયે કાણાં જોવા મળ્યાં. આપે પોતાની ચાદર ફાડી ફાડીને તે દરોને બંધ કરી આપ્યા પણ બે દર બાકી રહી ગયાં તો એના પર પોતાના પગો રાખી દીધા. પછી હુઝૂર ﷺ ને અર્ઝ કરી કે તશરીફ લઈ આવે. હુઝૂર عليه الصلوة والسلام આવીને પોતાનું સરે અન્વર સિદીકે અકબર رضي الله عنه ની ગોદમાં રાખીને આરામ કરવા લાગ્યા. એટલામાં સિદીકેના પગોમાં સાપે ડંબ માર્યો. સિદીકે અકબર رضي الله عنه ને તકલીફ થઈ પણ હાલતા ન હતા કે ક્યાંક હુઝૂર ﷺ ની નીંદમાં ખલેલ ન પડે. ત્યાં સુધી કે સિદીકે અકબર رضي الله عنه નાં આંસૂં હુઝૂર ﷺ ના ચહેરા મુબારક પર પડ્યાં, હુઝૂર ﷺ એ કારણ પૂછ્યું તો અર્ઝ કરી, હુઝૂર ! મારાં મા બાપ આપના પર કુર્બાન ! મને સાપે દંશી લીધો

છે! હુઝૂર ﷺ એ દંશની જગાએ પોતાનુ થૂક મુબારક લગાડ્યું તો સિદીકે અકબર રઝી અલ્લેએ સર્વ તકલીફ દૂર થઈ ગઈ.

—(મિશકાત શરીફ, પેજ : ૫૨૭)

મહબબતે રસૂલ ﷺ માં હઝરત મોલા અલી રઝી અલ્લેએ નમાઝ તથા સૈયદના સિદીકે અકબર રઝી અલ્લેએ જાન કુર્બાન કરી. જેને ઈમામે અહલે સુન્નત આ'લા હઝરત રઝી અલ્લેએ આ પ્રમાણે વર્ણવે છે :—

મોલા અલીને વારી તેરી નીંદ પર નમાઝ
 ઓર વો અસર સબસે જો આ'લા ખતર કી હૈ
 સિદીક બલકે ગારમેં જાન ઉસપે દે ચુકે
 ઓર હિફ્તે જાં તો જાન ફિરોઝે ગરર કી હૈ
 હાં વૂને ઉન્હેં જાન, ઉન્હેં ફેર દી નમાઝ
 પર વો તો કર ચુકે થે જો કરની બશર કી હૈ
 ષાબિત હુવા જુમ્લા ફરાઈઝ ફુરૂઅ હૈં
 અસ્લલ ઉસૂલ બંદગી ઉસ તાજવર કી હૈ

★ મૂએ મુબારક અને હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ ★

સૈફુલ્લાહ હઝરત ખાલિદ બિન વલીદ રઝી અલ્લેએ ટોપીમાં હુઝૂર ﷺ ના બાલ મુબારક હતા. કોઈ જેહાદમાં આકસ્મિક રીતે એ ટોપી પડી ગઈ. એને ઉઠાવવાની જનાબ ખાલિદ બિન વલીદ રઝી અલ્લેએ ઘણી કોશિશ કરી અને એના લીધે અમુક સહાબી પણ શહીદ થઈ ગયા. બાદમાં લોકોએ જ્યારે એમને શિકાયત કરી અને એ ટોપીના બારામાં માલૂમ કર્યું તો હઝરત ખાલિદ રઝી અલ્લેએ ફર્માવ્યું કે એનું આમ તો કોઈ મહત્વ નથી પરંતુ એ ટોપીમાં અણમોલ નેઅમત સરવરે આલમ ﷺ ના મૂએ મુબારક હતા. અને તેને પ્રાપ્ત કરવાના અંદર બે બાબતો છુપાયેલી છે, એક તો એ કે એ ટોપી કાફિરો તથા મુશ્રિકોના હાથ ન લાગી જાય, અને બીજો હેતુ એ કે હું એ મૂએ મુબારકની બરકતોથી મહેરૂમ ન થઈ જાઉં. (શિકા શરીફ, ૨/૧૧૦)

★ વિના વુઝૂએ કમાનને ન સ્પર્શવું ★

અહમદ બિન ફઝલુવિયહ ઝાહિદ પોતાના સમયના નિષ્ણાત તીરંદાઝ

હતા. તે ફર્માવતા હતા કે મેં એ કમાનને કદી વુઝૂ વિના હાથ નથી લગાડ્યો જે નબી ﷺના હાથ મુબારકમાં રહી હતી. (શિક્ષા શરીફ, ૨/૧૧૦)

આશ્ચર્યની વાત છે કે સહાબાએ કિરામ હઝરાત રِضْوَانُ اللّٰهِ تَعَالَى عَلَيْهِمُ أَجْمَعِينَ સર્વ ચીજો પર રસૂલે પાક ﷺની અદબ તથા તા'ઝીમને અગ્રતા આપતા હતા, પણ આજે એક તબક્કો તા'ઝીમે રિસાલત મઆબ ﷺથી બેઝારી પ્રદર્શિત કરે છે, ઉપરથી એ કે તેને પોતાના બાતિલ ગુમાનમાં તૌહીદનું નામ જોડે છે ! જ્યારે સહાબાનો માર્ગ જ નજાતનો માર્ગ છે, તો પછી યફીનન ! તા'ઝીમે મુસ્તફા ﷺથી બેઝારી (બેપરવાઈ) નિકાક છે, કેમ કે કુર્આને મકુદ્દસમાં અલ્લાહ તઆલા મુનાફિકોની નિશાની વર્ણવતાં સ્પષ્ટપણે ફર્માવે છે :-

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَىٰ الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ
يُضْطَوْنَ عَنْكَ صُدُودًا ۝

"અને જ્યારે એમને કહેવામાં આવે કે અલ્લાહની ઉતારેલી કિતાબ તથા રસૂલની તરફ આવો, તો તમે જોશો કે મુનાફિક તારાથી મોઢું ફેરવીને ફરી જાય છે." (સૂરઅ નિસાઅ, પારા : ૫, આયત : ૬૧)

એટલે કે મુનાફિકોને નમાઝ, રોઝા, હજજ તથા ઝકાત, ઈબાદતોની તરફ બોલાવો તો થાકેલા હારેલા જ ભલે પણ આવે છે, પણ જ્યારે રસૂલુલ્લાહ ﷺની તરફ બોલાવો તો કતરાય છે અને મોઢું ફેરવી જાય છે. અને એટલા થી જ બસ નહીં બલકે એવું કરીને અલ્લાહ ﷻ તથા તેના પ્યારા રસૂલ ﷺને ઈજા પહોંચાડવાના બદ્દતરીન જુર્મનો શિકાર બને છે. અને જે લોકો અલ્લાહ ﷻ તથા તેના પ્યારા રસૂલ ﷺને ઈજા પહોંચાડે તેમનો અંજામ કુર્આને મુકુદ્દસની આયતોથી જુઓ.

અને જેઓ રસૂલુલ્લાહને ઈજા આપે છે તેમના માટે દર્દનાક અઝાબ છે." (સૂરઅ તૌબા, પારા : ૧૦, આયત : ૬૧)

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا

"બેશક ! જેઓ ઈજા આપે છે અલ્લાહ અને તેના રસૂલને તેમના પર

લઅનત છે દુનિયા તથા આખેરતમાં અને અલ્લાહે તેમના માટે બેઈજજતીનો અઝાબ તૈયાર કરી રાખ્યો છે." (સૂરઅ અહઝાબ, પારા : ૨૨, આયત : ૭૫)

હવે આવો ! એ લોકોનો અંજામ પણ હાથેલગો જાણી લઈએ જેમણે સૈયદુલ અંબિયા ﷺની મુકુદ્દસ બારગાહમાં તૌહીન કરી અને બર્બાદીનો શિકાર બન્યા, જેથી આપણે એ હલાકતથી આપણને પોતાને બચાવી શકીએ.

★ સૈયદે આલમ ﷺના ગુસ્તાખોનો અંજામ ★

હુઝૂર રહમતે આલમ ﷺને અલ્લાહ તઆલાએ નબુવ્વતનું એલાન કરવાનો હુકમ આપ્યો તો આફાએ કરીમ ﷺએ પોતાની ફોમને ભેગી કરી અને ઈર્શાદ ફર્માવ્યો, "હે લોકો ! જો હું તમને કહું કે એક ઘણુ જ મોટુ લશ્કર હુમ્લો કરનાર છે, તો શું તમે લોકો માની લેશો ? સૌએ એક જીભે કહું કેમ નહીં ! કે તમે કદી જૂઠું નથી બોલ્યા. આફા ﷺએ ઈર્શાદ ફર્માવ્યો, આ તમારી આજમાઈશ માટે હતું. વાત એમ છે કે હું અલ્લાહનો રસૂલ છું, અલ્લાહ એક છે, એના સિવાય કોઈ ઈબાદત (પૂજા)ને લાયક નથી. આ સાંભળીને અબૂ લહબ જે હુઝૂર ﷺનો સગો કાકો હતો તે ઉઠીને ઉભો થઈ ગયો અને બોલ્યો, મુહમ્મદ ! (ﷺ) તબાહ થઈ જા ! અને તારા હાથ તૂટી જાય ! અબૂ લહબનું આ ગુસ્તાખી કરવું હતું કે અલ્લાહ તઆલાએ એ જ શબ્દો વડે એનો જવાબ આપ્યો અને કુર્આન મુકુદ્દસમાં ઈર્શાદ થયો :-

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ۚ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ ۚ وَمَا كَسَبَ ۚ سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ

"તબાહ થઈ જાય અબૂ લહબના બંનેવ હાથ ! અને તે તબાહ થઈ જ ગયો. તેને કાંઈ કામ ન આવ્યો તેનો માલ અને ન જે કમાયો. હવે ઘસે છે લપેટ મારતી આગમાં." (સૂરઅ લહબ, પારા : ૩૦, આયત : ૧ થી ૩)

★ ગુસ્તાખે રસૂલ અબૂ લહબનો ઈબ્લતનાક અંજામ ★

જ્યારે આફાએ કરીમ ﷺએ હિજરત કરી તો હિજરત પછી પણ મક્કાવાસીઓએ આફાએ કરીમ ﷺ તથા આપના સહાબાને

સતાવવામાં કોઈ કસર બાકી ન રાખી. પરિણામે જંગે બદરની લડાઈ પેશ આવી. અબૂ લહબની હલાકત (બર્બાદી)ની ખબર કુર્આન બયાન કરી ચૂક્યું હતું જેનાથી અબૂ લહબ ભયભીત ગભરાયેલો રહેતો હતો. એ જ ડરના કારણે અબૂ લહબે જંગે બદરમાં ભાગ ન લીધો. જંગે બદર પછી અબૂ લહબ સાત દિવસ સુધી જીવતો રહ્યો. તે અદઘાની બીમારીમાં પકડાયો. આ બીમારીમાં પ્લેગની જેમ પૂરા શરીરમાં ગાંઠો નીકળી આવે છે અને તે એક પ્રકારનું ફોડકુ હોય છે. શરીરે ફોડકાંની તકલીફના કારણે તે એ જ બીમારીમાં મૃત્યુ પામ્યો. તેના શરીરેથી સખત દુર્ગંધ આવી રહી હતી. ત્રણ દિવસ સુધી લાશ પડી રહી. મક્કાના લોકો એની લાશની નજીક આવતા ન હતા, ત્યાં સુધી કે તેના પુત્રો પણ એ સખત દુર્ગંધથી દૂર ભાગતા હતા. કુરૈશના એક શખ્સે તેના પુત્રોને કહ્યું, તમને શરમ નથી આવતી કે તમારા ઘરમાં તમારા બાપની લાશ સડી રહી છે અને તેનાથી દુર્ગંધ ફેલાઈ રહી છે છતાં તમે તેને દફન નથી કરતા ! તેમણે કહ્યું, અમે તેને હાથ લગાડતાં ડરીએ છીએ કે ક્યાંક એની બીમારી અમને ન લાગી જાય ! તે શખ્સે કહ્યું, એને દફન કરો હું તમારી મદદ કરીશ. ઈમામ અબૂ રાફેઅ ફર્માવે છે, અલ્લાહની કૃપા ! અબૂ લહબને ગુસ્લ પણ નથી આપવામાં આવ્યું અને મક્કાની ઊંચી જગ્યાએથી તેને એક દિવાલની સાથે ફેંકી દેવામાં આવ્યો અને એની ઉપર પથ્થર નાખી દેવામાં આવ્યા.

—(અલ્ બિદાયહ વન્નિહાયહ, ભાગ : ૩, તફસીરે કબીર, ભાગ : ૨)

★ બીજા ગુસ્તાખ વલીદ બિન મુગીરહનો અંજમ ! ★

આ તે શખ્સ છે જેની ગણના મક્કાના સરદારોમાં થતી હતી. હુઝૂર ﷺએ જ્યારે એલાને નબુવ્વત કર્યું તો એ વખતે તેણે આફાએ કરીમ ﷺની શાનમાં ગુસ્તાખી કરતાં કહ્યું, અલ્લાહને તમે જ મળ્યા હતા નબુવ્વતના માટે ?? (મઆઝલ્લાહ !) આપ તો ગરીબ તથા મજનૂન છે. તે શખ્સે આફાએ કરીમ ﷺને મજનૂન કહ્યા તો અલ્લાહ તઆલાએ કુર્આને મુકદ્દસમાં તેની દસ અયબોને ગણાવી અને છેવટમાં ત્યાં સુધી ફર્માવ્યું, એ ઝાનિયાનો પુત્ર છે, હરામના નુત્ફાનો છે. જેનું કુર્આને મુકદ્દસમાં આ પ્રમાણે વર્ણન છે :—

وَلَا تُطْعَمُ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ ۝ هَمَّازٌ مَّشَاءٌ بِنَمِينٍ ۝
مَنَاعٌ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَتِيْمٌ ۝ عُمَلٌ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيْمٌ ۝

"અને દરેક એવાની વાત ન સાંભળશો જે ઘણો કુસમો ખાનાર, ઝલીલ, ખૂબ જ ટોણા આપનાર, ખૂબ જ આમથી તેમની લગાડતો ફરનાર, ભલાઈથી ઘણો રોકનાર, હદથી વધનારો, ગુનેહગાર, કોઠી સ્વભાવનો, એ સૌથી વધીને એ કે તેની અસલમાં ખતા ! (એટલે હરામના નુત્ફાથી પેદા થનાર)." (પારા : ૨૯, સૂરએ ફલમ, આયત : ૮ થી ૧૩)

સદરુલ્ અફઝિલ, ફખ્રુલ અમાધિલ, અલ્લામા સૈયદ નઈમુદ્દીન મુરાદાબાદી رحمة الله عليه આ આયતની તફસીરમાં લખે છે : જ્યારે આ આયત નાઝિલ થઈ કે, "એની અસલમાં ખતા છે અને તે હરામના નુત્ફાની ઔલાદ છે" તો પોતાની માની પાસે દોડતો દોડતો આવ્યો અને તલ્વાર કાઢીને કહેવા લાગ્યો, મુહમ્મદ صلى الله عليه وسلم એ મારા વિશે દસ વાતો વર્ણવી છે, નવને તો હું જાણુ છું પરંતુ દસમી વાત "અસલમાં ખતા હોવાની" એનો હાલ મને માલૂમ નથી. સાચે સાચુ ખતાવ, નહીં તો તારી ડોક ઉડાવી દઈશ ! એના પર એની માએ કહ્યું, તારો બાપ નામદ્ હતો, મને અંદેશો થયો કે તે મરી જશે તો તેનો માલ ગૈર લોકો લઈ જશે જેથી મેં એક ચરવાડા (ભરવાડ)ને બોલાવી લીધો, અને તું તેનાથી છે. (તફસીરે ખઝાઈનુલ ઈફાન)

કુર્આને મુકદ્દસની આ આયતોથી એ લોકોએ સબક ગ્રહણ કરવો જોઈએ કે જ્યારે અહલે હક્ક ઉલમાએ અહલે સુન્નત ગુસ્તાખાને રસૂલની બદ્ અફીદગી દેખાડીને હક્કની તરફ બોલાવે છે તો કેટલાક લોકો એવું પણ કહે છે કે શા માટે આની તેની ગીબત કરો છો ?! આપણી આપણી વાત કરો ! જો ગુસ્તાખે રસૂલના અમલો વર્ણન કરવા ગીબત હોત તો અલ્લાહ તઆલા પોતાની પવિત્ર કિતાબમાં બેઅદબ ગુસ્તાખ ફૌમોના હાલાત તથા અબૂ લહબનું નામ લઈને તેનો અંજામ અને વલીદ બિન મુગીરહ જેવા બેઅદબની બુરાઈઓ શા માટે વર્ણવતો ?! કુર્આનની આ પવિત્ર આયતે મુબારકા પયગામ આપી રહી છે કે જે પણ અંબિયાએ

કિરામની શાનમાં તૌહીન કરે તેના અયબો ગણાવવામાં આવે અને તેની બુરાઈઓને લોકો સમક્ષ વર્ણવવામાં આવે, જેથી ફોમ તેની ખરાબીથી અને તેની બદ્ અફીદગીથી મહેફૂઝ રહી શકે અને પોતે પોતાને દુનિયા તથા આખેરતની તબાહીથી બચાવે.

અધિક બોધ માટે અહીં બુખારી શરીફની એક હદીષે પાક રજૂ કરવામાં આવે છે જેથી આપણા વાંચકો ગુસ્તાખે રસૂલનો અંજામ વાંચીને પોતાના જીભ તથા ફૂલમને તૌહીને રિસાલતથી બચાવી શકે.

★ ગસ્તાખે રસૂલે ફૂલ પણ ન સ્વીકાર્યો ! ★

હઝરત અનસ رضی اللہ عنہ ફર્માવે છે : "એક નસરાની (ઈસાઈ) મુસલમાન થઈ ગયો અને તેણે સૂરએ બકરહ અને સૂરએ આલે ઈબ્રાન પઢી લીધી. પછી તે નબી કરીમ ﷺની ખિદમતમાં વહીની કિતાબત (લખાણ) કરવા લાગ્યો, અને ત્યારબાદ તે ફરી નસરાની થઈ ગયો અને કહેતો કે મુહમ્મદ (ﷺ) તો એટલું જ જાણે છે જે મેં લખી આપ્યું છે. પછી અલ્લાહ તઆલાએ તેને મૌત આપ્યું અને લોકોએ તેને દાટી દીધો. પરંતુ બીજી સવારે તેની લાશ જમીન પર બહાર પડેલી જોયી. અને તે કહેવા લાગ્યા, આ મુહમ્મદ તથા તેમના સાથીઓએ કર્યું હશે, કેમ કે તે એમની પાસેથી ભાગીને આવ્યો હતો. એટલા માટે અમારા સાથીની ફૂલ ખોદી નાખી. બીજીવાર એના માટે તેમણે અધિક ઊંડી ફૂલ ખોદી, પણ બીજી સવારે તે ફરી જમીન પર પડેલો હતો ! કહેવા લાગ્યા, આ મુહમ્મદ તથા તેમના સાથીઓનું કામ છે, કેમ કે એ એમની પાસેથી ભાગીને આવ્યો હતો, જેથી અમારા સાથીની ફૂલ ખોદી નાખી. ત્રીજીવાર તેમણે એના માટે શક્ય એટલી ઊંડી ફૂલ ખોદી, પરંતુ આગલી સવારે તેને જમીન પર પડેલો જોયો. હવે તેઓ સમજી ગયા કે એની સાથે આ વર્તાવ લોકોના તરફથી નથી ! જેથી તેને પડી રહેવા દીધો." (બુખારી શરીફ, કિતાબુલ અંબિયા, ૨/૩૪૬, હદીષ : ૮૨૨)

આજે અમુક ફિક્કાઓએ તૌહીદના નામ પર આક્રાએ કરીમ ﷺની તૌહીન તથા બેઅદબીને પોતાનું મિશન બનાવી લીધું છે

● અને દરેક તે ચીજ જેનો સંબંધ નબી કરીમ ﷺની જાત સાથે હોય
 ● અથવા બુઝુર્ગાને દીન સાથે હોય તેની બેઅદબી કરાવવામાં આવે છે
 ● અને કરવામાં પણ આવે છે, બલકે એવું કહું તો ગલત ન થશે કે
 ● બેઅદબીની જ તબ્લીગ તૌહીદના નામ પર કરવામાં આવે છે.
 ● અલ્અયાઝુ બિલ્લાહ !

● મોહતરમ વાંચકો ! આપે પાછલા પૃષ્ઠોમાં એ ફૌમોનો ઉલ્લેખ
 ● વાંચ્યો અને કુર્આન મુકદ્દસની રોશનીમાં એ ઉઘાડા દિવસની જેમ
 ● જાહેર થઈ ગયું કે જ્યારે ફૌમોએ અંબિયાએ કિરામની મજાક ઉડાડી
 ● અને તેમની બેઅદબી કરી, તેમને "પોતાના જેવા બશર(માનવ)"
 ● મજનૂન (પાગલ) હોવાનો ટોણો માર્યો, તો અલ્લાહ તઆલાએ તે
 ● જાલિમ ફૌમોને અઝાબમાં ગિરફતાર કરી દીધી. તમે એવું વિચારતા
 ● હશો કે આજે અંબિયાએ કિરામની અને ખાસ કરીને નબીઉલ અંબિયા,
 ● મહબૂબે રબ્બુલ આલમીન, મુખ્તારે કાઈનાત, મુસ્તફા જાને રહમત
 ● ﷺની તૌહીદ નથી થઈ રહી ! જો તમે એવો ખયાલ કરતા હોવ તો
 ● તમારો ખયાલ દુરુસ્ત નથી, બલકે આપને એ જાણીને આશ્ચર્ય થશે કે
 ● પાછલા નબીઓની ફૌમોએ જે નબીઓનો મજાક ઉડાડ્યો અને તૌહીદ
 ● કરી તે લોકો એમનો કલમો પઢનારા ન હતા ! પણ અફસોસ ! સૈકડો
 ● અફસોસ ! કે આજે ઘણા બધા ફિક્કા કલમો પઢવા છતાં અલ્લાહના
 ● પ્યારા રસૂલ ﷺની તૌહીદ તથા ગુસ્તાખી એવી દિલેરીની સાથે
 ● કરે છે અને સ્વકલ્પિત તૌહીદના નામ પર આફ્રાએ કરીમ ﷺના
 ● બેઅદબ તથા ગુસ્તાખ બનાવે છે, ત્યાં સુધી કે કુર્આન મુકદ્દસના
 ● તર્જુમાના નામ પર પણ ગલત તર્જુમા કરીને પોતાને પણ તૌહીદને
 ● રિસાલતમાં સપડાવે છે અને ફૌમને પણ ગુસ્તાખ બનાવીને ફૌમને
 ● તબાહીના કીચડમાં ગુંચવી રહેલ છે. અમો નીચેના લખાણમાં અમુક
 ● કિતાબોના હવાલા સાથે કેટલાંક લખાણો નફલ કરીએ છીએ જેથી
 ● વાંચકો ખૂદ મહેસૂસ કરી શકે કે શું કોઈ કલમો પઢનાર પોતાના
 ● નબીની શાનમાં આવાં વાક્યો લખી શકે છે ?!

★ શયતાન તથા મલકુલ મૌતનો ઈલ્મ
હુઝૂર ﷺના ઈલ્મથી વધુ ! ★

★ "સારાંશ કે વિચાર કરવો જોઈએ કે શૈતાન તથા મલકુલ મૌતનો હાલ જોઈને જમીનને ઘેરતો ઈલ્મ ફખ્રે આલમ (રસૂલુલ્લાહ ﷺ) કૃતઈ નસોની વિરુદ્ધ વિના દલીલે કેવળ ફાસિદ કયાસોથી સાબિત કરવું શિર્ક નથી તો કયો ઈમાનનો હિસ્સો છે ?! શૈતાન અને મલકુલ મૌતને આ વિશાળતા નસ (કુર્આન)થી સાબિત થઈ, ફખ્રે આલમની ઈલ્મી વિશાળતાની કઈ નસે કૃતઈ છે કે જેનાથી તમામ નસોને રદ કરીને એક શિર્ક સાબિત કરે છે." (બરાહીને ફાતિઆ, પેજ : ૧૨૨, દારુલ કિતાબ, દેવબંદ, ખયલી અહમદ અંબેઠવી)

મુસલમાનો ! ખુદાને ખાતર વિચાર કરો કે આજ સુધી દુનિયામાં કોઈ એવો હશે જેણે શૈતાનની પ્રશંસા કરી હોય ! પણ દેવબંદના મોલવી ખલીલ અહમદ અંબેઠવી, રસૂલુલ્લાહ ﷺના ઈલ્મે પાકને નસની વિરુદ્ધ (એટલે કુર્આની આયતોની વિરુદ્ધ) બતાવીને શિર્કનો ફત્વો લગાડી રહ્યા છે અને શૈતાન તથા મલકુલ મૌતના ઈલ્મને હુઝૂર ﷺના ઈલ્મે પાકથી અધિક બતાવી રહેલ છે, અને તે પણ કુર્આની આયતોથી દાવો ! પણ હેરતની વાત છે કે તેમણે શૈતાન તથા મલકુલ મૌતના ઈલ્મ પર કોઈ આયત રજૂ નથી કરી ! કેવળ અંધારામાં તીર ચલાવ્યું છે ! અને હુઝૂર ﷺના ઈલ્મ પર કોઈ આયત એમને નજર ન આવી ! હવે આવો ! કુર્આને મફ્દસની રોશનીમાં રસૂલુલ્લાહ ﷺના ઈલ્મ પર નસો (કુર્આની દલીલો) જોઈ લો :-

અલ્લાહ તઆલાએ પોતાના પ્યારા મહબૂબ ﷺને ઈલ્મી વિશાળતા અતા કરી અને તમામ અવ્વલીન તથા આખરીનનો ઈલ્મ અતા ફર્માવ્યો છે. ઈર્શાદ ફર્માવે છે :-

"अने तमने शीખवी आप्युं जे कांई तमे न ज्ञाता उता, अने अल्लाहनु तमारा पर मडान इज्जल छे." (सूरअे निसाअ, पारा : ५, आयत : ११३)

الرَّحْمَنُ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ۚ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ۚ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ۚ
 મહબૂબને કુર્આન શીખવાડ્યું, ઈન્સાનિયતની જાન મુહમ્મદ (عليه الصلوة والسلام)ને
 પેદા કર્યા. મા કાન વમા યકૂન (ભૂત, વર્તમાન, ભાવિ)નું વર્ણન તેમને
 શીખવ્યું." (સૂરએ રહમાન, પારા : ૨૭, આયત : ૧ થી ૪)

લખાણ લંબાવવું નથી નહીં તો અધિક આયતો તથા સહીહ હદીષો રજૂ
 કરી શકાય છે. વિગતવાર જાણવા માટે ઈમામે અહલે સુન્નત આ'લા હઝરત
 ઈમામ અહમદરઝાખાં મુહદિષે બરેલ્વી رضی اللہ عنہની ઈલ્મે રસૂલ પર
 વિશ્વવિખ્યાત કિતાબ "અદવલતુલ મક્કિયા"નો અભ્યાસ કરો.
 (ગુજરાતીમાં "ઈલ્મે ગયબ કુર્આનની રોશનીમાં" કિતાબ મંગાવો. -પ્રકાશક)

★ નમાઝમાં રસૂલુલ્લાહ ﷺનો ખયાલ આવવો ! ★

★ "ઝિનાના વસવસા કરતાં પોતાની પત્નીની સાથે સંભોગનો ખયાલ
 બેહતર છે. અને શયખ અથવા એના જેવા અન્ય બુઝુર્ગોની તરફ, યાહે
 જનાબ રિસાલત મઆબ જ હોય પોતાની હિંમત (ધ્યાન)ને લગાડી
 દેવું, પોતાના બળદ તથા ગઘેડાની સૂરતમાં (ખયાલમાં) ડૂબી જવા
 કરતાં બુરુ છે. કેમ કે શયખનો ખયાલ તો તા'ઝીમ અને બુઝુર્ગી સાથે
 ઈન્સાનના દિલમાં ચોંટી જાય છે અને બળદ તથા ગઘેડાના ખયાલને ન
 તો એટલા પ્રમાણમાં પકડ હોય છે અને ન તા'ઝીમ, બલકે તુચ્છ તથા
 ઝલીલ હોય છે. અને ગૈરની આ તા'ઝીમ, બુઝુર્ગી જે નમાઝમાં બાકી
 હોય તે શિર્કની તરફ ખોંચીને લઈ જાય છે."

-(સિરાતે મુસ્તફીમ, પેજ : ૧૪૮, મોલ્વી ઈસ્માઈલ દહેલ્વી)

મુસલમાનો ! અલ્લાહને ખાતર ઈન્સાફ કરો ! અને જરા વિચારો તો
 ખરા ! પાછલી ફોમોએ પણ અંબિયા عَلَيْهِمُ السَّلَامની તોહીન કરી, પણ
 અફસોસ ! કલમો પઢયા બાદ પણ નામ માત્રના પેશવા કહેવાતા લોકો
 રસૂલ દુશ્મનીમાં કેટલી હદ સુધી નીચ થયા કે નમાઝમાં હુઝૂર عليه الصلوة والسلامના
 મુબારક ખયાલ તથા તસવ્વુરને બળદ તથા ગઘેડાના ખયાલ
 કરતાં બુરો બતાવ્યું ! અને તેને શિર્કની તરફ ખોંચી જનાર અમલ
 ગણાવ્યો ! આશ્ચર્ય છે કે આટલું બધું લખવા છતાં પણ કુર્આન હદીષનો

કોઈ હવાલો ન લખ્યો. આ તૌહીનકર્તા વાક્યો તથા લખાણોથી તેમણે પોતે કેટલી તરક્કી કરી અને ફોમને ઉચ્ચતાના કયા રાજમાર્ગો પર લઈ ગયા એ તો બતાવવાની જરૂરત નથી, ઉઘાડુ જ છે ! હાલાત ખૂદ એના માટે સાક્ષી છે અને મુસ્લિમ ઉમ્મત પાછલાં થોડાક વરસોમાં પડતીની કઈ ખાઈમાં પડી છે તેનો અનુભવ દરેક દષ્ટિવાન પોતાની નજરો વડે કરી શકે છે. આવો ! હવે સહાબીએ રસૂલની નમાઝ જુઓ ! :-

★ નમાઝમાં રસૂલનો ખયાલ અને સહાબા ★

હઝરત અનસ બિન માલિક رضي الله عنه રિવાયત કરે છે. પીરની સવારના સમયે મુસલમાન નમાઝ પઢી રહ્યા હતા અને અબૂબક ઈમામત કરી રહ્યા હતા. એકાએક રસૂલુલ્લાહ ﷺ તેમની સમક્ષ આવી ગયા. સૈયદા આઈશા رضي الله عنهاનો હુજરાનો પર્દા ઉઠાવીને તેમને જોયા કે લોકો સફબંધ છે અને સ્મિત કર્યું. અબૂબક પોતાની એડીઓના બળે પાછા હટયા અને સમજયા કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ નમાઝના માટે આવવા ચાહે છે. મુસલમાનોએ વિચાર્યું કે નમાઝ તોડી દઈએ. જ્યારે લોકોએ અતિશય ખુશીપૂર્વક રસૂલુલ્લાહ ﷺને (નમાઝની હાલત દરમ્યાન) જોયા. આપ ﷺએ પોતાના હાથના ઈશારા વડે નમાઝ પૂર્ણ કરવા કહ્યું, પછી હુજરામાં ચાલ્યા ગયા અને આપ એ જ દિવસે વફાત પામ્યા." (બુખારી શરીફ, અબ્વાબુત્તહજ્જુદ, હદીષ : ૧૧૨૭, પંજ : ૪૬૮)

અબૂ મુઅમ્મર રિવાયત કરે છે કે અમે હઝરત ખબ્બાબને પૂછ્યું, શું રસૂલુલ્લાહ ﷺ ઝોહર તથા અસ્રમાં કાંઈ પઢતા હતા ? ખબ્બાબ બોલ્યા, હા ! અમે કહ્યું, તમને કેવી રીતે ખબર પડી ? ખબ્બાબે કહ્યું, આપની દાઢી હાલતી હતી. (એટલે કે સહાબાએ કિરામ નમાઝમાં પણ રસૂલે પાક ﷺના ચહેરાની તરફ નજર રાખતા હતા).

-(બુખારી શરીફ કિતાબુલ અઝાન, હદીષ : ૭૦૭, ૧/૩૩૧)

★ નમાઝની હાલતમાં રસૂલે પાક ﷺની તા'ઝીમ ★

સહલ બિન સઅદ સાઅદી رضي الله عنه રિવાયત કરે છે કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ બની અમ્મ બિન ઔફને ત્યાં તશરીફ લઈ ગયા જેથી કરીને તેમના કોઈ ઝઘડાની સુલહ કરાવી આપે. એટલામાં નમાઝનો સમય થઈ ગયો.

મોઅઝ્ઝિન અબૂબકની પાસે આવ્યો અને કહ્યું કે આપ લોકોને નમાઝ પઢાવી દો તો હું ઈફામત કહી દઉં. ફર્માવ્યું, હા ! અબૂબક નમાઝ પઢાવવા લાગ્યા. એ જ અરસામાં રસૂલુલ્લાહ ﷺ તશરીફ લઈ આવ્યા અને લોકો નમાઝમાં હતા. પછી આપ ﷺ સફોને ચીરીને પ્રથમ સફમાં તશરીફ લાવ્યા. લોકોએ તાળીના અવાજ વડે તેમને ધ્યાનિત કરવા ચાહ્યું પણ કેમ કે અબૂબક નમાઝ દરમ્યાન આમતેમ જોતા ન હતા એટલા માટે ન ચોક્યા. પણ લોકોએ ખૂબ જ જોરથી તાળીઓ વગાડી તો અબૂબક ધ્યાનિત થયા અને રસૂલુલ્લાહ ﷺ જોયા. રસૂલુલ્લાહ ﷺ એ ઈશારા વડે તેમને પોતાના સ્થાને ફાયમ રહેવા કહ્યું. અબૂબકએ બંને હાથ ઉઠાવીને અલ્લાહ તઆલાનો શુક્ર અદા કર્યો કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ તેમને ઈફામત ચાલુ રાખવા કહ્યું ! પછી તે પાછળ હટીને સફમાં મળી ગયા. રસૂલુલ્લાહ ﷺ આગળ વધ્યા અને નમાઝ પઢાવી. જ્યારે આપ ફારિગ થયા તો ફર્માવ્યું, અબૂબક ! જ્યારે મેં તમને કહ્યું હતું તો તમે કેમ ન રોકાઈ રહ્યા ? અબૂબક બોલ્યા, અબૂ કહાફાના બેટાની શું મજાલ કે રસૂલુલ્લાહ ﷺ ની આગળ નમાઝ પઢાવે ? (બુખારી શરીફ, કિતાબુલ અઝાન, હદીષ : ૬૪૮, ૧/૩૧૧)

લખાણ ટૂંકાવવાના હિસાબે અમે બુખારી શરીફ (કિતાબુલ્લાહ પછી સૌથી સહીહ કિતાબ)ની ત્રણ હદીષો પેશ કરી, નહીં તો હદીષની કિતાબો આ ઈશકની દાસ્તાનથી લબરેઝ છે. જોયું તમે ! સહાબા તો નમાઝની હાલતમાં આફ્રા ﷺ ની તરફ ધ્યાનિત થઈ જાય, ત્યાં સુધી કે ફિલ્લાથી ફરી જાય, ચહેરા મુબારકના દીદારના ખાતર નમાઝ અટકાવી દે છતાં પણ તેમની નમાઝમાં કંઈ ફરક નથી આવતો, બલકે આફ્રા ﷺ તેમને નમાઝ સંપૂર્ણ કરવાનો હુકમ આપે છે અને સાથોસાથ જ ફૂબૂલિયતની સનદ પણ અતા ફર્માવે છે. હવે ફેંસલો તમો કરો કે દલીલ વિના ઝલીલ વહાબીઓનો મસ્લક સહીહ છે કે અહલે સુન્નતનો મસ્લકે ઈશકો મહબબત સહીહ છે જેના પર સહાબાએ પોતાની જિંદગીઓ પૂર્ણ કરી આપી.

★ શું હુઝૂર ﷺ ના મા બાપ કાફિર છે ?! ★

★ સવાલ : આપણા હઝરત મુહમ્મદુરસૂલલ્લાહ ﷺ ના વાલિદૈન (મા બાપ) મુસલમાન હતાં કે નહીં ?

જવાબ : હઝરત મુહમ્મદ ﷺ નાં મા બાપના ઈમાનમાં મતભેદ છે. હઝરત ઈમામ સાહબનો મઝહબ એ છે કે તેમનો ઈત્તેકાલ કુફ્રની હાલતમાં થયો છે. ફકત. (ફતાવા રશીદિયહ, પેજ : ૧૦૪, જસીમ બુક ડેપો, મોલ્વી રશીદ અહમદ ગંગોહી)

પ્રિય વાંચકો ! તે રસૂલે ગિરામી વફાર જેમણે આપી કાઈનાતમાં ઈમાનનું નૂર ફેલાવી આપ્યું તેમના મુકદ્દસ મા બાપ પર મોલ્વી રશીદ ગંગોહી દેવબંદીએ કુફ્રનો ફત્વો લગાડ્યો ! એના પર પણ કોઈ દલીલ કે કોઈ મોઅતબર કિતાબનો હવાલો ન આપ્યો, અને એ વાતની પણ કોઈ સનદ ન રજૂ કરી કે ઈમામ સાહબે પોતાનો આ મઝહબ કઈ કિતાબમાં વર્ણવ્યો છે ?!

અલ્લાહ પાક કુર્આને મુકદ્દસમાં ઈર્શાદ ફર્માવે છે :-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ
નર્યા નાપાક છે." (સૂરએ તૌબા, પારા : ૧૦, આયત : ૨૮)

આફ્રાએ કરીમ ﷺ એ ઈર્શાદ ફર્માવ્યો કે હું હમેશાં પાક પુરૂષોની પીઠોથી પાક બીબીઓના પેટમાં તબદીલ થતો રહ્યો. (ઝુફ્રાની અલલ મવાહિબ, અબૂ નુએમ અન ઈબ્ને અબ્બાસ)

અહીં ટૂંકાણનો હેતુ છે જેથી વિગતવાર જાણકારી માટે ઈમામે અહલે સુન્નત આ'લા હઝરત ઈમામ અહમદ રઝા રઝાની પુસ્તિકા "હુઝૂર ﷺ કે વાલિદૈન કરીમૈન"નો અભ્યાસ કરશો.

ઉલમાએ હક્કનો આ મસ્અલામાં મસ્લક એ છે કે હુઝૂર ﷺ નાં મા બાપનો દામન શિર્ક તથા કુફ્રથી કદી દાગદાર નથી થયો. તેઓ આબુ જીવન પોતાના જદે કરીમ હઝરત ઈબ્રાહીમ ઈબ્રાહીમના દીન પર અડગ રહ્યાં. અલ્લાહ તઆલાની વહદાનિયત અને કૃયામતના દિવસ પર એમનું પુખ્તા યફીન હતું.

હજરત ઈમામ ફખ્રુદ્દીન રાઝી رحمة الله عليه નો એ જ મસ્લક છે. આપ લખે છે : "બેશક ! અંબિયાએ કિરામના બાપદાદા કાફિર નથી હોતા, કેમ કે અલ્લાહ તઆલા ફર્માવે છે, મારી તે ઝાત છે જે આપને જુએ છે જ્યારે આપ ઉભા થાવ છો અને જ્યારે આપ સિજદા કરનારાઓની પેશાનીઓમાં તબદીલ થતા રહ્યા." એનો અર્થ એ છે કે હુઝૂર عليه الصلوة والسلام નૂર એક સિજદો કરનારની પેશાનીથી બીજા સિજદો કરનારની પેશાનીમાં તબદીલ થતુ રહ્યું. એનાથી સ્પષ્ટ થયું કે મુહમ્મદ صلى الله عليه وسلم ના સર્વ બાપદાદા મુસલમાન હતા. (ઝિયાઉન્નબી صلى الله عليه وسلم, ૨/૮૦)

અલ્લામા જલાલુદ્દીન સિયૂતી رحمة الله عليه પોતાની કિતાબ "મસાલિકુલ હુનફા"માં લખે છે કે આ દલીલ બે મુકદ્દમાઓ પર આધારિત છે. પ્રથમ મુકદ્દમો તો એ છે કે સહીહ હદીષોથી સાબિત છે કે નબી કરીમ صلى الله عليه وسلم ના બાપદાદા હજરત આદમ عليه السلام થી લઈને હજરત અબ્દુલ્લાહ સુધી પોતાના સમયના લોકોથી બહેતર તથા અફઝલ હતા. અને તેમના સમકાલિનોમાં કોઈ પણ એવો ન હતો જે એમના કરતાં બેહતર તથા અફઝલ હોય. (ઝિયાઉન્નબી صلى الله عليه وسلم, ૨/૮૧)

ઈમામ અબૂ નુએમ અસ્ફહાનીએ કેટલીયે સનદો વડે હજરત ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنهما થી રિવાયત કર્યું છે કે, નબી صلى الله عليه وسلم એ ઈર્શાદ ફર્માવ્યો કે અલ્લાહ તઆલા હમેશાંથી મને પાક પીઠોએ પાકીઝા ગર્ભોમાં તબદીલ કરતો રહ્યો. ગંદકીઓથી પાક કરીને દરેક ખરાબીથી પાક કરીને જ્યાં ક્યાંકથી બે શાખો ફૂટી ત્યાં અલ્લાહ તઆલાએ મને મુન્તકિલ કર્યો જે એ બંનેવમાં બેહતર હતી. (દલાઈલુન્નબુવ્વત)

ઈમામ તિર્મિઝીએ આ રિવાયતને પોતાની સુનનમાં અને ઈમામ બયહકૂઝીએ હજરત અબ્બાસ رضي الله عنهما થી રિવાયત કરી કે રસૂલુલ્લાહ صلى الله عليه وسلم એ ઈર્શાદ ફર્માવ્યો, બેશક ! અલ્લાહ તઆલાએ જ્યારે મને પેદા કર્યો તો મને બેહતરીન મખ્લૂકમાં કર્યો. પછી જ્યારે ફૂબીલાઓને પેદા કર્યા તો મને સૌથી શ્રેષ્ઠ ફૂબીલામાં કર્યો. પછી જ્યારે નફ્સોને પેદા કર્યા તો મને એમનામાંથી કર્યો જેમના નફ્સો ખૂબ જ બેહતરીન હતાં. પછી જ્યારે ખાનદાનોમાં રાખ્યો તો હું એ સૌથી ખાનદાનના લેહાઝથી તથા નફ્સના લેહાઝથી બેહતર છું. (જામેઅ તિર્મિઝી, બહવાલા ઝિયાઉન્નબી صلى الله عليه وسلم, ૨/૮૩)

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ رضي الله عنه થી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ صلى الله عليه وسلم એ ઈર્શાદ ફર્માવ્યો, "હમેશાં અલ્લાહ તઆલા મને પાક સુથરી પીઠોમાં નફલ કરતો રહ્યો. સાફ સુથરી સજજ જ્યારે બે શાખો પેદા થતી તો હું બેહતરીન શાખમાં હતો." એક રિવાયતમાં છે, હું હમેશાં પાક મર્દોની પીઠોએથી પાક બીવીઓનાં પેટોમાં તબદીલ થતો રહ્યો. એક રિવાયતમાં આ પ્રમાણે છે કે હમેશાં અલ્લાહ ﷻ મને કરમવાળી પીઠો તથા તહારત (પવિત્રતા)વાળાં પેટોમાં બદલતો રહ્યો, ત્યાં સુધી કે મને મારાં માબાપથી પેદા કર્યો. (જામિઉલ અહાદીથ, ૪/૩૮૫)

★ હુમૂર صلى الله عليه وسلم નો ઈલ્મ બાળકો, જાનવરો તથા પાગલો બરાબર ?! ★

☆ "એ ગયબથી મુરાદ અમુક ગયબ છે કે કુલ ગયબ ? જો અમુક ગયબના ઈલ્મો મુરાદ છે તો એમાં હુમૂર صلى الله عليه وسلم ની જ શું વિશિષ્ટતા છે ? એવો ઈલ્મ ગયબ તો ઝયદ તથા અમ્મ બલ્કે દરેક બાળક તથા પાગલ બલ્કે સર્વ જાનવરો તથા ચોપગાંઓના માટે પણ હાંસલ છે." (હિફ્ઝુલ ઈમાન, પેજ : ૧૫, દારુલ કિતાબ દેવબંદ, મોલ્વી અશરફઅલી થાનવી)

હે આશિકાને મુસ્તફા ! صلى الله عليه وسلم શું લખાણ વાંચીને તમારું ઈમાન ન ધ્રુજ્યું કે મોલ્વી અશરફઅલી થાનવીએ મુઅલ્લિમે કાઈનાત હુમૂર صلى الله عليه وسلم ના ઈલ્મને બાળકો, પાગલો, તથા ચોપગાં જાનવરોના બરાબર બતાવ્યો ! શું આ ગુસ્તાખી નથી ?! હવે તમે જ જુઓ કે હકક તઆલા શું કહે છે.

અલ્લાહે પોતાના મહબૂબ صلى الله عليه وسلم ને માકાન વમા યકૂન (ભૂત, વર્તમાન, ભાવિ)નો ઈલ્મ અતા ફર્માવ્યો અને ઈલ્મે ગયબ વડે નવાઝયા ઈર્શાદે રબ્બાની છે :-

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظَلِّعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِيْ مِنْ رُّسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ

"અને અલ્લાહની એ શાન નથી કે હે આમ લોકો ! તમને ગયબનો ઈલ્મ આપી દે, હા ! અલ્લાહ ચૂંટી લે છે પોતાના રસૂલમાંથી જેને યાહે." (સૂરએ આલે ઈમ્માન, પારા : ૩, આયત : ૧૭૮)

○ "وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ○
 શીખવાડી દીધું જે કાંઈ તમે ન જાણતા હતા અને અલ્લાહનો તમારા પર
 મહાન ફઝલ છે." (સૂરએ નિસાઅ, પારા : ૫, આયત : ૧૧૩)

"عَلِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ○ إِلَّا مَنِ ارْتَضَىٰ مِن رَّسُولٍ
 જાણકાર તો પોતાના ગયબ પર કોઈને માહિતગાર નથી કરતો સિવાય
 પોતાના પસંદીદા રસૂલોના." (સૂરએ મુજઝમ્મિલ, પારા : ૨૯, આયત : ૨૬)

★ હુઝૂર ﷺ નો ફયામત સુધીની હાલતોનો ઈલ્મ ★

હઝરત અનસ બિન માલિક رضي الله عنه રિવાયત કરે છે કે જ્યારે સૂર્ય ઢળી
 ગયો, રસૂલુલ્લાહ ﷺ બહાર તશરીફ લાવ્યા પછી આપે ઝોહરની નમાઝ
 અદા કરી અને મિમ્બર પર જલ્વા અફરોઝ થઈ ગયા. અને આપે ફયામત
 સુધીનું વર્ણન શરૂ કર્યું. ફર્માવ્યું, એમાં ઘણી ગંભીર ચીજો હશે. ત્યારબાદ
 ફર્માવ્યું કે જે શપ્સ કાંઈ પૂછવા ચાહે છે પૂછી લે, જ્યાં સુધી હું અહીં છું જે
 મને પૂછવા ચાહશે હું તેને જણાવીશ. લોકોએ એકદમ અધિક પ્રમાણમાં
 ગિર્યાઓઝારી (રૂદન) શરૂ કરી આપી, અને વારંવાર એ જ ફર્માવ્યું, મને
 પૂછી લો ! અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને હુઝાફા સહમી ઉભા થયા અને પૂછ્યું, મારો
 બાપ કોણ છે ? ફર્માવ્યું, તારો બાપ હુઝાફા છે. આપે ફરી કહેવાનું શરૂ
 કરી આપ્યું, મને પૂછી લો ! ત્યારે ઉમર પોતાના ગુઠણોભેર બેસી ગયા
 અને બોલ્યા, અમે અલ્લાહના રબ હોવા પર, ઈસ્લામના દીન અને
 મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ ﷺના રસૂલ હોવા પર સંપૂર્ણપણે રાજી છીએ,
 ત્યારે આપ ખામોશ થઈ ગયા. ત્યારબાદ ફર્માવ્યું, જન્નત અને દોઝખ
 મારી સામે હમણા આ દીવાલના ખૂણામાં લાવવામાં આવી. આવી ઉમદા
 અને આવી મકરૂહ ચીજ પર કદી નજર નથી પડી.

—(બુખારી શરીફ, મવાકિતુસ્સલાત, ભાગ : ૧, પેજ : ૨૭૨, હદીથ : ૫૧૦)

હઝરત અબૂ સઈદ رضي الله عنه ફર્માવે છે કે એક દિવસ હુઝૂર ﷺએ
 અમને અસરની નમાઝ પઢાવી પછી ખુત્બો આપવા માટે ઉભા થયા અને
 ફયામત સુધી થનારા સર્વ બનાવોની અમને ખબર આપી.

—(જામેઅ તિર્મિઝી, અબ્વાબુલ ફિતન, ભાગ : ૨, હદીથ : ૬૮, પેજ : ૪૪)

★ ખત્મે નબુવ્વતનો ઈન્કાર ! ★

★ "અવામના ખયાલમાં તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ નું ખાતિમ હોવું એ અર્થમાં છે કે આપનો જમાનો પાછલા અંબિયાઓના જમાના બાદ અને આપ સૌમાં આખરી નબી છે. પણ સમજ ધરાવનારાઓ પર રોશન હશે કે જમાનાના આગળ અથવા પાછળ (જમાનાના લેહાઝ પહેલાં અથવા બાદમાં)માં બિજાત કોઈ ફઝીલત નથી, પછી પ્રશંસાના સ્થાનમાં **وَلَكِنْ رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ** ફર્માવવું આ સ્થિતિમાં કઈ રીતે સહીહ હોય શકે છે."

—(તહઝીરુન્નાસ, પેજ : ૪, ફેસલ બુક ડેપો, મોલ્વી ફાસિમ નાનોત્વી)

★ "જો ધારો કે આપના જમાનામાં પણ ક્યાંક અન્ય કોઈ નબી હોય તો પણ આપનું ખાતિમ હોવું બદસ્તૂર બાકી રહેશે."

—(તહઝીરુન્નાસ, પેજ : ૨૧, ફેસલ બુક ડેપો, મોલ્વી ફાસિમ નાનોત્વી)

મોલ્વી ફાસિમ નાનોત્વીએ ઉપરોક્ત લખાણોમાં ખત્મે નબુવ્વતનો ઈન્કાર કર્યો. ખાતમુન્નબીયીનનો મનઘડત તર્જુમો કર્યો, સહાબા તથા તમામ મુસલમાનોના ઈજમાઈ અફીદાને પબ્લિકનો (અવામી) ખયાલ બનાવ્યો અને મિર્ઝા ગુલામ અહમદ ફાદયાની જેવા કઝ્ઝાબોના માટે માર્ગ સાફ કરી આપ્યો. જ્યારે હુઝૂર સૈયદે આલમ ﷺ એ ફર્માવ્યું, હું આખરી નબી છું અને મારા બાદ કાંઈ નબી નથી હોઈ શકતો."

—(સુનને તિર્મિઝી, ભાગ : ૪, પેજ : ૪૯૯)

★ હુઝૂર સૈયદે આલમ ﷺ આખરી નબી છે, હવે એમના પછી કોઈ નબી નથી થઈ શકતો. અલ્લાહ તઆલા ઈશાદ ફર્માવે છે :-

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبًا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ

"મુહમ્મદ તમારા મદોમાંથી કોઈના બાપ નથી, હા અલ્લાહ રસૂલ છે અને સર્વ નબીઓમાં પાછલા." (સૂરઅ અહઝાબ, પારા : ૨૨, આયત : ૪૦)

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضَيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا

"આજે મેં તમારા માટે તમારો દીન કામિલ (સંપૂર્ણ) કરી આપ્યો અને તમારા પર મારી નેઅમત પૂર્ણ કરી આપી અને તમારા માટે ઈસ્લામને

દીન પસંદ કર્યો." (સૂરએ માએદા, પારા : ૬, આયત : ૩)

"મારી ઉમ્મતમાં ત્રીસ કઝ્ઝાબ પેદા થશે, દરેકનો એવો જ દાવો હશે કે તે નબી છે પરંતુ હકીકત એ છે કે હું ખાતમન્નબીયીન (આખરી નબી) છું, મારા બાદ કોઈ નબી આવશે નહીં."

-(તિર્મિઝી શરીફ, ભાગ : ૨, કિતાબુલ ફિતન)

હઝરત અબૂ હુરૈરહ્ રઝી અલ્લાહુ અલૈય્હી સલામ નબી અકરમ સલ્લિ અલૈય્હિ વાલ્લાહુ આ ફર્માન નફલ કરે છે : "મારી અને મારાથી પહેલાં તમામ અંબિયાનું દષ્ટાંત એ શખ્સની જેમ છે જે એક ખૂબસૂરત તથા બેહતરીન ઈમારત બાંધે અને તેના ખૂણામાં એક ઈંટની જગા છોડી આપે. લોકો એ ઈમારતમાં ઘૂમી ફરીને જુએ, તેમને એ ઈમારત ઘણી જ સારી લાગે અને તેઓ એવું કહે કે આ ઈંટ કેમ નથી લગાડવામાં આવી ? નબી અકરમ સલ્લિ અલૈય્હિ વાલ્લાહુ ઈર્શાદ ફર્માવે છે કે તે ઈંટ હું છું અને હું ખાતમન્નબીયીન છું."

-(મુસ્લિમ શરીફ, ભાગ : ૩, પેજ : ૨૩૨, હદીષ : ૫૮૪૨)

★ નબીઓ ઝિંદા છે અને રોજી આપવામાં આવે છે ★

અંબિયાએ કિરામ પોતાની કુબ્રોમાં ઝિંદા છે અને તેમને રોજી આપવામાં આવે છે. અંબિયા અલૈય્હિ સલામને મૌત આવે છે પણ એક ક્ષણને માટે અને પછી તેને નવજીવન અતા કરી દેવામાં આવે છે.

અબુલ અશ્અષ સનાનીએ હઝરત અવસ બિન અવસ રઝી અલ્લાહુ અલૈય્હી રિવાયત કરી છે કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લિ અલૈય્હિ વાલ્લાહુ આલૈય્હી સલામને પેદા કરવામાં આવ્યા અને એમાં જ એમની રૂહ કબૂલ કરવામાં આવી. અને એમાં જ સર ફૂંકવામાં આવશે અને એમાં જ સૌ બેહોશ થશે. તો એ દિવસે મારા પર ખૂબ જ અધિક પ્રમાણમાં દુરૂદ મોકલ્યા કરો, કેમ કે તમારું દુરૂદ મોકલવું મારા સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવે છે. લોકોએ અર્ઝ કરી કે યા રસૂલુલ્લાહ ! સલ્લિ અલૈય્હિ વાલ્લાહુ આલૈય્હી સલામને વખતે વળી અમારું દુરૂદ કેવી રીતે રજૂ થશે જ્યારે કે આપ માટી થઈ ચૂક્યા હશે ?! ફર્માવ્યું, અલ્લાહ તઆલાએ અંબિયાએ કિરામનાં શરીરોને જમીન પર હરામ કરી આપ્યાં છે.

-(સુનને અબૂ દાઉદ, કિતાબુસ્સલાત, હદીષ : ૧૦૩૪, પેજ : ૩૯૯)

હઝરત અબૂ દરદા રિવાયત કરે છે કે નબી કરીમ عليه الصلوٰة والسلام એ ઈર્શાદ ફર્માવ્યો, જુમ્હાના દિવસે મારા પર પુષ્કળ પ્રમાણમાં દુરૂદ મોકલો. કેમ કે એને ફરિશતા મારી પાસે પેશ કરે છે. જ્યાં સુધી માણસ પઢતો રહે છે તેઓ પેશ કરતા રહે છે. મેં અર્ઝ કરી, શું વફાત પછી પણ ?! આપ عليه الصلوٰة والسلام એ ફર્માવ્યું, હા ! વફાત પછી પણ. અલ્લાહ તઆલાએ અંબિયાના શરીરને માટી પર હરામ કરી આપ્યાં છે. અલ્લાહના નબી ઝિંદા રહે છે, તેમને રિઝ્ક આપવામાં આવે છે.

-(સુનને ઈબ્ને માજહ, ભાગ : ૧, પેજ : ૪૬૫, હદીથ : ૧૭૦૦)

★ હઝરત સિદીકે અકબર رضي الله عنه નો અફીદો ★

ઈબ્ને અસાકિર رحمته الله عليه હઝરત અલી ઈબ્ને અબી તાલિબ رضي الله عنه થી રિવાયત કરે છે કે જ્યારે હઝરત અબૂબક સિદીક رضي الله عنه ના વિસાલનો સમય નજીક આવ્યો તો તેમણે મને પોતાના સિરહાને બેસાડ્યો અને ફર્માવ્યું, હે અલી ! (رضي الله عنه) જ્યારે મારો વિસાલ થઈ જાય તો પોતાના મુબારક હાથો વડે મને ગુસ્લ આપજો જેના વડે રસૂલુલ્લાહ عليه الصلوٰة والسلام ને ગુસ્લ આપ્યું હતું. પછી મને ખુશ્બુ લગાડીને હુજરાએ આઈશા સામે લઈ જજો, જ્યાં રસૂલુલ્લાહ عليه الصلوٰة والسلام આરામફર્મા છે અને ત્યાં દફન કરવાની ઈજાઝત માગજો. જો દરવાજો ખુલી જાય તો મને અંદર લઈ જજો, નહીં તો મુસલમાનોના કબ્રસ્તાનમાં લઈ જઈને દફન કરી આપજો, ત્યાં સુધી કે અલ્લાહ તઆલા પોતાના બંદાઓ દરમ્યાન ફેંસલો ફર્માવી આપે. હઝરત અલી رضي الله عنه ફર્માવે છે કે તેમને ગુસ્લ આપીને દફન પહેરાવ્યા પછી સૌ પ્રથમ હું દરવાજા પર હાજર થયો અને અર્ઝ કરી, યા રસૂલુલ્લાહ ! આ અબૂબક છે અને આપના બાજુમાં દફન થવાની ઈજાઝત માગી રહ્યા છો ! મેં જોયું કે દરવાજો ખુલી ગયો અને આ અવાજ આવ્યો :-

أَدْخُلُوا الْحَيِّبَ إِلَيَّ فَإِنَّ الْحَيِّبَ إِلَيَّ الْحَيِّبُ مُشْتَاتٌ

"દોસ્તને દોસ્તની પાસે લઈ આવો, દોસ્ત પોતાના દોસ્તથી મળવા મુશ્તાક છે." (ખસાઈસે કુબ્રા, ભાગ : ૨, પેજ : ૮૨૮)

★ શારેહે બુખારીનો અફીદો ★

હઝરત મુલ્લા અલી ફારી رحمة الله عليه ફર્માવે છે :-

"અંબિયા عليهم السلام પોતાની કબ્રોમાં જીવતા છે." (મિર્કાત શરહે મિશકાત, ભાગ : ૧, પેજ : ૨૮૪)

બેશક ! હુઝૂર صلى الله عليه وسلم બાહ્યાત છે, એમને રોજી પેશ કરવામાં આવે છે, અને તેમનાથી દરેક પ્રકારની મદદ માગી શકાય છે." (મિર્કાત શરહે મિશકાત, ભાગ : ૧, પેજ : ૨૮૪)

★ હઝરત શયખ અબ્દુલહકક મુહદિષ દહેલ્વીનો અફીદો ★

★ એટલે કે, "ખુદાએ તઆલાના નબી દુનિયવી જિંદગીની હકીકતની સાથે જિંદા છે."

-(અશિઅતુલ્ લમ્આત, ૧/૫૭૬)

حیات انبیاء متفق علیہ است، پہنچ کس رادروے خلائیے نیست،

حیات جسمانی دنیاوی حقیقی نہ حیات معنوی روحانی چنانکہ شہدار است

એટલે કે, "અંબિયા عليهم السلامની જિંદગી સૌ માને છે, કોઈને એમાં મતભેદ નથી. તેમની જિંદગી શારીરિક, હકીકી તથા દુનિયવી છે. શહીદોની જેમ કેવળ મઅનવી તથા રૂહાની નથી."

-(અશિઅતુલ્ લમ્આત, ૧/૫૭૪)

આ'લા હઝરત ઈમામે અહલે સુન્નત ઈમામ અહમદ રજાખાં મુહદિષે બરેલ્વી رحمة الله عليه ફર્માવે છે :-

अंबिया को भी अजल आनी है

मगर ऐसी के इकत आनी है

किर वही मौत के बाद उनकी हयात

मिखले साबिके वही जिस्मानी है

★ શું નબી ﷺ ને કોઈ ચીજનો ઈખ્તિયાર નથી ?! ★

★ "અને જેનું નામ મુહમ્મદ તથા અલી છે એને કોઈ ચીજનો ઈખ્તિયાર નથી."

(તફવિયતુલ ઈમાન, પેજ : ૭૦, દારુલ ઈલ્મ, મોલ્વી ઈસ્માઈલ દહેલ્વી)

મોલ્વી ઈસ્માઈલ દહેલ્વીએ અલ્લાહના પ્યારા હબીબ ﷺ ની શાને અફઠસમાં બેઅદબી કરતાં એટલી બેબાકી તથા શકાવતે ફલ્બી (દિલની સખ્તી)નું પ્રદર્શન કર્યું અને હુઝૂર ﷺ ના બારામાં ત્યાં સુધી લખી નાખ્યું કે, "જેનું નામ મુહમ્મદ અથવા અલી છે તે કોઈ ચીજના મુખ્તાર નથી." મઆઝલ્લાહ ! અહીં પણ કુર્આન હદીષ કે મોઅતબર બુઝુર્ગનો હવાલો નથી આપ્યો અને પોતાનો મનઘડત અફીદો પેશ કરી આપ્યો. જ્યારે કે કુરુને ઉલા (નબી સહાબાના જમાના)થી લઈને આજ સુધી ઈમાનવાળાઓ એ અફીદો ધરાવે છે કે અલ્લાહ તઆલાએ પોતાના પ્યારા મહબૂબ ﷺ ને ઈખ્તિયારવાળા બનાવ્યા, દીન તથા દુનિયાની નેઅમતો હુઝૂર ﷺ ના કબજામાં અતા ફર્માવીને وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرُ નો મુઝદએ જાંફિઝાં (ખુશબબરી) સંભળાવ્યો.

□ આફાએ કરીમ ઈખ્તિયારવાળા છે, જ્યારે જેને યાહે અતા ફર્માવે છે. "અને જે કાંઈ તમને રસૂલ અતા કરે તે લો અને જેનાથી મના કરે રોકાઈ જાવ."

—(સૂરએ હશર, પારા : ૨૮, આયત : ૭)

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ

مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ۝

□ "અને કેટલું સારું થાત જો તેઓ એના પર રાજી થતા જે અલ્લાહ તથા રસૂલે તેમને આપ્યું, અને કહેતા અમને અલ્લાહ પૂરતો છે. હવે આપે છે અમને અલ્લાહ પોતાના ફઝલથી અને અલ્લાહના રસૂલ. અમને અલ્લાહની તરફ જ આકર્ષણ છે."

—(સૂરએ તૌબા, પારા : ૧૦, આયત : ૫૯)

□ "अने तेमने शुं भुरु
लाग्युं ! એ જ ને કે અલ્લાહ તથા રસૂલે તેમને પોતાના ફઝલથી
માલદાર કરી આપ્યા." (સૂરએ તૌબા, પારા : ૧૦, આયત : ૭૪)

★ આફાએ કરીમ ﷺ એ જન્નત અતા કરી ★

અબૂ સલ્મા બિન અબ્દુરહમાને હઝરત રબીઅહ બિન કઅબ શુબુને
ફર્માવતાં સાંભળ્યા કે એક રાત મેં રસૂલુલ્લાહ ﷺ ની ખિદમતમાં ગુજારી
અને આપના માટે વુઝૂ તથા ફઝાએ હાજતના માટે પાણી પેશ કર્યું. આપ
ﷺ એ ફર્માવ્યું કે મારાથી માગી લો ! તો મેં અર્ઝ કરી કે જન્નતમાં
આપનો સાથ જોઈએ. ફર્માવ્યું કે એ ઉપરાંત બીજું કાંઈ ?! અર્ઝ કરી
આટલું જ પૂરતુ છે ! ફર્માવ્યું, અધિક્તર સજદા કરીને મારી મદદ કરતા
રહેજો. (સુનને અબૂ દાઉદ, બાબુ વક્ત, ફિયામુન્નબી મિનલ્ લૈલ, ૧/૪૮૧,
હદીષ : ૧૩૦૬)

★ હુઝૂરે ખુઝેમાની ગવાહી બેના સમાન કરી આપી ! ★

અમ્મારા ઈબ્ને ખુઝેમાએ પોતાના કાકાથી રિવાયત કરી છે જે નબી
કરીમ ﷺ ના અસ્હાબમાંથી હતા કે નબી કરીમ ﷺ એ કોઈ
અઅરાબીથી ઘોડો ખરીદ્યો. પછી નબી કરીમ ﷺ તેને સાથે લઈને
ચાલ્યા જેથી કરીને ઘોડાની રકમ તેને અદા કરી આપવામાં આવે. નબી
કરીમ ﷺ જલ્દી જલ્દી ચાલી રહ્યા હતા અને અઅરાબી ધીમો ધીમો.
એટલામાં અઅરાબીને અમુક માણસો મળ્યા જેઓ એની સાથે ઘોડાનો
સોદો કરવા લાગ્યા અને તેમને જાણ ન હતી કે નબી કરીમ ﷺ
એનો સોદો કરી ચૂક્યા છે. જેથી અઅરાબીએ નબી કરીમ ﷺ ને અવાજ આપતાં
કહ્યું, આપ ઘોડાને ખરીદવા ચાહો તો ખરીદી લો, નહીં તો હું એને વેચી
દઈશ ! અઅરાબીનો અવાજ સાંભળીને નબી કરીમ ﷺ ઉભા થઈ
ગયા અને ફર્માવ્યું, શું મેં એને તારી પાસેથી ખરીદી લીધો નથી ?!
અઅરાબીએ કહ્યું, ખુદાની ફસમ ! મેં તો આપના હાથે વેચ્યો નથી ! નબી
કરીમ ﷺ એ ફર્માવ્યું, કેમ નહીં ! મેં તો તારાથી ખરીદી લીધો છે !
અઅરાબીએ કહેવાનું શરૂ કર્યું કે સારું ! તો ગવાહ લઈ આવો ! હઝરત

● ખુઝૈમા رضي الله عنه એ કહ્યું, હું ગવાહી આપુ છું કે આપે એને ખરીદ્યો છે.
 ● નબી કરીમ صلى الله عليه وسلم એ હઝરત ખુઝૈમાની તરફ ધ્યાનિત થઈને ફર્માવ્યું, તમે
 ● કેવી રીતે ગવાહી આપો છો ?! (આપ તો ત્યાં હાજર ન હતા !) તેમણે
 ● અર્ઝ કરી કે યા રસૂલલલાહ ! صلى الله عليه وسلم આપને સાચા જાણીને. તો નબી કરીમ
 ● عليه الصلوة والسلام એ હઝરત ખુઝૈમાની ગવાહીને બે માણસોની ગવાહી બરાબર
 ● કરી આપી. (સુનને અબૂ દાઉદ, કિતાબુલ કુઝાત, ૩/૮૬, હદીષ : ૨૧૧)

★ હઝરત અબ્દુરહમાનના માટે રેશમ હલાલ કર્યું ! ★

● હઝરત અનસ رضي الله عنه એ હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઔફ رضي الله عنه તથા
 ● હઝરત ઝુબૈર رضي الله عنه થી રિવાયત કરી છે કે એ બંનેવ હઝરાતે બારગાહે
 ● નબુવ્વતમાં જૂઓની શિકાયત કરી તો બંનેવને રેશમનું કપડું પહેરવાની
 ● ઈજાઝત મળી ગઈ. એક ગઝવહમાં બંને હઝરાતને મેં રેશમનું કપડું પહેરેલ
 ● જોયા. (બુખારી શરીફ, કિતાબુલ જેહાદ વસ્સિયર, ૨/૮૮, હદીષ : ૧૮૦)

● હઝરત અનસ رضي الله عنه ફર્માવે છે કે એકવાર એક શખ્સે બે પહાડો વચ્ચે
 ● મૌજૂદ સઘળી બકરીઓ નબી કરીમ عليه الصلوة والسلام પાસે માગી તો આપે તે
 ● તેને અતા કરી આપી. તે શખ્સ પોતાની ફોમની પાસે આવ્યો અને બોલ્યો,
 ● હે મારી ફોમ ! ઈસ્લામ કબૂલ કરી લો ! અલ્લાહની કૃપા ! હઝરત
 ● મુહમ્મદ صلى الله عليه وسلم એટલું આપી દે છે કે ફરી ગરીબીનો ડર નથી રહેતો.
 ● (મુસ્લિમ શરીફ, કિતાબુલ ફઝાઈલ, ૩/૨૪૬, હદીષ : ૫૮૮૮)

● આશિકે રસૂલ આ'લા હઝરત ઈમામ અહમદ રઝા رحمة الله عليه ફર્માવે
 ● છે :-

કૌન દેતા હૈ દેનેકો મુંહ યાહિએ
 દેનેવાલા હૈ સચ્યા હમારા નબી

● અમે તે નામ માત્રના ઉલમાની કુખ્યાત કિતાબો વડે જેમને એક જમાઅત
 ● પોતાના પેશવા તથા રહનુમા માને છે, તેમની અમુક ગુસ્તાખીમય વાતો
 ● રજૂ કરી છે જેને આપ જોઈ ચૂક્યા. એ જ પ્રમાણે અન્ય પણ ઘણા લખાણો
 ● અંબિયા અવલિયાની તૌહીદ પર આધારિત એમની કિતાબોમાં મૌજૂદ
 ● છે, પણ લખાણ લંબાવાના ભયે આટલા પર સંતોષ લીધો છે. અસલ
 ● કિતાબમાંથી લખાણ શોધવા માટે અમે જે પેજ નંબર લખ્યા છે તે શક્ય છે

કે તે પેજ પર ન મળે તો પેરેશાન ન થશો. કેમ કે વિવિધ કિતાબઘરોથી કિતાબો પ્રકાશિત કરવામાં પેજ નંબરો આઘાપાછા થઈ શકે છે. એક અન્ય વાત પણ અહીં રજૂ કરવી અમો જરૂરી સમજી છીએ કે તમારી કિતાબોમાં આવાં ગુસ્તાખીમય લખાણો મૌજૂદ છે તો એવું કહીને જાન છોડાવવાની કોશિશ કરે છે કે અમે નથી લખી, અમારા બુઝુર્ગોએ લખી છે અને જેમણે લખી છે તેઓ દુનિયાથી જઈ ચૂક્યા છે ! એના પર અમારી અરજ છે કે તેઓ આવું કહીને જાન નથી છોડાવી શક્તા, કેમ કે કુર્આન મુફ્દસમાં અલ્લાહ તઆલાએ ફર્માવ્યું : **إِنَّكَ أَنتَ الْغَافِلُونَ** "જ્યારે કે તેનો સૌથી બદ્બખ્ત ઉભો થયો." (સૂરઅ શમ્સ, પારા : ૩૦) અને તેણી ઊંટણીની ઘૂંટી કાપી નાખી.

મુસલમાનો ! વિચાર કરો ! ફોમના એક શખ્સે ઊંટણીની ઘૂંટી કાપી પણ પૂરી ફોમ હલાક થઈ ! એનું કારણ શું હતું ? એજ ને કે ઘૂંટી તો એક માણસ કાપી રહ્યો હતો પણ તેને પૂરી ફોમનું સમર્થન તથા ટેકો હતો. એટલા માટે અલ્લાહ પાકે પૂરી ફોમને હલાક કરી આપી. નામ માત્રના બેઅદબ ઉલમા તથા અવામ કુર્આને પાકની આયત પરથી ઈબ્રત હાંસલ કરે કે તેમના મોટાઓએ ગુસ્તાખીઓ કરી અને તેઓ દુનિયાથી ચાલ્યા ગયા પણ આજે પણ અમુક ઉલમા તથા અવામ તેમનું સમર્થન કરે છે, જેથી જે હુકમ તથા અંજામ લખનારનો થયો તે જ હુકમ અને તે જ અંજામ સમર્થકોનો થશે. જો એ હઝરાત એનું સમર્થન નથી કરતા તો પછી તેઓ એવા ગુસ્તાખ મોલ્વીઓને મોટા મોટા લફ્બો વડે શાથી યાદ કરે છે ?! તેમને પેશવા શા માટે માને છે ?! આ દોગલી પોલીસી ન દુનિયામાં કામ આવી શકે છે અને ન આખેરતમાં અલ્લાહના અઝાબથી નજાત અપાવી શકે છે.

અમે તમામ મુસલમાનોને તેમના ઈમાનનો વાસ્તો આપીને કહીએ છીએ કે ખુદાને ખાતર આંખો ખોલો ! અને પોતાની જાતને તબાહીથી બચાવી લો ! એ ગુસ્તાખ ટોળાંઓથી પોતાને બચાવો અને પોતાની ઔલાદને પણ બચાવીને કામચાબીની રાહના મુસાફિર બનો.

આવો ! હવે કુર્આને મુફ્દસના તર્જુમાના નામ પર કહેવાતા મોલ્વીઓની

અંબિયાએ કિરામની શાનમાં ગુસ્તાખીઓ જુઓ જેથી ખબર પડે કે તેમણે કુર્આનના તર્જુમાઓ વડે ઉમ્મતને ગુમરાહ કરવાની કેવી નાપાક સાજિશ રચી ! તેમના તર્જુમાઓ પછી અમે આ'લા હઝરત ઈમામ અહમદ રઝા ફાદરી મુહદ્દિષે બરેલ્વી رحمة الله عليهનો તર્જુમો પેશ કરીશું જેથી તમે સમજી શકો કે તર્જુમામાં ક્યાં અને કેવી ગલતી થઈ, અને તેમણે ક્યાં ક્યાં ઠોકર ખાધી. અને સાથોસાથ એ પણ સ્પષ્ટ થઈ જાય કે શું આ તર્જુમો કોઈ આશિકે રસૂલ કરી શકે છે ? અને આવો તર્જુમો કરવાવાળાને બાઅદબ કહી શકાય છે ? જુઓ ! :-

وَلَيْنِ اتَّبَعَتْ أَهْوَاءَهُمْ مِّن بَعْدِ مَا جَاءَكَ

مِن الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَّمِنَ الظَّالِمِينَ ۝

(સૂરએ બકરહ, પારા : ૨, આયત : ૧૪૫)

★ અને જો આપ એ ઈલ્મ પછી જે આપને પહોંચી ચૂક્યો તેમની ખ્વાહિશોની પયરવી કરવા લાગ્યા તો આપના માટે અલ્લાહની પકડના મુકાબલામાં ન કોઈ યાર હશે ન મદદગાર."

—(અબ્દુલમાજિદ દર્યાબાદી દેવબંદી)

★ અને જો તું ચાલ્યો તેમની ખ્વાહિશો પર એ ઈલ્મો પછી જે તને પહોંચ્યો, બેશક ! તું પણ બેઈન્સાફોમાં. (મોલ્વી મહમૂદુલ હસન દેવબંદી)

★ અને જો તમે ઈત્તેબાઅ (અનુસરણ) કરવા લાગો તેમના ગલત ખયાલોની, ઈલ્મ કૃતઈ સાબિત વહી થકી આવી ચૂક્યા પછી, તો આપનો કોઈ ખુદાથી બચાવનાર ન યાર નીકળે ન મદદગાર.

(મોલ્વી અશરફઅલી થાનવી દેવબંદી)

તમે વિચારો કે આ આયત મુબારકમાં જે સૈયદુલ મઅસૂમીન છે તેમની શાનમાં ગૈરોની પયરવીનો આક્ષેપ અને અલ્લાહ પાકની નારાજગીની ધમકી લખવામાં આવી ! આખરે જો નબી જ ગૈરોની પયરવી કરે તો ઉમ્મતીને ગૈરોની પયરવી (અનુસરણ)થી કોણ બચાવશે ?!

ઈમામે અહલે સુન્નત ઈમામ અહમદ રઝા ફાદરી رحمة الله عليهનો ઈમાન અફરોઝ તર્જુમો પઢો અને તમારી આંખોને ઠંડક પહોંચાડો :-

★ "અને (હે સાંભળનાર !) કોઈ પણ હોય જો તું પોતાની ખ્વાહિશો પર ચાલ્યો એના પછી કે તને ઈલ્મ થઈ ચૂક્યો, તો એ વખતે જરૂર સિતમગાર હશે." –(આ'લા હઝરત ઈમામ અહમદ રઝાખાં)

□ બીજી આયતે કરીમાનો તર્જુમો જુઓ :-

○ وَعَصَىٰ أَدْمُ رَبِّهِ فَغَوَىٰ (સૂરએ તાહા, પારા : ૧૬, આયત : ૧૨૧)

★ "અને આદમથી પોતાના રબનો કુસૂર થઈ ગયો જેથી ગલતીમાં પડી ગયા." (મોલ્વી અશરફ અલી થાનવી દેવબંદી)

★ "અને હુકમ ટાળ્યો આદમે પોતાના રબનો પછી માર્ગેથી બહેક્યો." (મોલ્વી મહમૂદલ હસન દેવબંદી)

આ આયતના તર્જુમામાં હઝરત આદમ عليه السلامની અસ્મત (પવિત્રતા) પર પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ ખડુ કરવામાં આવ્યું અને આદમ عليه السلامને "ગલતીમાં પડનાર" અને "માર્ગેથી બહેકેલ" બતાવ્યા. પણ ઈમામે અહલે સુન્નત આ'લા હઝરત ઈમામ અહમદ રઝા رحمته الله عليهનો બસીરત અફરોઝ તર્જુમો પઢો ! આપે આદમ عليه السلامની અસ્મતનો લેહાઝ રાખીને કેવો સરસ તર્જુમો કર્યો !

★ "અને આદમથી પોતાના રબના હુકમમાં લગઝિશ થઈ ગઈ તો જે મતલબ ચાહો હતો તેની રાહ ન પામી."

–(આ'લા હઝરત ઈમામ અહમદ રઝા رحمته الله عليه)

□ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ (સૂરએ કહફ, પારા : ૧૬, આયત : ૧૧૦)

★ "આપ એવું જ કહી દો કે હું તમારા જેવો જ બશર (માનવ) છું."

–(મોલ્વી અશરફ અલી થાનવી દેવબંદી)

★ "તમે ફર્માવો જાહેરી બશરી સૂરતમાં તો હું તમારા જેવો છું."

–(આ'લા હઝરત ઈમામ અહમદ રઝા رحمته الله عليه)

□ مَا كُنْتُمْ تَدْرُونَ مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ

(સૂરએ શૂરા, પારા : ૨૫, આયત : ૫૨)

★ "આપને ન એ બબર હતી કિતાબ શું ચીજ છે, અને ન એ કે ઈમાન શું ચીજ છે." –(અબ્દુલ માજિદ દર્યાબાદી દેવબંદી)

★ "તું ન જાણતો હતો કે શું છે કિતાબ અને ન ઈમાન."

(મોલ્વી મહમૂદુલ હસન દેવબંદી)

★ "આપને ન એ ખબર હતી કે કિતાબુલ્લાહ શું ચીજ છે અને ન એ ખબર હતી કે ઈમાનનો અંતિમ કમાલ શું ચીજ છે."

—(મોલ્વી અશરફઅલી થાનવી દેવબંદી)

આ આયતે મુબારકાના તર્જુમામાં જાને ઈમાન إِيمَانٌને ઈમાનથી નાવાકેફ અને કોરા બતાવવાની સાબિતી કરવામાં આવી ! જ્યારે કે ઈમામે અહલે સુન્નતે આયતની ગહરાઈમાં ઉતરીને ચૌદસો વરસોની તફસીરોનો નીચોડ પોતાના તર્જુમામાં કેવા હસીન અંદાજમાં પેશ કર્યો ! જુઓ :—

★ "આનાથી પહેલાં તમે ન કિતાબ જાણતા હતા ન અહકામે શરઅની તફસીલ." —(આ'લા હઝરત ઈમામ અહમદ રઝા رحمة الله عليه)

□ **وَاسْتَغْفِرْ لِدُنْيَاكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ**

(સૂરએ મુહમ્મદ, પારા : ૨૬, આયત : ૧૯)

★ "માફી માંગ ! પોતાના ગુનાહોના વાસ્તે, અને ઈમાનદાર પુરૂષો તથા સ્ત્રીઓના માટે." —(મોલ્વી મહમૂદુલ હસન દેવબંદી)

★ "અને આપ પોતાની ખતાની માફી માગતા રહો, અને સર્વ પુરૂષો અને મુસલમાન સ્ત્રીઓના માટે પણ."

—(મોલ્વી અશરફઅલી થાનવી દેવબંદી)

આ આયતે મુબારકાના તર્જુમામાં અંબિયાના મઅસૂમ હોવાના ઈજમાઈ અફીદા પર ઘા કરવાની કોશિશ કરવામાં આવી, અને સૈયદુલ મઅસૂમીન عليه السلامને ગુનેહગાર દર્શાવીને માફી માગવાની વાત કરવામાં આવી ! જ્યારે કે ઈમામ અહલે સુન્નતે સહાબાથી લઈને આજ સુધી અહલે હક્કના ઈજમાઈ અફીદાની કઈ રીતે તર્જુમાની ફર્માવી છે તે જુઓ.

★ "અને હે મહબૂબ ! તમારા ખાસ તથા આમ મુસલમાન પુરૂષો તથા સ્ત્રીઓના ગુનાહોની માફી માગો."

—(આ'લા હઝરત ઈમામ અહમદ રઝા رحمة الله عليه)

□ ۞ وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ ۝ (સૂરએ દુહા, પારા : ૩૦, આયત : ૭)

★ "અને આપને બેખબર પામ્યા જેથી માર્ગ બતાવ્યો."

—(અબ્દુલ માજિદ દર્યાબાદી દેવબંદી)

★ "અને અલ્લાહ તઆલાએ આપને (શરીઅતથી બેખબર પામ્યા) જેથી (આપને શરીઅતનો) માર્ગ બતાવી આપ્યો."

—(મોલ્વી અશરફઅલી થાનવી દેવબંદી)

આ આયતે મુબારકાના તર્જુમામાં બેઅદબ તર્જુમાકારોએ આફ્રાએ કરીમ ﷺને "શરીઅતથી બેખબર" બતાવ્યા ! જો નબી શરીઅતથી બેખબર હોય તો પછી શરીઅતથી ખબરદાર કોણ થશે ?! ઈમામે અહલે સુન્નતનો ઈશકો મહોબ્બતથી ભરપુર તર્જુમો જુઓ અને ઈમાન તાજુ કરી લો.

★ "અને તમને પોતાની મહોબ્બતમાં ચૂર પામ્યા તો પોતાની તરફ રાહ આપી." —(આ'લા હઝરત ઈમામ અહમદ રઝા رحمۃ اللہ علیہ)

□ فَاِنْ يَشَاءِ اللّٰهُ يَخْتِمۡ عَلٰى قَلْبِكَ (સૂરએ શૂરા, પારા : ૨૫, આયત : ૨૪)

★ "તો જો અલ્લાહ યાહે તો આપના દિલ પર મહોર મારી આપે."

—(અબ્દુલ માજિદ દર્યાબાદી દેવબંદી)

★ "જેથી ખુદા જો યાહે આપના દિલે બંદ લગાડી આપે."

—(મોલ્વી અશરફઅલી થાનવી દેવબંદી)

★ "જેથી જો અલ્લાહ યાહે મોહર કરી આપે તારા દિલ પર."

—(મોલ્વી મહમૂદુલ હસન દેવબંદી)

આ મુબારક આયતના તર્જુમામાં રસૂલે પાક ﷺના દિલ પર મોહર તથા બંદ લગાડવાની વાત કરીને અઝમતને તોહીનના રૂપમાં વર્ણન કરી ! જ્યારે કે ઈમામ અહલે સુન્નતે આ અંદાઝની સાથે કુર્આનનો હેતુ બયાન કર્યો :—

★ "અને અલ્લાહ યાહે તો તમારા ઉપર પોતાની રહમત તથા હિફાઝતની મોહર ફર્માવી દે." —(આ'લા હઝરત ઈમામ અહમદ રઝા رحمۃ اللہ علیہ)

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا ۝

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ

(સૂરએ ફતહ, પારા : ૨૬, આયત : ૧)

★ "બેશક ! અમે તમને એક ખુલ્લમ ખુલ્લા ફતહ આપી જેથી અલ્લાહ આપની સર્વ આગલી પાછલી ખતાઓ માફ કરી આપે."

—(અબ્દુલ માજિદ દર્યાબાદી દેવબંદી)

★ "બેશક ! અમે આપને એક ખુલ્લમ ખુલ્લા ફતહ આપી જેથી કરીને અલ્લાહ આપની સર્વ આગલી પાછલી ખતાઓ માફ કરી આપે."

—(મોલ્વી અશરફઅલી થાનવી દેવબંદી)

આ આયતે પાકના તર્જુમામાં નબી કરીમ ﷺને "ખતાકાર" ખતાવવામાં આવ્યા. જો નબી ખતાઓ કરતા રહ્યા તો પછી ખતાકારોને ખતાઓથી કોણ રોકી શકશે ?! ઈમામે અહલે સુન્નતની કુર્આન ફહમી પર કુર્બાન જાવ કે આપે તર્જુમો કરતાં ઈશકનાં મોતી વિખેરી આપ્યાં અને ઉમ્મતને તા'જીમે રિસાલતનો સબક આપ્યો.

★ "બેશક ! અમે તમારા માટે રોશન ફતહ ફર્માવી દીધી જેથી અલ્લાહ તમારા સબબથી ગુનાહ બખ્શો તમામ આગલાઓના તમારા પાછલાઓના." (આ'લા હઝરત ઈમામ અહમદ રઝા رحمة الله عليه)

★ બેઅદબની પાછળ નમાઝનો હુકમ ★

સાલેહ બિન ખયવાને હઝરત સહલતુસ્સાઈબ બિન ખલ્લાદ رضي الله عنه થી રિવાયત કરી. ઈમામ અહમદે ફર્માવ્યું કે તે નબી عليه الصلوة والسلام ના સહાબામાંથી હતા, કે એક માણસે કેટલાક લોકોની ઈમામત કરી તો કિબ્લાની તરફ થૂકી દીધું અને રસૂલુલ્લાહ صلى الله عليه وسلم જોઈ રહ્યા હતા. જેથી જ્યારે તે ફારિગ થઈ ગયો તો રસૂલુલ્લાહ صلى الله عليه وسلم એ ફર્માવ્યું કે, આ તમને નમાઝ ન પઢાવતો રહે. ત્યારબાદ તેણે તે લોકોને નમાઝ પઢવાવાનો ઈરાદો કર્યો તો તેમણે મના કરી આપ્યું અને તેને રસૂલુલ્લાહ صلى الله عليه وسلم નો ઈશાદે ગિરામી દર્શાવ્યો. જેથી તેણે રસૂલુલ્લાહ صلى الله عليه وسلم ને આ વાતનો ઉલ્લેખ કર્યો તો આપે ફર્માવ્યું, "હા !" અને મારા ખયાલમાં ફર્માવ્યું, "બેશક ! તમે

અલ્લાહ અને તેના રસૂલને તકલીફ પહોંચાડી છે." (સુનને અબૂ દાઉદ,
કિતાબુસ્સલાત, ૧/૨૨૧, હદીષ : ૪૭૯)

હે આશિકાંને રસૂલ ! ﷺ વિચારો તો ખરા કે આ સહીહ હદીષોમાં
કા'બાતુલ્લાહ શરીફની તરફ મોહું કરીને થૂકનાર અને અજાણપણે
કા'બાતુલ્લાહ શરીફની બેઅદબી કરનાર જ્યારે ઈમામતને લાયક ન રહ્યો,
તો એ લોકો જેમણે આફ્રાએ કરીમ ﷺની શાનમાં જાણી બુઝીને
ગુસ્તાખીઓ કરી છે તેઓ ઈમામતના લાયક કેવી રીતે થઈ શકે છે ?!
અને તેમની પાછળ નમાઝ દુરુસ્ત કેવી રીતે થઈ શકે ?! જ્યારે કા'બાતુલ્લાહ
શરીફની તરફ અજાણપણે થૂકનારથી અલ્લાહ વ રસૂલને તકલીફ પહોંચે
છે, તો જે જાણીબુઝીને તફરીરો તથા લખાણોમાં આફ્રાએ કરીમ મહબૂબે
ખુદા ﷺની શાનમાં ગુસ્તાખીઓ કરે તેમનાથી અલ્લાહ વ રસૂલને કેટલી
તકલીફ પહોંચતી હશે ?!

★ બેઅદબોની સોહબતમાં રહેવાનું નુકસાન ! ★

ખાતિમુલ હુફ્ફાઝ અલ્લામા જલાલુદ્દીન સિયૂતિ رحمته الله عليه ફર્માવે છે કે
એક શખ્સના મૌતનો સમય નજીક આવ્યો તો તેને કલ્મએ તૈયેબહ પઢવાની
તલ્ફીન કરવામાં આવી. તેણે જવાબમાં કહ્યું, મારી જીભ પર અત્યારે
કોશિશ કરવા છતાં કલ્મએ તૈયેબહ આવતો નથી, કેમ કે હું એવા લોકોની
સાથે ઉઠતો બેસતો હતો જેઓ મને હઝરત અબૂબક رضي الله عنهને બુરુ ભલુ
કહેવાની તલ્ફીન કરતા હતા. (શરહુસ્સુદૂર, ઈમામ જલાલુદ્દીન સિયૂતિ)

★ બુમુગોના મઝારોની તોહીન ★

અલ્લાહ તબારક વ તઆલા કુર્આને મુકદ્દસમાં ઈર્શાદ ફર્માવે છે :-

ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظِمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ

"અને વાત એ છે, જે લોકો અલ્લાહની નિશાનીઓની તા'ઝીમ કરે છે
તો એ દિલોની પરહેઝગારી છે." (સૂરએ હજજ, પારા : ૧૭, આ : ૩૨)

અલ્લાહની નિશાનીઓ શું છે ? અલ્લાહ ﷻ ઈર્શાદ ફર્માવે છે :-

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا ۝

"શું તમને માલૂમ થયું કે પહાડની ગુફાવાળા અને જંગલના

કિનારાવાળા અમારી એક અજીબ નિશાની છે." (સૂરએ કહફ, પારા : ૧૫, આ : ૯)

એટલે કે અસ્લાબે કહફ અલ્લાહની નિશાનીઓમાંથી એક નિશાની છે. જ્યારે ગુફામાં હજરત ઈસા عليه السلامની ઉમ્મતના અવલિયા જેમણે પોતાનું ઈમાન બચાવવા માટે ગુફામાં પનાહ લીધી તે અલ્લાહની નિશાની થઈ ગયા, તો તે પવિત્ર જાતો જેમણે અલ્લાહના હબીબ મુસ્તફા કરીમ રઊફુર્હીમ عليه السلامની સાથે તન મન ધનની બાજી લગાડીને કેવળ ઈમાન જ નથી બચાવ્યું બલકે પૂરી દુનિયામાં ઈસ્લામ ફેલાવ્યો, તે સહાબાએ કિરામ અને અહલે બયત તથા એમના અવલિયાએ કિરામે એ ફરીજાને અંજામ આપ્યો તેમનાં મજારો શું અલ્લાહની નિશાની નથી?! આજે વહાબી ચળવળ હદીષ મુબારકાની ગલત સમજૂતી કરીને સહાબાએ કિરામ, અહલે બયતે એજામ તથા અવલિયાએ ઝી એહતેરામના મજારોને શહીદ કરવાનો નાપાક મનસૂબો પેશ કરી રહી છે અને તેને તૌહીદનું નામ આપી રહી છે.

મુસલમાનો ! જરા વિચારો ! જન્નતુલ બકીઅમાં લગભગ દસ હજાર સહાબા, ઉમ્મહાતુલ મો'મિનીન, જિગર ગોશએ રસૂલ સૈયદા ફાતિમા ઝહરા, ઈમામ હસન મુજતબા عليهم آجمعين વગેરેનાં મજારો પર ઈમાનવાળાઓએ ગુંબદ બાંધ્યા હતા, જે ઈમાનવાળાઓની આંખોની ઠંડક અને દિલનું સુકૂન હતા, વહાબીઓએ તૌહીદના નામ પર તે મજારો પર બુલડોઝર ચલાવ્યાં ! આજે એ જ ચળવળનું પરિણામ છે કે હાલમાં જ સહાબીએ રસૂલ હજરત ઈબ્ને અદી, સૈફુલ્લાહ હજરત સૈયદના ખાલિદ બિન વલીદ, નવાસીએ રસૂલ હજરત સૈયદા ઝયનબ બિન્તે અલી عليها السلامના મજારોને તેમજ હજરત યૂનુસ عليه السلامનું મજાર વગેરે શહીદ કરી દીધાં. ★

★ હાલમાં એ જ વહાબી આતંકવાદીઓ ISIL થકી (જેઓને મીડિયા "સુન્ની આતંકવાદી" કહે છે, જો કે તેઓ સલફી છે સુન્ની નથી) ઈરાકમાં હજરત ઉવૈસ કરની عليه السلامનું મજાર બોમ્બથી ઉડાવી દેવામાં આવ્યું અને હજી બગદાદ તથા અન્ય શહેરોમાંના વલીઓનાં મજારો તેમના નિશાના પર છે. અલ્લાહની પનાહ !

વિચારવાની વાત છે કે હઝરત સાલેહ عليه السلام ની ઊંટણી જે શઆઈરિલ્લાહમાંથી હતી તેને શહીદ કરવામાં આવી તો એ ફોમ પર અલ્લાહનો અઝાબ આવ્યો, તો જે ફોમ સહાબાએ કિરામ, અહલે બયતે એઝામ તથા અવલિયાએ ઝી એહતેરામના મઝારોને મૂર્તિ કહીને શહીદ કરી આપે તે ફોમ કેવી રીતે ઈજજતની સાથે જમીન પર જીવી શકે છે ?

જ્યારે મુસલમાનો મઝારોની શહાદત પર વિરોધ કરે છે તો વહાબી મુલ્લા મુસ્લિમ શરીફની હદીષ અસ્થાને રજૂ કરતા જોવા મળે છે તે આ પ્રમાણે છે : "અબુલ હયાજ અસદી બયાન કરે છે કે હઝરત અલી رضي الله عنه એ મને ફર્માવ્યું, શું હું તમને એ કામના માટે ન મોકલું જેના માટે નબી કરીમ صلى الله عليه وسلم એ મને મોકલ્યો હતો ? તમે દરેક તસ્વીરને મિટાવી દેજો અને દરેક ઊંચી કૂબ્રને જમીનના બરાબર કરી આપજો." (મુસ્લિમ શરીફ)

આ મુબારક હદીષનો હવાલો આપીને વહાબી (સલફી) ભોળી ભાળી અવામને ગુમરાહ કરે છે અને કહે છે કે જુઓ ! આ કૂબ્ર صلى الله عليه وسلم એ મૌલા અલી رضي الله عنه ને કૂબ્રો જમીનના બરાબર કરવાનો હુકમ આપ્યો ! અમે અર્ઝ કરવા ચાહીએ છીએ કે જે કૂબ્રોને આફાએ આલમ صلى الله عليه وسلم એ જમીન બરાબર કરવાનો હુકમ આપ્યો એ કૂબ્રો કોની હતી ? શું એ કૂબ્રો સહાબાએ કિરામની હતી ? નહીં ! હરગિઝ નહીં બલકે એ કૂબ્રો મુશ્રિકોની હતી જેમને આફાએ કરીમ صلى الله عليه وسلم એ મૌલાએ કાઈનાત સૈયદના અલી رضي الله عنه ને જમીન બરાબર કરવાનો હુકમ આપ્યો. રહું મો'મિનોની કૂબ્રો, દા.ત. સૈયદુશ્શોહદા હઝરત અમીર હમ્ઝા તથા અન્ય ઓહદના શહીદોનાં મઝાર, ઉમ્મુલ મો'મિનીન હઝરત બદીજતુલ કુબ્રાનું મઝાર, અલી મુર્તઝાનાં વાલિદા હઝરત ફાતિમા બિન્તે અસદનું મઝાર, બદર તથા હુનૈનના શહીદોની કૂબ્રો رَضَوَانَ اللّٰهُ تَعَالَى عَلَيْهِمْ جَمِيعِينَ શું આ આ આફાએ કરીમ صلى الله عليه وسلم ની જાહેરી હયાતમાં ન હતી ? જો સર્વ કૂબ્રો તોડી પાડવામાં આવી તો પછી આ કૂબ્રો શાથી બનાવવામાં આવી ? જાણવા મળ્યું કે જેમની કૂબ્રોને જમીનના બરાબર કરવામાં આવી તે મુશ્રિકોની કૂબ્રો હતી, અને જે કૂબ્રોને આફાએ કરીમ صلى الله عليه وسلم ની મુબારક મરજીથી બનાવવામાં આવી તે સાલેહીનની કૂબ્રો હતી. તો શું નામ માત્રનો કલ્મો પઢનારા (આ

વહાબી-સલફી) આફ્રા ﷺના સહાબા તથા અહલે બયતને મુશ્રિક
 સમજે છે કે તેઓ એમની પવિત્ર કબ્રો સાથે મુશ્રિકોની કબ્રો જેવો વહેવાર
 કરવા માગે છે ?! આફ્રાએ કરીમ ﷺએ ઓહદના શોહદાનાં મઝારો
 બનાવ્યાં, તેને સલામત પણ રાખ્યાં, બલકે સિહાહ સિત્તહની રિવાયતોથી
 સાબિત પણ છે કે આફ્રા ﷺ વારંવાર ત્યાં તશરીફ લઈ જતા અને
 ઓહદના શહીદોને પોતાની ઝિયારતથી નવાજતા. વધુમાં આફ્રાએ કરીમ
ﷺનું ફર્માન છે : ફસમ એ જાતની જેના કબજામાં મારી જાન છે !
 ફયામત સુધી જે પણ ઓહદના શહીદોની કબ્રોની ઝિયારત કરે અને તેમને
 સલામ કરે તો એઓ એમના સલામનો જવાબ આપશે. (અલ્મુસ્તદરક,
 ફતાવા રઝવિયહ, ૮/૫૨૦)

જ્યારે કબ્રોને જમીનના બરાબર કરી દેવું ઈસ્લામ ઠર્યું તો બદર તથા
 હુનૈન તથા ઓહદમાં કબ્રોને બનાવવું તથા ઓહદવાળાઓની ઝિયારતના
 માટે આકર્ષવાનો શો મતલબ ?! શું રસૂલ હુશમની તથા સહાબા તથા અહલે
 બયત તથા અવલિયાએ ઈસ્લામની અદાવતમાં હદીષે રસૂલની ગલત
 સમજૂતી અને મુશ્રિકોની કબ્રોનો હુકમ સહાબા તથા અહલે બયત તથા
 સાલેહીનની કબ્રો પર ફિટ કરીને હદીષે રસૂલ ﷺ પર જુલ્મ નથી તો
 પછી શું છે ?! શું આનું નામ દીન છે ?

લખાણનો ખુલાસો.....

પ્રિય વાચકો ! અમે આ વાતો કેવળ અને કેવળ કૌમોની તબાહીના
 અસલ સબબથી પર્દો ઉઠાવવાના હેતુથી રજૂ કરી છે જેથી કરીને મુસ્લિમ
 કૌમ કુર્આન તથા હદીષના પ્રમાણે પોતાનો અફીદો રાખે અને અલ્લાહ
ﷻના રસૂલની બારગાહમાં ગુસ્તાખી તથા બેઅદબીના શિકાર બનીને
 પોતાની દુનિયા તથા આખેરતને બર્બાદ થવાથી બચાવે.

જો તમે કોઈ નામ માત્રના મુવહ્હિદની ઈબાદત તથા રિયાઝતને જોઈને
 અને તેનો અફીદો અપનાવીને આફ્રાએ કરીમ ﷺની શાનમાં ગુસ્તાખી
 કરી બેઠા તો બંનેવ જહાનમાં ઝિલ્લત તથા રૂસ્વાઈ (બેઈજજતી)નો સામનો
 કરવો પડશે, એટલા માટે જરૂર એ વાતની છે કે આફ્રાએ કરીમ

● **عليه الصلوة والسلام** ની બારગાહના બેઅદબ બનો અને હાશા વ કલ્લા !
 ● (બબરદાર ! કદાપિ) રાઈના દાણા બરાબર પણ શાને રિસાલત મઆબ
 ● **عليه وسلم**માં ગુસ્તાખી ન થવા માટે.

● પ્રિય વાંચકો ! શું આજે આપણી હવા ઉખડવાનું અને બર્બાદીનું કારણ
 ● બેઅદબીને ઉત્તેજન નથી ?! આજે નામ માત્રના મુસ્લિમ જ લોકો સત્તાની
 ● ખુરશી પર બેઠેલા છે તેમાં અધિકતર એવા જ છે જેઓ રસૂલે પાક **عليه وسلم**ની
 ● તા'ઝીમ તથા તૌફીરની અણમોલ દૌલતથી મહેરૂમ છે. તેઓ પોતાની
 ● શક્તિઓને બેઅદબીના ઉત્તેજનમાં ખર્ચ કરી રહ્યા છે, એ બેઅદબી યાહે
 ● કિતાબોના થકી કરવામાં આવી રહી છે અથવા ઈલેક્ટ્રોનિક મીડિયા વડે
 ● અથવા ચાલતી ફરતી તબ્લીગના થકી. આપ એ લોકોથી કેવળ એ જ
 ● સાંભળતા રહેશો કે હુઝૂર **عليه وسلم** એ પોતાની જિંદગી આ રીતે ગુજારી હતી,
 ● આપની અદાઓ આવી હતી..... અને બસ ! આફ્રાએ કરીમ **عليه الصلوة والسلام**ના
 ● ઈલ્મે ગયબ, શાને મહબૂબિયત, મો'જિઝાઓ તથા કમાલો વગેરેના
 ● હવાલાથી વાતચીત કદાચ કદી સાંભળવામાં આવે ! યફીનન ! સીરતે
 ● રસૂલ **عليه وسلم**નો ઉલ્લેખ હકકું છે, પરંતુ મહબ્બતે રસૂલ **عليه وسلم**ના માટે
 ● મહબૂબના રૂએ વદુહાનો ઉલ્લેખ, ઝુલ્ફે વલ્લૈલનું વર્ણન, હુસ્ને બેમિઘાલનું
 ● વર્ણન, મુબારક આંગળીઓથી પાણીનાં ઝરણાં ચાલુ થવાનો બનાવ તથા
 ● એના જેવા મો'જિઝાઓ તથા કમાલોનો ઉલ્લેખ મહબ્બતે રસૂલ **عليه وسلم**માં
 ● વધારાનો તથા મજબૂતીનો ઝરીયો છે.

● હું મારા વાંચકોને દરખાસ્ત કરું છું કે આપ દિયાતનદારીની સાથે જવાબ
 ● આપો, શું આ વાતો એ જમાઅતના લોકોમાં મળે છે ?! યફીનન ! આપનો
 ● જવાબ નકારમાં હશે. બલકે હવે તો એટલે સુધી કહેવામાં આવી રહ્યું છે કે,
 ● "હજજના માટે જાવ તો મદીના ન જશો !" અને વિવિધ હિલા બહાનાં
 ● થકી બારગાહે રસૂલ **عليه وسلم**માં હાજરી આપવાથી રોકવામાં આવી રહ્યા
 ● છે. આ કેવી મહોબ્બત છે ?!

● બબરદાર ! હોશમાં આવો ! અને પોતાની તબાહી તથા બર્બાદીને
 ● દા'વત ન આપો. શું અલ્લાહ **ﷻ** એ આફ્રાએ કરીમ જેવો શફીફ કોઈને

પેદા કર્યો ? વિચારો અને સોચો ! કાલે ફયામતના દિવસે જ્યારે બાપ બેટાથી ભાગી રહ્યો હશે, મા પુત્રીથી ભાગી રહી હશે, પતિ પોતાની પત્નીથી દામન બચાવી રહ્યો હશે, તરસની સખતીથી ગળાં સૂકાઈ રહ્યાં હશે, તો એવા ભયાનક માહોલમાં કોણ હશે જેની પહોંચ અલ્લાહ ﷻની બારગાહમાં હશે, અને કોણ હશે જે પોતાના કરમના દામનમાં પનાહ અતા ફર્માવશે. યફ્રીનન ! તે જાત કેવળ અને કેવળ હુઝૂર રહમતુલ્ લિલ્ આલમીન ﷺની હશે.

જેથી આવી જાવ ! એ નબીએ રહમત ﷺના દામને કરમમાં ! ઈન્શાઅલ્લાહ ! આપની દુનિયા તથા આખેરત બંનેવ સંવરી જશે.

આજ લે ઉન્કી પનાહ આજ મદદ માંગ ઉનસે

કલ ન માનેંગે ફયામતમે અગર માન ગયા

પરત આવો ! એ મકીને ગુંબદે બદ્દરાની તરફ ! જેમના દામનને અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતે ખૂબ જ વિશાળતા અતા ફર્માવી છે.

वुस्अते दी हँ भुदाने दामने महबूज को

जुर्म भुलते जअेंगे और वो छुपाते जअेंगे

તબાહી તથા બર્બાદીનો ઈલાજ દામને રસૂલ ﷺમાં પનાહ લેવામાં છે અને આપણી જાન, માલ તથા ઔલાદ, બલકે દરેક ચીજથી વધુ સરકાર ﷺને મહોબ્બત કરવામાં છે. દુઆ છે કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત પોતાના મહબૂબ ﷺના સદકામાં આપણને આપણો ખોવાયેલો વફાર અતા ફર્માવે. આમીન બિજાહિન્નબી કરીમ અલૈહિ અફઝલુસ્સલવાતુ વત્તસલીમ.

